

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

datum izida: 20. december 2007

- Pogovor z vodjo ginekološke ambulante v Velikih Laščah
- Suhe česplje na nacionalni
- Koledar dogodkov v Trubarjevem letu 2008

KATJA RUPAR
DOMAČA PEKA

**NOVOLETNI PIŠKOTI,
POTIGE PO MARČEILU
IN VELIKA PONUDBA SLADKIH DOBROT**

VELIKI OSOLNIK 13, 1314 ROB
TELEFON: 01/788-12-85 031/835-149

TRGOUP

TEHNIČNA TRGOVINA
Velike Lašče
tel.: 01/78 81 099
tel./fax: 01/78 81 039

Pri nas dobite vse!

KAZALO:

Županov uvodnik	3
Županov sklad - 8. dobrodelni ples	4
Vabilo na otvoritev športne dvorane	6
Vabilo, razpis, aktivnosti občine v Trubarjevem letu	7
Poziv in prijavnica za turistične vodnike	9
Čopovo priznanje za knjižničarko	10
Preselitev zbirke iz Karlovice	10
Ginekološka ambulanta v Velikih Laščah	10
Pogovor z dr. Ireno Begič	11
Nove vrednotnice	12
Prireditve ob Dnevu reformacije	13
Trubarjeva malica na Gradežu	13
Poziv za razstave	13
Nagovor Vinka Ošlaka	14
Zakaj uživati slovenski med?	18
Igra in domišljija, obvestilo vrtca	19
Medeni zajtrk	19
Umetnina tretješolcev	20
Učenci na odbojškarski tekmi	21
Učenci na maratonu, tekmovanje med dvema ognjema	22
Srečanje z nogometaši Interblocka	23
Akcija Bodi previden, Varna pot v šolo	24
1. svetovni dan žrtev prometnih nesreč	25
Suhe češplje na nacionalki, Oratorijski dan v Robu	26
Izlet KUD Rob v Pomurje	28
Reja malih živali	29
Dogajanje v PGD Karlovica	30
Dediščina iz naših krajev	31
Jakec 2007, skavtska pustolovščina	34
1. slovenski jamboree, kostanjev pohod	35
Luč miru med nami, Tepežkanje	36
Miklavžev prihod, Pletenje vencev, Vjka iba	37
150-letnica cerkve v Velikih Laščah	38
Upokojenci v Beli Krajini, Dan starejših	39
Izlet na Kras Društva podeželske mladine	40
Taborna šola Združenja, Table v Krvavi Peči	41
Veterani vojne za Slovenijo	42
Nova knjiga iz Gledeje	45
Dan slovenskih knjižnic	46
Orgelski pozitiv na Turjaškem gradu	47
Nogometno dogajanje, Lokostrelci	50
Kaj je Kickboxing?	52
Iz poslanske pisarne	54
Podjetniške informacije	55
Zahvale, oglosi	56

Dežurni telefon za vodovod je

051 619 577

Vodokomunalni sistemi, d.o.o.

TROBLA glasilo Občine Velike Lašče ISSN 1408-5852

ISSN 1408-5852

Letnik 13, številka 7, 20. december 2007

Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva

v občini prejmejo glasilo brezplačno

Naklada: 1.440 izvodov

Izdajatelj: Občina Velike Lašče

Izdajateljski svet: Anton Zakrajšek,

Anton Benjamin Strah, Peter Podlogar,

Urša Vesel, Andrej Kraševac, Franci Pečnik,

Urša Modic, Jože Starič, Franci Modic

Odgovorni urednik: Miha Merljak

Uredniški odbor: Lidija Čop, Boris Zore,

Majda Kovačič Cimperman

Lektoriranje: Nuša Dedo Lale

Prelom: Moj Repro, d.o.o., Krvava Peč

Tisk: Tiskarna Peterlin, s.p.

Naslov uredništva:

Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.

Tel.: (01) 781 03 70

E-pošta: trobla@velike-lasce.si

Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

Naslednja Trobla izide 14. februarja 2008. Prispevke oddajte najpozneje do 31. januarja 2008.

DRAGE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI

Leto 2007 se počasi izteka. V občini smo tudi letos uspešno izpeljali precej investicij na različnih področjih dela. Tiste, ki jih iz različnih vzrokov nismo uspeli končati letos, jih bomo zaključili v prihajajočem letu. Realizacijo letošnjega proračuna si boste lahko natančneje ogledali, ko bo sprejet in javno objavljen zaključni račun občine za leto 2007.

Sklical sem tudi vseh 16 zborov krajanov in prav toliko je ustanovljenih novih krajevnih in vaških odborov. Ko bodo izvoljeni tudi vsi njihovi predsedniki, bomo imena vseh izvoljenih predstavnikov objavili, da boste izvedeli, na katere se lahko obračate v zvezi s problematiko vašega kraja. Odbori so vsekakor dobra vez med krajan in občinskim vodstvom. Želim si dobrega sodelovanja z vsemi izvoljenimi krajevnimi predstavniki. Kar največ pobud in želja, ki jih dobimo od odborov, poskušamo vsako leto vnesti v občinski proračun. Tako bo tudi v naslednjem letu, saj smo v osnutku proračuna za leto 2008 predvideli veliko investicij, za katere smo dobili pobude prav od krajevnih odborov. Z veseljem lahko povem, da je občinski svet soglasno potrdil osnutek občinskega proračuna za naslednje leto. V letu 2008 pa ne bodo pomembne samo investicije, temveč tudi razne prireditve, saj naslednje leto praznujemo 500 letnico rojstva Primoža

Trubarja. Vlada Republike Slovenije je na eni od novembrskih sej poimenovala leto 2008 kot Trubarjevo leto (naša občina je to storila že na januarski seji) in imenovala častni odbor, v katerem sem tudi sam. Občinski odbor za obeležje 500 letnice Trubarjevega rojstva je na podlagi javnega poziva že pripravil osnutek prireditev in programov, ki naj bi jih različni izvajalci v naslednjem letu izpeljali v naši občini in bodo deležni občinske podpore. Spored vseh prireditev smo natisnili v lepo oblikovani zloženki,

lahko pa si ga ogledate na občinski spletni strani. Te projekte smo predstavili tudi na novinarski konferenci, na kateri sva s prof.dr.Srečkom Devjakom, dekanom Fakultete za upravo, podpisala sporazum o sodelovanju med občino in fakulteto.

Vse te aktivnosti, ki jih vodimo, so lahko vzpodbuda za to, da s ponosom in velikimi pričakovanji vstopimo v Trubarjevo leto 2008.

Župan Občine Velike Lašče
Anton Zakrajšek

OBČINA VELIKE LAŠČE ZA LETOŠNJE PRAZNIKE NE BO POSEBEJ POŠILJALA VOŠČILNIC, AMPAK BO SREDSTVA NAMENILA NAKUPU ULTRAZVOKA ZA GINEKOLOŠKO AMBULANTO V VELIKIH LAŠČAH.

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI

Želim Vam blagoslovljen Božič,
čestitam ob Dnevu samostojnosti in enotnosti
ter voščim srečno in zdravo Novo leto 2008.

Da bi prijetno preživeli še zadnje dni letošnjega leta,
Vas ob slovesu leta in v počastitev Dneva samostojnosti in enotnosti

V A B I M
NA

Božično novoletni koncert

KI BO V SREDO, 26. DECEMBRA 2007
OB 19,00 URI
V LEVSTIKOVEM DOMU V VELIKIH LAŠČAH.

Nastopili bodo:

ANSAMBEL SVETLIN IN STANKO PETRIČ,
ANSAMBEL NAGELJ,
IVAN HUDNIK IN ŠE KDO...

Program bo povezoval in za smeh poskrbel

FRANC PESTOTNIK - PODOKNIČAR

Lepo vabljeni!

Anton Zakrajšek
Župan

ŽUPANOV SKLAD

8. DOBRODELNI PLES

Na martinovo soboto 10.11.2007 je potekal že 8. dobrodelni županov ples, za katerega je tudi letos vladalo izredno zanimanje, saj je bila Viteška dvorana Turjaškega gradu zapolnjena že v dobrem tednu dni.

Ples postaja ena večjih družabnih prireditev v tem delu države. Plesa se je udeležilo kar nekaj zanimivih oseb iz politične, družabne, medijske, podjetniške in javne sfere, tako iz naše občine, kot tudi izven nje.

Kot običajno so na vhodu v grad goste pričakali vitezi Viteško dvornega reda Andreja Turjaškega, dvorne dame pa so goste odpeljale do preddverja Viteške dvorane, kjer so bili deležni županove dobrodošlice. Na začetku prireditve so predstavnice Viteško dvornega reda Andreja Turjaškega odplesale dva srednjeveška plesa. Program je tudi letos povezovala TV voditeljica Erika Žnidaršič.

Nekateri, ki jim je bila tisti večer sreča bolj naklonjena, so dobili kakšno lepo nagrado iz srečelova. Šest parov, ki so se udeležili že vseh dosedanjih osmih plesov, pa je za spomin dobilo steklenico vrhunskega vina s posebno spominsko nalepko tokratnega plesa.

Na plesu sta Anita Sefer in Božidar Stritar Županovemu skladu podarila svoji umetniški sliki, ki jih bomo prodajali na avkciji na naslednjem plesu. Za podarjeni sliki se obema lepo zahvaljujem.

Zahvaljujem se tudi vsem udeležencem 8. dobrodelnega županovega plesa za udeležbo, kot donatorjem dobitkov za srečelov in medijem za poročanje o tem dogodku.

Prav tako naj gre lepa zahvala vsem, ki so mi pomagali pri sami organizaciji in izvedbi plesa, saj organizacija tako velike prireditve zahteva veliko dela in priprav.

Nekaj utrinkov s plesa, ki jih je s fotoaparatom zabeležil Peter Centa (Studio Markelj), lahko vidite na priloženih fotografijah. Še več utrinkov s plesa in druge aktivnosti Županovega sklada pa si lahko ogledate na spletni strani www.zupanov-sklad.si.

Besedilo: Anton Zakrajšek
Fotografije: Peter Centa

Ob naravni katastrofi, ki je pred časom prizadela Železnike in okolico, so določena finančna sredstva zbrali tudi učenci in učitelji Osnovne šole Primoža Trubarja. Za to plemenito dejanje, naj gre tudi njim iskrena zahvala.

župan Anton Zakrajšek

**V začetku leta 2008 bo Občina Velike Lašče
predala v uporabo eno največjih
investicij v zadnjih desetih letih.**

Nedvomno je to velik dogodek za celotno občino,
predvsem pa za učence, učitelje in druge delavce
Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče.

Vljudno vabljeni **na odprtje nove športne dvorane,** **knjižnice in multimedijske učilnice** **pri Osnovni šoli Primoža Trubarja Velike** **Lašče,**

ki bo v petek, 25. januarja 2008
ob 18. uri.

Na slovesnosti, poleg drugih gostov,
pričakujemo tudi ministra za šolstvo in šport
dr. Milana Zvera
in ministra za lokalno samoupravo
in regionalni razvoj dr. Ivana Žagarja.

V kulturno - športnem programu bodo sodelovali
učenci Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče
in Glasbene šole Ribnica, Oddelka Velike Lašče.
Posebna gostja bo pevka Alenka Gotar.

Slovesna otvoritev novih prostorov
bo hkrati tudi začetek občinskih praznovanj
500. obletnice Trubarjevega rojstva.

Po programu in ogledu prostorov bo
ob 20. uri tekma v malem nogometu,
v kateri bodo nastopile legende
slovenskega nogometa.

Lepo vabljeni!

Anton Zakrajšek
Župan

Fotografiji: Dušan Zekovič

*»Obena dežela,
ne mejstu
ne gmajna
ne mogu prez šul,...*

(P. Trubar)

KAKO POIMENOVATI NOVO VEČNAMENSKO DVORANO?

Ker se naša stara telovadnica iz gradbišča pospešeno spreminja v novo večnamensko dvorano, ki bo služila tako športni vzgoji učencev, športni rekreaciji in tudi ostalim večjim kulturnim in družabnim prireditvam, je čas, da ji izberemo tudi ime.

Ideje oziroma predloge, kako bi poimenovali novo večnamensko dvorano, zbiramo do 7. januarja 2008. Predloge pošljite na naslov Občina Velike Lašče, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče, ali na obcina.velike-lasce@siol.net.

Vabljeni k sodelovanju.

OBČINA VELIKE LAŠČE
IN
KRAJEVNI ODBOR RAŠICA

VABITA NA

SILVESTROVANJE NA PROSTEM.

**Stopimo skupaj v Trubarjevo leto 2008
31. 12. 2007 od 23. ure dalje Rašici.**

Točno ob polnoči bo bogat ognjemet.

AKTIVNOSTI OBČINE V TRUBARJEVEM LETU

**OBČINA VELIKE LAŠČE SE PRVA
PODAJA V TRUBARJEVO LETO 2008
S PRIPRAVLJENIM CELOLETNIM
PROGRAMOM PRIREDITEV IN
DRUGIMI AKTIVNOSTMI**

3. decembra 2007 je bila na Trubarjevi domačiji na Rašici tiskovna konferenca s predstavitvijo aktivnosti v Trubarjevem letu 2008.

Vlada Republike Slovenije je razglasila leto 2008 za Trubarjevo leto. V Občini Velike Lašče pa se na prihodnje leto pripravljamo že kar nekaj časa. Okvirno je sestavljen celoletni program prireditev in drugih dogodkov, ki jih bo v skupnem številu preko štirideset.

Na tiskovni konferenci je župan Anton Zakrajšek predstavil občinske projekte, ki naj bi jih izvedli v letu 2008, podžupanja dr. Tatjana Devjak je opisala načrtovane prireditve in programe za prihodnje leto ter izbrani logotip Trubarjevega leta 2008, delo Javnega zavoda Trubarjevi kraji pa je predstavil direktor Matjaž Gruden.

Občina Velike Lašče je k oblikovanju koledarja prireditev in drugih aktivnosti pristopila zelo odgovorno. Že skoraj pred letom dni je bil ustanovljen občinski odbor za obeležitev 500-letnice rojstva Primoža Trubarja. V mesecu juliju so bila k sodelovanju pozvana vsa občinska društva, zavodi in posamezniki, da posredujejo svoje predloge programov in prireditev v Trubarjevem letu 2008. V jesenskih mesecih pa sta bila objavljena tudi povabilo k oddaji ponudb za oblikovanje logotipa in javni natečaj za izbiro turističnih spominkov.

Kljub velikemu številu povabljenih k sodelovanju pri oblikovanju programa za naslednje leto, so se odzvali predvsem ponudniki iz domače občine, medtem ko s strani državnih institucij skorajda ni bilo odziva. Vse prispele vloge na poziv za sodelovanje je posebna komisija razdelila v 5 kategorij:

- programi in prireditve, ki se v celoti financirajo iz občinskega proračuna;
- programi in prireditve, ki se delno financirajo (sponzorirajo) iz občinskega proračuna;

- programi in prireditve pod Trubarjevim logotipom brez finančnih in drugih obveznosti Občine Velike Lašče;
- programi in prireditve, za katere bo zagotovljena tehnična in medijska podpora in
- investicije v kulturne objekte v Občini Velike Lašče.

Občina bo tako za izvedbo načrtovanih prireditev in programov namenila približno 35.000 evrov. Se okoli 250.000 evrov pa je po predlogu proračuna za leto 2008 namenjenih za različne investicije, povezane s Trubarjevim letom, kot so obnova mostu, odra in mlinskih koles na Trubarjevi domačiji, komunalna ureditev Rašice, sanacija ceste skozi kraj in v Velikih Laščah (pod bloki) ureditev spominskega parka, namenjenega pomembnim možem iz naših krajev.

Zloženka Koledar prireditev v Občini Velike Lašče je bila podrobneje predstavljena na tiskovni konferenci. Vsak mesec v naslednjem letu bo tako v znamenju ene nosilne prireditve:

- januarja otvoritev večnamenske športne dvorane,
- februarja Abecedarij (gledališko plesni projekt z videokreacijami),
- marca zaključek literarnega natečaja za osnovnošolce Gospe pero 2008,
- aprila srečanje slovenskih in zamejskih šol, kjer je živel ali deloval Primož Trubar,
- maja »Je uže minila strašna nouč«, posvečeno 500. obletnici rojstva Primoža Trubarja,
- junija osrednja občinska prireditve
- julija 15. tabor Slovencev po svetu
- avgusta Velikolaški poletni festival in festival Brežice,
- septembra Dan Trubarjeve domačije in odprtje dnevov evropske kulturne dediščine,
- oktobra vseslovensko srečanje županov,
- novembra prireditev ob dnevu reformacije in
- decembra srečanje vseh sodelujočih na kulturnih večerih »Na Trubarjevini v čast domovini«.

Oblikovalka zloženke je Špela Andolšek.

Občina Velike Lašče bo za Trubarjevo leto izdala tudi butični koledar (poleg običajnega, ki ga občina izda vsako leto), ki ga je izdelal Janez Sagadin. Ob tej častitljivi obletnici je zato prišlo do dogovora o sodelovanju o pripravi koledarja, ki bo dostojno obeležil tako pomemben zgodovinski jubilej in hkrati poudaril našo povezanost s srednjeevropskim kulturnim prostorom.

Na tiskovni konferenci je bil podrobneje predstavljen tudi logotip Trubarjevo leto 2008, katerega avtor je Gorazd Učakar.

Veliko načrtov pa ima občina s pomočjo novoustanovljenega Javnega zavoda Trubarjevi kraji v okviru kulturno turistične ponudbe. Direktor zavoda Matjaž Gruđen je na tiskovni konferenci predstavil želje in načrte zavoda, ki naj bi delovala kot koordinator vseh turističnih programov v občini in jih tako med seboj povezal in enotno ponudil obiskovalcem. Njegova želja je tudi, da bi Trubarjeva domačija postala kulturni spomenik nacionalnega pomena in bi jo vsaj enkrat v času šolanja obiskal vsak učenec. Prav tako zavod pripravlja obširne načrte glede turjaškega gradu, ki za zavod predstavlja eno glavnih priložnosti za razširitev kulturno turistične ponudbe. Za

uresničitev načrtov pa je najprej potrebno, da bi Turjaški grad dobili v upravljanje od države, ki je njegova lastnica.

Bralce Troble obveščamo, da so že od začetka meseca decembra vse informacije v zvezi s Trubarjevim letom dostopne na internetnih straneh Občine Velike Lašče (http://www.velike-lasce.si/vsebinska/si/02/trubarjevo_letost_35/)

Lidija Čop, občinska uprava

Podpis sporazuma

Tiskovno konferenco je Občina Velike Lašče izkoristila še za dodaten pomemben dogodek.

Fakulteta za upravo Univerze v Ljubljani že nekaj let uspešno sodeluje z Občino Velike Lašče. Študentje fakultete imajo namreč možnosti opravljanja obvezne prakse v okviru študijskih obveznosti tudi na naši občini. Prav tako pa je bilo uspešno začeto in izvedeno tudi sodelovanje z občino Golubac iz Srbije. Fakulteta za organizacijske znanosti iz Beograda in Ljubljanska fakulteta sta v sodelovanju z občinama vključeni v evropski projekt sodelovanja med fakultetami. Glavni namen projekta je bil izboljšanje kompetenc v občini Golubac glede na standarde Evropske unije.

Dosedanje sodelovanje in v želji po sodelovanju tudi v prihodnje je pripeljalo do sklenitve sporazuma med Fakulteto za upravo in Občino Velike Lašče, ki sta ga podpisala dekan fakultete prof. dr. Srečko Devjak in župan Anton Zakrajšek. Fakulteta in občina si bosta po tem sporazumu v skladu s svojimi pristojnostmi in v okviru poslanstva prizadevali in delovali v smislu dolgoročnega sodelovanja na področju razvoja javne uprave oziroma lokalne samouprave. Sodelovanje bo vključevalo predvsem razvoj novih vsebin in oblik študijskih programov, izvajanje študijskih aktivnosti, razvoj in izvedbo posameznih delov študijskih programov, kot so obvezna študentska praksa ali diplomska in druga dela in podobno, sodelovanje izkušenih javnih uslužbencev pri pedagoškem procesu, mednarodne in domače raziskovalne ter svetovalne projekte, izobraževanje in usposabljanje javnih uslužbencev ter izvedbo strokovnih konferenc, publiciranje, razvoj partnerskih mrež z institucijami v Sloveniji in tujini.

PRIJAVNICA ZA SEMINAR ZA TURISTIČNE VODNIKE V
OBČINI VELIKE LAŠČE

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Elektronski naslov: _____

Kraj in datum rojstva: _____

Izobrazba: _____

Zaposlitev ali šola: _____

Znanje tujih jezikov:

- aktivno: _____

- pasivno: _____

Dosedanje izkušnje v turističnem vodenju:

a) Sem že lokalni turistični vodnik v občini Velike Lašče,
in sicer za naslednje lokacije:

_____

_____

_____

_____

b) Nisem še lokalni turistični vodnik v občini Velike
Lašče:

_____

_____

_____

Ostale izkušnje v turizmu:

_____

_____

S katerimi gosti želiš prvenstveno delati?

☐ domačimi   ☐ tujimi   ☐ vseeno
Ostale kvalifikacije in zanimanja (tečaji, izpiti,
usposobljenost, hobiji):

_____

_____

_____

Prijavljam se na izobraževanje za lokalne turistične
vodnike za naslednje lokacije:

_____

_____

_____

Datum in kraj: _____

Podpis: _____

POZIV SEDANJIM IN BODOČIM
LOKALNIM TURISTIČNIM VODNIKOM
ZA OBMOČJE OBČINE VELIKE LAŠČE

Na podlagi Odloka o lokalnih turističnih vodnikih na območju občine Velike Lašče bo Javni zavod Trubarjevi kraji v januarju in februarju 2008 izvedel izobraževanje za nove in obstoječe turistične vodnike za območje občine Velike Lašče.

Skladno z omenjenim odlokom morajo turistični vodniki izpolnjevati naslednje kriterije:

- dokončana najmanj V. stopnja izobrazbe in
- zaželeno znanje vsaj enega tujega jezika za stopnjo srednje strokovne izobrazbe.

Predmetnik izobraževanja za nove vodiče:

1. Vodstvo turističnih potovanj:

- vrste in načini vodenj,
- tehnika vodenja,
- postopek v problematičnih situacijah.

2. Dopolnilna znanja pri vodenju:

- psihologija za turistične vodnike,
- nastopanje v javnosti,
- bonton in kodeks vodnikov,
- osnove poslovanja v turizmu,
- turistična zakonodaja,
- vaje v nastopanju.

3. Strokovni predmeti – spoznavanje občine in posameznih objektov

- Trubarjeva domačija na Rašici,
- grad Turjak,
- Levstikova in Stritarjeva spominska soba,
- splošno vodenje po občini (zgodovina, geografija, etnologija ...).

4. Praktično vodenje in teoretični preizkus znanja.

Izobraževanje za nove vodiče bo obsegalo 60 ur predavanj, izlet po občini in praktični ogled posameznih lokacij.

Hkrati se bo izvajalo tudi dodatno izobraževanje za obstoječe vodnike, ki želijo podaljšati veljavnost licenc, in sicer v obliki dodatnih predavanj in z ustnim razgovorom s člani izpitne komisije.

Vsa predavanja bodo potekala v popoldanskih urah med tednom in/ali ob vikendih. Vsi kandidati bodo pravočasno obveščeni o urniku predavanj.

Cena izobraževanja bo za nove vodiče znašala predvidoma 100 EUR, za osvežitveno izobraževanje obstoječih vodičev pa predvidoma 20 EUR. Dokončne cene bodo oblikovane glede na število prijav ter glede na sofinancerski delež Občine Velike Lašče.

Pomembno: Javni zavod Trubarjevi kraji bo pri organizaciji in izvedbi vodenj na območju občine Velike Lašče sodeloval le z vodniki z veljavno licenco, ki bo potrjena s strani javnega zavoda.

Prijave sprejemamo do 4. januarja 2007.

Kandidati se prijavijo na priloženi prijavnici, ki jo pošljejo na naslov: Javni zavod Trubarjevi kraji, Rašica 69, 1315 Velike Lašče.

Dodatne informacije na tel.št.: 788 10 06 (Barbara Pečnik)
Javni zavod Trubarjevi kraji

KNJIŽNIČARKA MIHAELA ANDROMAKO RIHAR JE PREJELA ČOPOVO PRIZNANJE ZA LETO 2007

Gospa Mihaela je priljubljena in zelo aktivna knjižničarka v Velikolaški enoti knjižnice Prežihov Voranc. In njen trud je bil poplačan.

V obrazložitvi za prejem priznanja je zapisano:

Knjižničarka Mihaela Andromako Rihar je od leta 1992 zaposlena v Knjižnici Prežihov Voranc v Ljubljani. Šest let je opravljala dela knjižničarke-evidentičarke v matični enoti na Viču, leta 2000 je prevzela delo v enoti Velike Lašče, leto pozneje pa še njeno vodenje.

V kraju, ki v neposredni bližini nima večjega središča, je knjižnica postala pomembna institucija, ki prebivalcem tega okolja poleg kulturnih dobrin omogoča zadovoljevanje njihovih informacijskih in izobraževalnih potreb, obenem pa izpolnjuje tudi svojo socialno vlogo. Mihaela Andromako Rihar je že takoj na začetku ujela utrip kraja in njegovih prebivalcev, kar je mestu knjižnice v tem okolju in njenemu nadaljnjemu delu dalo nov zaled. Njeno sodelovanje z občino Velike Lašče je kmalu obrodilo sadove. Z vztrajnostjo in z doseganjem izredno pozitivnih rezultatov pri delu je posodobila knjižnico ter pridobila dodatne nove prostore v znamenitem Levstikovem domu. Zato je pod njenim vodstvom knjižnica lahko postala pobudnica, organizatorica in koordinatorka vrste enkratnih dogodkov in dolgoročnih kulturnih projektov. Postala je pobudnica povezovanja z vsemi krajevnimi društvi in posameznimi kulturnimi ustvarjalci, rezultat tega pa so raznovrstne kulturne prireditve za uporabnike vseh starostnih skupin. S svojim delom, prizadevnostjo in zavedanjem o poslanstvu splošne knjižnice še danes pomembno prispeva k širjenju bralne kulture in oblikovanju kulturnega utripa kraja.

Knjižničarki Mihaeli iskreno čestitamo za prejeto priznanje in ji tudi v prihodnje želimo veliko prijetnih trenutkov med knjigami.

Župan in občinska uprava

PRESELITEV ŠOLSKOZGODOVINSKE ZBIRKE S KARLOVICE NA GRAD TURJAK

Na svetovni dan učiteljev, 5. oktobra 2004, je bila v prostorih nekdanje podružnične šole na Karlovici odprta šolskozgodovinska zbirka, ki so jo pripravili učitelji Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče. Poimenovali so jo *Spomina vredna učilnica*, obsega pa učila, opremo in šolsko dokumentacijo velikolaške šole. Zbirka je sedaj v mirovanju, saj je le še vprašanje časa, kdaj bo treba poslopje nekdanje šole podreti zaradi gradnje doma za starejše občane. Ravnatelj Edi Zgonc je že večkrat dal pobudo, da se za najde ustrezna nadomestna lokacija prestavitve zbirke.

Sedaj se je ponudila priložnost, da v počastitev 500. obletnice rojstva Primoža Trubarja, ki velja tudi za začetnika osnovnega šolstva na Slovenskem, zbirko preselimo in jo vsebinsko umestimo na grad Turjak, kjer bo dobila prostor kot stalna razstava.

Razstava z naslovom *Protestantsko šolstvo na Slovenskem ob 500. obletnici rojstva Primoža Trubarja* bo obsegala vsebinsko in prostorsko dva dela. Slovenski šolski muzej bo pripravil razstavne panoje na temo protestantskega šolstva, prve slovenske knjige – učbenika in Dalmatinovega prevoda svetega pisma. V drugem prostoru pa bodo predstavljeni eksponati iz že obstoječe šolskozgodovinske zbirke, ki sicer predstavljajo šolstvo v prvi polovici 20. stoletja.

Za izvedbo projekta bo poskrbela projektna skupina, ki jo sestavljajo: dr. Tatjana Devjak – predstavnik Občine Velike Lašče, mag. Stane Okoliš iz Slovenskega šolskega muzeja, ravnatelj Edi Zgonc, prof. zgodovine Renata Lesar Hrčič in prof. matematike in fizike Mojca Indihar iz OŠ Primoža Trubarja ter prof. zgodovine Barbara Pečnik iz Javnega zavoda Trubarjevi kraji.

Ker pa bi radi zbirko čim bolj dopolnili in nadgradili, prosimo za pomoč vse, ki morda na podstrešju ali v kakšnem kotu hranite stare šolske potrebščine (stare zvezke, pisala, torbice), in tako prispevate majhen delček k izvedbi razstave.

Za vse dodatne informacije lahko pokličite na tel. št. 788 10 06 (Barbara Pečnik) ali 788 14 10 (OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče).

Barbara Pečnik, Javni zavod Trubarjevi kraji

OBČINA VELIKE LAŠČE

Vabi na 28. kulturni večer (6. sezona)

NA TRUBARJEVINI
V ČAST DOMOVINI

V PETEK,
1. FEBRUARJA 2008,
OB 19. URI
NA TRUBARJEVI DOMAČIJI NA RAŠICI

GOST VEČERA BO
FRANCE BUČAR

LEPO VABLJENI!

GINEKOLOŠKA AMBULANTA V ZP VELIKE LAŠČE

Obveščamo občanke, da bo v Zdravstveni postaji Velike Lašče pričela z delom zdravnica ginekologinja dr. Irena Begič.

Glede na to, da se z Zdravstvenim domom Ljubljana zaenkrat še nismo uspeli dogovoriti za pričetek dela ginekologa v Velikih Laščah v okviru javne službe, bo lahko dr. Begičeva sprejemala le pacientke – samoplačnice.

Ginekološka ambulanta bo odprta enkrat mesečno in sicer 3. petek v mesecu od 14,30 do 18. ure.

Občinska uprava

ZDRAVNIK KOT DOBER STROKOVNJAK MORA BITI TUDI DOBER ČLOVEK IN VČASIH CELO PSIHOLOG

POGOVOR Z DR. IRENO BEGIČ

Občina Velike Lašče, oziroma Velikolaška zdravstvena postaja bo kot kaže po nekajletnem premoru spet dobila ginekološko ambulantno. Vodila jo bo dr. Irena Begič.

Kako bi na kratko označili, kdo je dr. Irena Begič?

Sem mati dveh hčera: 24-letne Snežane in 21 letne Tine. Obe študirata v Ljubljani. Tina je poleg tega aktivna mažoretka in trenutno poučuje tudi dve skupini deklic v Velikih Laščah. Rada berem, kolikor mi čas dopušča, rada sem v naravi, rada imam živali ... In iskrene ljudi.

Je želja po zdravniškem poklicu zorela v vas že od otroštva dalje?

Ne spomnim se, da bi kdaj razmišljala o kakšnem drugem poklicu kot o tem, da bi bila zdravnica.

Kaj in kdaj je vplivalo na vašo odločitev za specializacijo ginekologije?

Ko sem končala študij medicine, so mi v ZD Kočevje dodelili delovno mesto v šolski ambulanti. Tam specializacija ne bi bila možna. Kasneje so mi ponudili možnost specializacije iz ginekologije in porodništva. Nisem dolgo razmišljala in danes mislim, da si boljše specializacije ne bi mogla izbrati.

Tudi sicer prihajate iz »zdravniške« družine?

Prihajam iz delavske družine. Mati je bila šivilja in je to delo opravljala vse do upokojitve (no, tudi danes mi še kaj zašije). Oče je bil sprva krojač, nato pa je končal ekonomsko šolo in upokojevek dočakal na Itasu.

Se je v letih vašega službovanje področje ginekologije zelo spremenilo?

Na področji ginekologije in porodništva se vsakodnevno dogajajo novosti na račun novih znanj, novih spoznanj, novih možnosti. Zato moram kar pridno prebirati strokovno literaturo in se udeleževati strokovnih srečanj ter kongresov. Poskušam iti v korak s časom.

Z vsakim dnem narašča število bolzni ginekološkega izvora in verjetno je ena težjih nalog zdravnikov povedati pacientu za bolezen. Na kakšen način vi razkrijete določeno diagnozo?

Previdno in pošteno. Ničesar ne skrivam, saj sem mnenja, da ima pacientka pravico vedeti, kaj se z njo dogaja in le tako lahko aktivno sodeluje v procesu zdravljenja.

Katere vrline oziroma sposobnosti mora imeti ginekolog za uspešno opravljanje svojega poklica? Verjetno mora biti vsak zdravnik tudi izredno dober psiholog ...

Predvsem moraš rad imeti delo, ki ga opravljaš. Vsakodnevna skrb za pacientke in bodoče novorojenčke, strah ali si naredil vse in dovolj, nešteto vprašanj, ki se ti porajajo, če ni šlo vse tako kot si pričakoval (narava je včasih pač nepredvidljiva) ... Vse to izčrpava. S pacientko moraš vzpostaviti pristen kontakt. Poleg tega, da se moraš truditi, da si dober strokovnjak, moraš biti tudi človek in včasih celo psiholog.

Zasledila sem, da ste prejeli nagrado oziroma naslov Moja ginekologinja v okviru akcije revije Viva Moj zdravnik 2005.

Iskrene čestitke za ta dosežek! Kaj vam je ali pa vam še pomeni ta naziv?

Hvala za čestitke! Ta naslov mi veliko pomeni, saj potrjuje moje prepričanje, da je včasih pogovor celo pomembnejši od recepta. S pacientkami delim njihove probleme, usodo, smeh in solze.

Dejavni pa ste tudi v boju proti raku. Leta 1996 leti ste prejeli srebrno plaketo Zveze slovenskih

društev za boj proti raku. To sicer ni vaše redno delo. Kaj vas je in vas še žene v ta »boj«?

Boj proti raku pravzaprav je moje vsakdanje delo, saj vsakodnevno izvajam preventivne preglede, s katerimi iščemo raka na materničnem vratu. Svojim pacientkam redno pregledujem dojke, dajem jim navodila, na kaj naj bodo pozorne, da lahko pravočasno pridejo na pregled. Pripravljam predavanja in dajem napotke o samopregledovanju. Trenutno pa se trudim prepričati čim več mamic, da bi omogočile svojim hčeram, starim od 15 do 17 let cepljenje proti HPV virusu, ki v 70 % povzroča raka na materničnem vratu. Cepljenje je danes še samoplačniško. Tri potrebne doze cepiva stanejo 360 evrov. Res bo morda v nekaj letih cepljenje postalo obvezno, vendar le za deklice med 11 in 13 leti, tako bodo vse ostale žal izpadle. Jaz sem za svoji hčerki že poskrbela.

Splav kot pravica vsake ženske v razvitih državah dobiva vse več pozornosti. Se ženske po vašem mnenju prepogosto odločajo za takšen »izhod v sili«? Kako vi sprejemate njihove odločitve, kako jim svetujete?

Kot zdravnica sem zavezana k Hipokratovi prisegi, ki med drugim pravi tudi, da smo dolžni pomagati sočloveku, ne glede na politično ali versko prepričanje. Nisem tu, da bi sodila ali obsojala, tu sem, da pomagam. Menim pa, da je vsak odgovoren za svoje odločitve in dejanja. Tako ženska, ki se odloči za splav, kot jaz, ki napišem napotnico. Kaj pa moški, ki ni »pazil«? Tudi on je odgovoren v tem procesu. Pri današnji informiranosti in možnih zaščitah za oba spola, je nezaželenih nosečnosti preveč. Sama dajem poudarek na preventivo, ki jo pacientkam tudi priporočam.

Ali je strah pred izumrtjem Slovencev po vašem mnenju še upravičen, ali le kaže kaj na bolje?

Nimam občutka, da bi bilo porodov kaj več.

Katere pacientke so najpogostejše vaše obiskovalke, gre za večino preventivnih pregledov, pregledov v nosečnosti, ali za zdravljenja različnih bolezni?

Mislim, da so pregledi kar enakomerno razporejeni.

Kakšna so vaša pričakovanja o novem delovnem okolju, ki bo sedaj v naši občini?

Upam, da mi bo uspelo vzpostaviti odprt in pristen odnos s pacientkami, da bomo ena drugi zaupale, saj bomo le tako lahko uspešno sodelovale v procesu zdravljenja.

Spoštovana dr. Begič, hvala za pogovor, v prihodnje pa vam želim še naprej veliko dobre volje in uspeha pri vašem delu. Predvsem pa menim, da se lahko naše občanke veselijo obiska pri vas.

Pogovarjala se je Lidija Čop.

[illegible]

PRIREDITEV OB DNEVU REFORMACIJE ...

... NA TRUBARJEVI DOMAČIJI NA RAŠICI

Prireditev ob dnevu reformacije je bila izvedena pod okriljem Občine Velike Lašče in Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar, podružnica Rašica, na sam praznični dan, v sredo, 31. oktobra, na Trubarjevi domačiji na Rašici.

Prireditev se je začela v galeriji Skedenj z nagovorom župana Občine Velike Lašče, Antona Zakrajška, ki je obenem odprl slikarsko razstavo Jožefa Božidarja Stritarja, rojaka z Rašice. V spominski hiši (muzeju) je sledil slavnostni del večera, kjer je z nepozabnim in polemičnim predavanjem nastopil publicist, pisatelj, filozof Vinko Ošlak. V spremljevalnem glasbenem programu so nastopili še profesorji in učenci Glasbene šole Ribnica. Kot zanimivost: prireditev je obiskal predsedniški kandidat Danilo Turk (drugi kandidat Lojze Peterle se je zaradi odsotnosti opravičil), po zaključku srečanja pa je gospodarska družba Pečjak pripravila predstavitev nekaterih svojih izdelkov z motivi 500-letnice rojstva Primoža Trubarja.

Besedilo: Matjaž Gruden,
predsednik podružnice SPD-PT Rašica

TRUBARJEVA MALICA NA GRADEŽU

SPREHOD PO TRUBARJEVI ROJSTNI FARI
PO 500 LETIH

Trubarjevo malico so 26. novembra že doživeli osnovnošolci, ki so spoznavali program Sprehod po Trubarjevi rojstni fari.

Na Gradežu so s pomočjo ek-sponatov v urejeni zbirki starega orodja in opreme pod kozolcem spoznali postopek od priprave zemlje, prek setve prosa, pletve, žetve, sušenja in stope do pro-sene kaše in sušenje sliv ter pokusili v peči pečeno zabeljeno proseno kašo s suhimi slivami in krhljak, krhljevko in ekološko suho sadje.

Za podrobno spoznavanje pridobivanja masla, za pridobivanje sestavin, pripravo in peko kruha s suhim sadjem, pletenje peharjev in lončarstvo pa je bilo premalo časa.

Besedilo: Boris Zore
Fotografija: Andrej Jakob

JAVNI ZAVOD ZA KULTURO IN TURIZEM OBČINE VELIKE LAŠČE – TRUBARJEVI KRAJI

objavlja

POZIV

nevladnim organizacijam, društvom in posameznikom s področja kulture za postavitev razstav v galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji na Rašici.

Galerija Skedenj je namenjena predstavitvi likovne ustvarjalnosti s področij slikarstva, kiparstva, grafike, fotografije, arhitekture in oblikovanja.

Javni zavod Trubarjevi kraji bo na podlagi poziva izbral štiri do pet projektov, ki jim bo nudil prostorske in promocijske možnosti izvedbe v prihodnjem letu. Od nevladnih organizacij, društev oziroma posameznikov s področja kulture pa pričakujemo, da bodo zagotovile fizično in finančno pripravo izbranih projektov.

Način in rok prijave:

Prosimo vas, da v svojem predlogu za izvedbo projekta v galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji na Rašici navedete avtorja in nosilca projekta, koncept in tehnične podatke o izvedbi, pričakovano časovno strukturo izvedbe ter reference. Prijave je treba poslati po pošti (na spodaj navedeni naslov) ali elektronski pošti: trubarjevi.kraji@velike-lasce.si ali dostaviti osebno na sedež Javnega zavoda Trubarjevi kraji: Rašica 69, 1315 Velike Lašče. Vaše predloge pričakujemo do 15. januarja 2008.

Za dodatne informacije se prosimo obrnite na tel.št. 788 10 06 (Barbara Pečnik) ali 041/ 787 405 (Matjaž Gruden).

DAN REFORMACIJE ZA VEČNOST ODREŠITVE

NAGOVOR VINKA OŠLAKA

Dragi prijatelji Primoža Trubarja in njegovega spomina!
Spoštovana dame in gospodje!
Bratje in sestre, kar je med vami rojenih nanovo in krščenih v ime Jezusa Kristusa!

Na tej tako čudovito in verodostojno restavrirani domačiji očeta slovenske reformacije in protestantizma, Primoža Trubarja, na Rašici smo se zbrali, da bi obhajali dan reformacije, ki je po slovenski državni osamosvojitvi, z letom 1992, postal v Sloveniji državni praznik. Pozdravljeni v imenu tistega, ki je bil osrednje ime ne le pisanja in delovanja, ampak vsega življenja, tako doktorja Martina Luthra kakor tudi Primoža Trubarja, v imenu Jezusa Kristusa, brez katerega bi bilo protestantstvo zgolj ugovor nekomu, ki ga ne bi bilo vredno niti zavračati; in reformacija zgolj novo barvanje neke nesmiselne fasade na še bolj nesmiselni hiši!

Če se je slovenska oblast komaj leto po uspeli ustanovitvi lastne države, ki je Slovenci vse od leta 745 nismo več imeli, komaj leto po dobljeni, sicer na srečo kratkotrajni, a vendar pogumno in odgovorno vodeni domovinski vojni, odločila, da bo med največje praznike na državnih ravni uvrstila spomin na dogodek iz leta 1517, si je pri tem gotovo kaj mislila in Slovenije ni kar tako brez tehtnega razloga naredila za izjemo celo med izrazito s protestanti naseljenimi državami, ki takega praznika nimajo. Tistega dne naj bi nekdanji avguštinski menih, pozneje profesor Svetega pisma, doktor Martin Luther nabil na vrata wittenberške stolnice 95 tez svojih ugovorov zoper versko in moralno skvarjenost in izpričenost tedanje rimske cerkve – danes dvomimo, da bi to v resnici storil, zgodba izhaja iz domnevnega pripovedovanja Luthrovega evangelijskega tovariša Melanchtona in sodi med tiste zgodovinske mite, ki jih ni mogoče pregnati niti iz znanstvenih leksikonov, kaj šele iz ljudskega vedno k mitiziranju nagnjenega spomina. Gotovo pa je, da je Luther razposlal odtis svojih točk svojim docentskim kolegom na nemških univerzah, ker je najprej hotel sprožiti zgolj akademski disput o utemeljenosti prodajanja odpustkov, iz katerih izkupička niso gradili le Petrove stolnice v Rimu in financirali razvratnost na papeževem dvoru, ampak so krpali tudi proračunske izgube krajevnega škofa iz Mainza kardinala Albrehta, ki je poleti istega leta objavil svoje navodilo za pobiranje denarja na osnovi odpustkov *Instructio Summarium*, s katerim je hotel poravnati svoje dolgove pri Fuggerjih, ki so financirali njegovo knežjo namestitev. V ta namen je poslal na delo izprijenega pridigarja Johanna Tetzla, ki je prišel prodajati Gospodovo odrešenje tudi na Saško, kar je spodbudilo Luthra k zapisu in razširjanju njegovih tez.

Čisto mogoče je, da pobudnikom tega praznika, ali vsaj nekaterim med njimi, v resnici ni šlo toliko za spomin na to, kar je veliki reformator in protestant tedaj sprožil, ne da bi na samem začetku sploh vedel, kaj je sprožil, in celo, ne da bi to hotel. Mogoče je zanje bilo v ospredju to, kar je pri Luthru na drugem ali celo šele na tretjem mestu, nekakšen stranski produkt reformacije, kar bi lahko povzeli v geslu, ki ga Luther sam morda ni poznal in izrekel, pač pa ga je tri stoletja pozneje izrekel Luthrov rojak, največji nemški in sploh poantični filozof Immanuel Kant: *Sapere aude!* Kant je ta drugi del Horacovega stavka (*Epist. I, 2, 40: Dimidium facti qui*

coepit habet: sapere aude) prevedel: »Habe Mut, dich deines eigenen Verstandes zu bedienen!« – Imej pogum uporabiti lasten razum – in je to, navedeno v Kantovem znamenitem spisu »Beantwortung der Frage: Was ist Aufklärung« – Odgovor na vprašanje: Kaj je razsvetljenstvo – postalo geslo pokantovskega razsvetljenstva vse do danes. Kantov prevod je nekoliko samovoljen, saj se dobesečen prevod iz Horaca glasi: Komaj začeto je napol dobljeno: upaj si razumeti! Pri Kantu gre torej za interpretacijo »ad usum Delphini«, kakor pravimo. A dejstvo je, da sta tako Luther kakor tudi naš Trubar budila svoje rojake k pogumu, da se z lastnim razumom lotijo branja Božje besede in naj svoje večne usode ne polagajo v roke dvomljivim in samovoljnim učiteljstvom, »cerkveno učiteljstvo« pa je eden od treh stebrov katoliškega verovanja. Seveda gre protestant dlje od razsvetljenca, ki ostane pri lastnem razumu. Skupaj gresta samo, dokler bežita iz ujetništva oktroirane tuje pameti. Ko sta enkrat zunaj ječe vsiljenega razumevanja, se brž razideta, saj ostane razsvetljenec in svobodomislec še vedno v ječi, namreč v ječi lastnega razuma, ker ne ve, da je tudi njegov razum del človekovega padca po prvem grehu, kakor beremo: »Zaradi nevednosti, ki je v njih, in zaradi trdote njihovega srca jim je razum otemnel in so se odtujili Božjemu življenju« (Ef 4,18) ali, kakor beremo že pri modrem Salomonu: »Kdor se zanaša na svojo pamet, je norec, kdor pa hodi z modrostjo, bo rešen« (Prg 28,26), medtem ko gre protestant, se pravi kristjan, naprej in se namesto svojega oklene Kristusovega razuma: »Vemo, da je Božji Sin prišel in nam dal razum, da spoznavamo Resničnega. V Resničnem tudi smo, v njegovem Sinu Jezusu Kristusu. On je resnični Bog in večno življenje« (1 Jn 5,20). A dejstvo je, da je zavrnitev oblastnega tutorstva nad lastno pametjo prvi korak, ki lahko vodi k odprtju Božji razumnosti, in je tako mogoče, da je bilo to pogumno dejanje, ki je tudi osnova današnjega pojmovanja človekove svobode, tisto, kar je slovenske oblasti nagnilo k dvigu spomina na reformacijo na raven državnega praznika, saj se tudi slovenska država razume kot demokratična in pravna država svobodnih državljanov, ki imajo pravico, da sami iščejo in spoznavajo odgovore na svoja temeljna življenjska vprašanja in v tem niso niti pod državno niti pod kako cerkveno ali siceršnjo človeško oblastjo. Vso prejšnjo zgodovino namreč ni bilo tako. Po zastopniškem pokristjanjenju v času Karantanije Slovenec te svobode ni imel vse do leta 1991, ko mu je nova in lastna država to bistveno svobodo zagotovila. Seveda tudi še poosamosvojitveni Slovenec pretežno ostaja prostovoljni ujetnik lastne padle pameti, kolikor še ni sprejel Kristusovega razuma, a to ni več stvar države, ampak svobodne odločitve vsakega posameznika, ki je ni dovoljeno omejevati ali sploh odvzeti niti pod obljubo večne sreče spreobrnjenih niti pod grožnjo večnega pogubljenja nespreobrnjenih. Domnevati smemo, da je bil med pobudniki in glasovalci tega praznika tudi kdo, ki je v tem videl zgolj novo možnost, dati lekcijo rimskokatoliški cerkvi. Tak človek seveda ne more doumeti niti, kaj je tisto, v čemer se Rim moti in kaj je to, v čemer ima Wittenberg prav. Ta najnižje plasirani glas nas tako ne bo več zanimal.

Najbrž pa je največ glasov za ta praznik priskrbel hvaležnost za to, da je Luthrov upor skvarjeni ustanovi, ki se samo še v smislu bogokletnosti more imenovati za Kristusovo, po slovenskem učencu in nadaljevalcu Primožu Trubarju dal Slovencem skupno narodno ime in prvo slovensko knjigo in še vrsto drugih knjig za njo. Osrednji nauk protestantizma, da ima človek neposreden in osebni odnos in dostop do Boga, ima za logično posledico tudi emancipacijo narodnega in osebnega jezika, v katerem se tak odnos in dostop izraža. Če je logično, da sme vsakdo govoriti svojemu Bogu v lastni

materinščini, ker v nobenem drugem jeziku tega ne bi mogel tako globoko in pristno, potem je enako logično, da naj tudi Bog govori – namreč po Bibliji – vsakemu človeku v jeziku, ki mu je najbližji, torej njegovi materinščini. To, kar posvetni narodnjak razume kot nadvse ugodno zavezništvo v zadevi naroda in jezika, je v resnici le teološko spoznanje, da kjer ni več posredništva v smislu duhovnikov in učiteljev, naj tudi ne bo več posredništva v jezikih. Torej: en sam srednik med Bogom in človekom, kakor beremo v prvem Pavlovem pismu Timoteju, namreč človek Jezus Kristus – in eno samo sredništvo v Božji besedi človeku in človekovi besedi Bogu, namreč vsakokratna materinščina! Kakor protestantizem ni obesil na svoj prapor civilne svobode zaradi posvetnih reči, čeprav imajo tudi te od tega neizmerno korist, tako tudi svojega zavzemanja za jezike narodov in ljudstev in plemen ni začel zato, da bi spodbujal nacionalizme in lokalno ter plemensko zamejenost, ampak, da bi skrajšal in poenostavil jezikovno razdaljo med Bogom in človekom na tisti nujni minimum, kakor ga pomeni človekov materni jezik.

Najmanj pobudnih in mandatskih glasov pa je najbrž bilo iz edino pristnega razloga: ker je Trubar s svojo odločitvijo za protestantizem, še bolj prav, za evangelij brez človeških dodajanj in odvzemanj in brez popačenih razlag, svojemu narodu omogočil, da sprejme vero v Jezusa Kristusa in se da v njegovo ime krstiti tudi kot celota, kot polno narodno število, in ne samo po nekaj oblastnih zastopnikih, kakor je bilo to v času Karantanije, ko sta se za ves narod dala ob Chiemskem jezeru krstiti dva moža, Gorazd in Hotimir – drugi pa so bili le navidez krščeni v nezavednosti nekaj dni starega otroka in odsotnosti vsake resne seznanitve z resnično Božjo besedo. Luther in za njim Trubar sta sicer še ostajala v katoliški zmoti krščevanja komaj rojenih otrok, a sta vsaj potem poskrbela za versko vzgojo in vseživljenjski stik z Božjo besedo. Pri tem pa je treba dodati, da krst pri evangeličanih, tudi če na otroku, ki se še ničesar ne zaveda, nima istega pomena, kakor pri katoličanih, saj mu ne pripisujejo tega, kar zmore samo Kristusova kri, da bi namreč opral človekovo krivdo in pomenil novo rojstvo, k ga Gospod postavlja kot nujen pogoj za vstop v nebeško kraljestvo.

Trubar je pripravil vse bistveno, da bi njegov narod lahko v resnici sprejel nepopačeni evangelij, da bi sprejel vero v Jezusa Kristusa kot edinega srednika med Bogom in človekom in edinega odrešitelja človeškega rodu, ki je enkrat za vselej s svojo daritvijo poravnal človekov dolg in je vsakdo, ki to veruje, rešen – njegovi rojaki pa te vere niso sprejeli, namreč kot vse ljudstvo, in so v večini vse do danes ostali to, kar so že vedno bili: pogani, ki sledijo napačnemu nauku, da bodo odrešeni po pripadnosti določeni cerkvi, po sprejetju določenih »zakramentov«, o katerih Biblija molči, po obhajanju določenih obredov in običajev, ki povsem nasprotujejo resničnemu nauku Jezusa Kristusa in apostolov.

Slovenci, ki se tudi danes radi zavidljivo ozirajo k tistim narodom na evropskem severu in k bližnji, skoraj sosednji Švici, ki imajo v svetni primerjavi gotovo najboljšo državno ureditev, najbolj rešena vprašanja demokratične participacije prebivalstva, socialnosti, zdravstva, šolstva, znanosti, kulture in politične kulture, notranje strpnosti in miroljubnosti v mednarodnih odnosih, se žal nikoli niso vprašali, ali ne bi mogli tudi sami biti v tej gotovo boljši družbi, če bi imeli za podlago isti pogled na človeka in človeško skupnost, na državo in družbo, kakor ga imajo v teh državah. Ta pogled pa je kljub vsem zgodovinskim oslabitvam in izpraznitvam še vedno pogled, kakršnega dobi človek, ki svojo vero in svoje mišljenje naslanja na Božjo besedo, kakršno imamo zapisano

v Bibliji. Tudi za te narode danes ni več mogoče reči, da bi bili krščanski, saj se tudi pri njih iz dneva v dan večja odpad od vere, njihovi pastirji pa se oddaljujejo od resničnega nauka celo hitreje kakor ljudstvo samo. A v temelje njihovih držav in družb je vendar vgrajeno toliko svetopisemske substance, da ima to še vedno toliko blagodejnega vpliva na vsakdanje življenje teh narodov in držav, da so lahko svetu v marsičem za vzor, in tako tudi Slovencem. Ko bi Slovenci bolj prisluhnili Trubarju in manj sirenskim glasovom lepega obredja in ganljive folklorne tradicije in bi šli za Kristusom, namesto da so Habsburški hiši dovolili, da je z nasilno rekatolizacijo določila njihovo vero, kakor so pozneje v zgodovini še veliko slabši hiši dovolili, da jim je jemala sploh vsako transcendentalno vero in jih posledično tudi v svetnih rečeh za pol stoletja uvrstila med moralno najbolj razpuščena ljudstva Evrope, kar še danes, v dobi verske in politične svobode tako nesrečno opredeljuje slovensko resničnost, bi dans sodili med narode največjega moralnega, družbenega in državnega ugleda. Če prevedem to v nekoliko večjo primerjavo: Slovenci so se odločili za versko in s tem tudi civilizacijsko pot latinske Amerike s katolištvom, pomešanim z afriškimi in starorodskimi kulti in z najnovejšim kultom »teologije osvoboditve« – v nasprotju z versko in civilizacijsko potjo severne Amerike, h kateri lahko štejemo tudi Avstralijo in Novo Zelandijo, kjer je vsaj v temelje vgrajen duh protestantizma, se pravi resničnega evangelija. Zato se tudi ne smemo čuditi, če je odnos do države, pojmovanje in sprejemanje prava, predvsem pa razumevanje in sprejemanje lastne odgovornosti za osebno in skupno življenje v državi bolj podobno temu, kar je značilno za Latinsko Ameriko, v Evropi pa za južno Italijo, Španijo in Portugalsko, kakor pa temu, kar je še danes, kljub odpadu od vere, značilnost pretežno protestantskega severa.

Dragi prijatelji, vse to pa ni bistvena stvar. Trubarju namreč, podobno kakor Luthru, ni šlo predvsem za to, da bi njegovi rojaki prešli v višji civilizacijski in državni red, kakor je za protestantsko utemeljene države dejansko značilen, saj tudi našemu Gospodu ni šlo predvsem za to, da bi njegovi judovski rojaki prešli iz koruptno, predvsem pa izkoriščevalsko in potujočevalsko upravljane rimske province v državno samostojnost in socialno pravičnost, čeprav je v Božjem odrešitvenem načrtu predvidena tudi obnova Izraela v od Boga določenih mejah, ki daleč presega to, kar je Izraelu naklonila Organizacija združenih narodov in v kar ga silijo zavezniki, ki hočejo ohraniti zavezništvo tudi z Izraelovimi sovražniki. Šlo mu je za to, da bi ljudje, ki jih je prišel odrešiti, vložili prošnjo za pridobitev državljanstva v Božjem kraljestvu, ki je človekova prava in večna domovina. In kdor bi poskrbel za to, da si pridobi potni list z Jezusovim žigom, temu bo, kakor beremo pri Mateju in pri Luku, vse drugo navrženo. Namreč vse drugo, kar mu je za življenje potrebno. Ne samo osebno in zasebno, ampak tudi družbeno, narodno in državno. Tudi skupni književno dozorel nemški jezik nemškim deželam, kakor je to uspelo Luthru, čeprav je bil to le stranski produkt njegovega delovanja, in tudi skupni književno dozorel slovenski jezik slovenskim deželam, ki jim zdaj, ko so svobodne, hočejo znižati veljavo v geografsko-administrativne pokrajine, kakor je uspelo Trubarju, čeprav je tudi pri njem to bil le stranski produkt njegovega delovanja. Kdor torej časti Luthra predvsem zaradi nemščine in Trubarja predvsem zaradi slovenščine, dela tako, kakor če bi Goetheja častili predvsem zaradi njegove zbirke mineralov, Prešerna pa predvsem zaradi nekaj dobro rešenih pravnih primerov. Stvar moramo prav razumeti: jezik v primerjavi s kako drugo svetno stvarjo ni tako malo kakor minerali ali pravdni primeri v primerjavi z dobro poezijo. A tu nimamo opraviti s primerjavo med dvema kategorijama, ki bi obe pripadali temu svetu. Tudi jezik,

ki je na zemlji toliko vreden, da bi ga bilo neokusno primejati z minerali in odvetništvom, pa je v primerjavi s kategorijo, ki ni od tega sveta, ki ni omejena, relativna in začasna, temveč neizmerna, absolutna in večna, vendarle bistveno manj, kakor sta zbirka mineralov ali odložen fascikel z uspelimi pravdami v primerjavi z najboljšo poezijo. To, kar je Luther hotel približati svojim rojakom, kakor tudi naš Trubar svojim, svojim „ljubim Slovincem“, pač ni kaj od tega, kar bo v seznamu Pavlovih minljivosti v čudovitem 13. poglavju 1. pisma Korinčanom o ljubezni; ne bo prenehalo kakor preroštva, ne bo umolknilo kakor jeziki, ne bo prešlo kakor spoznanje, ne bo delno kakor spoznavanje in prerokovanje, ne bo delno kakor vse, kar bo prenehalo, ne bo kar sem govoril kakor otrok, mislil kakor otrok, sklepal kakor otrok, ne bo ogledovanje v ogledalu, v uganki, ampak bo popolno, bo iz obličja v obličje – tedaj bom spoznal, kakor sem bil spoznan.

Trubar ima tri vrste nasprotnikov, ki bi ga radi pomanjšali na kaj nebitnega z ozirom na njegovo veliko evangelijsko poslanstvo, tudi če je tista stvar med zemeljskimi rečmi zelo bistvena, kakor je prav jezik in prva knjiga v tem jeziku, ne prva v datumu izida, ampak na lestvici tega, kar je vredno, nekaj tako bistvenega. Njegovi prvi zoprniki so bili predstavniki rimske katoliške cerkve. Dokler so to mogli, ker so bili opremljeni z vsemi atributi svetne oblasti, so Trubarju odrekli vsake zasluge za kar koli dobrega in ga razglašali za krivoverca in odpadnika – njega, ki je z vsem, kar je bil in delal, opozarjal na pravo vero, ki ni v človeških razlagah, dodajanjih in odvzemanjih od Božje besede, ampak le v njej sami. Šele ko jim je bila odvzeta svetna oblast, ko niso mogli več nikogar preganjati, ga mučiti in umoriti, so začeli skozi stisnjene zobe priznavati, da ima Trubar pač nekaj zaslug za prvo slovensko knjigo, a da bi sicer prej ali slej to naredil tudi kdor koli drug, predvsem seveda pripadnik rimske ločine. In ko mu niso mogli odreči prvenstva v tem, kar je bilo očitno, so skušali iskati dlako v jajcu, napake v njegovem pisanju, slabosti in zmote v njegovem človeškem življenju, da bi ga naredili čim manjšega, ko ga že ni bilo več mogoče povsem izbrisati iz slovenskega spomina in hvaležnosti.

Njegovi drugi zoprniki so bili svobodomiselci in liberalci v značilno omejeni slovenski različici, ki so Trubarju sicer priznavali več kakor katoliški voditelji, ki mu sicer niso očitali krivoverstva, a motila jih je njegova vera sama. Motilo jih je torej to, kar je pri Trubarju absolutno največje in ima tudi za vse, ki so se mu pripravljali pridružiti onkraj vseh zemeljskih meril največji blagor, namreč pridobitev večnega življenja v neokrnjeni skupnosti z Jezusom. Njihova usodna zmota je v tem, da imajo izstop iz miselne ječe drugih že za osvoboditev in odrešitev mišljenja nasploh in ne doumejo, da je vstop v območje avtonomno človeškega, zgolj človeškega mišljenja, korak iz dežja pod kap, saj nas v mišljenju, kakor tudi v vsem drugem, kar nas sestavlja, lahko povsem osvobodi in odreši samo tisti, ki je sam Logos, ki je sam Resnica in tako tudi Mišljenje, Jezus Kristus. Kakor je apostol Pavel pokazal, da ni bolj svobodnega, kakor je ta, ki je suženj v Bogu, in se je sam imel za takega, tako velja tudi za mišljenje, da je človek tudi v mišljenju najbolj svoboden in resničen, kadar prevzame miselnost Jezusa Kristusa, saj: »... on, ki preiskuje srca, ve, kaj je mišljenje Duha, saj Duh posreduje za svete, v skladu z Božjo voljo« (Rim 8,27). Kam je človeštvo pripeljalo navidežno svobodomiselstvo in v poljubnost vodeči liberalizem, je razvidno ne le v vsesplošni moralni dekadenci našega veka, ampak tudi v včasih prav zabavni situaciji tako lahke strankarske zamenljivosti in prehodnosti med totalitarizmom in liberalnostjo tako fašistične, nacionalsocialistične, kakor tudi komunistične provenience.

Tretja skupina Trubarjevih nasprotnikov so totalitarni komunisti, nekda v odkriti totalitarnosti, danes potaknjeni in poskriti, kakor Odisejevi Ahajci v lesenem konju na trgu oblegane Troje, v vseh mogočih strankah, ki jim je ob vseh ostudnih kompromisih s privatno lastnino, ki se jim danes tako prilega kakor podkev na konjsko kopito, in ob ne manj neokusnem kostumiranju in šminkanju z liberalnostjo, ki je bila v njihovih ustih desetletja dolgo najhujša politična obsodba njihovih nasprotnikov, vendar uspelo ohraniti to, kar je bil že od samega začetka njihov edini resnični namen in program. Ko jih je po vrsti zapustilo vse, na kar so prisegali, v imenu česar so ubijali in preganjali, ko so se sprijaznili z vsem, kar so najprej sovražili, pa jim je ostalo nekaj, kar lahko upravičeno imamo za trade mark njihove narave in miselnosti: izruvati iz človekovega srca vero v Stvarnika in njegov red, vero v njegove obljube in napoved, da pride v slavi, da zbere svoje odrešene. To je edino in vse, kar je ostalo od vseh treh in pol internacional, od več deset milijonov pobitih in še več trpinčenih, od Colega otoka in Gulagov, od berlinskega zidu in »kulturne revolucije«, od Polpotovega ukinjanja mest in poboja dveh milijonov rojakov v Kampučiji do stradajoče Koreje severno od 37. vzporednika vse do danes. Tudi ti priznavajo Trubarju to, kar je bilo njegovemu delu za evangelij navrženo, jezik in prvo knjigo, kaj pa o Trubarju komunisti resnično menijo, si lahko vsakdo prebere v Kardeljevi knjigi Razvoj slovenskega narodnega vprašanja. Kolikor jim je bil in jim je še danes Trubar zanimiv, je seveda njegov odhod iz katolištva, ne pa sprejetje evangelija, kakor ga je vernikom znova predstavil Luther. Trubar kot antiteza slovenskemu katolicizmu, to je edino, kar to vrsto Trubarjevih nasprotnikov dejansko zanima.

Trubar pa, ki bi ostal brez tega, kar je naredil za vero svojih rojakov, bi bil pač eden izmed tisočerih slovenskih šolmoštrov, celo eden manjših med njimi, saj bi s svojim nedoslednim pravopisom pogrnil že v prvih razredih današnje osemletke. Če bi pristali na takega oskubljnega in razrezanega Trubarja, potem bi danes proslavljali na tem mestu spomin na človeka, ki je prvi sestavil zelo neroden abecedar in za to še uporabil črke, ki so se jim pozneje odrekli Nemci sami.

Ob tem nam kaže premisliti, ali res razumemo duha in bistvo reformacije in protestantizma. Reformirati pomeni vzpostaviti staro obliko, zato so protestanti tudi skušali svojim katoliškim preganjalcem dopovedati, da ne vnašajo kake »nove« vere, kakor so jim neprestano očitali, ampak prav nasprotno, da se vračajo k stari resnični veri, kakor jo najdemo v evangelijih, Apostolskih delih in apostolskih pismih. Oznaka protestantizma pa je bila najprej tuja, izrečena spet od nasprotnikov, konkretno ob tim. »speyerski protestaciji« (Speyerer Protestation) leta 1529, ko so evangeličanski stanovci protestirali v speyerskem državnem zboru (Reichstag zu Speyer) proti umiku odloka iz leta 1526, ki je zagotavljal pravno varnost evangeličanom v deželah, ki so sprejele reformacijo in so se pri tem sklicevali na versko svobodo posameznika. Šele z augsburškim verskim mirom leta 1555 in westfalskim mirom 1648 je dobil protestantizem uradno priznanje in pravico do obstoja.

Beseda »Protestation« v smislu slovesne deklaracije prihaja iz latinskega glagola protestari, ki ima več pomenov: javno izjaviti, ugovarjati in – pričevati. Prav tega zadnjega pomena pa se zunanji komentatorji protestantizma ne zavedajo, žal tudi protestanti sami vse manj! Prav s tem zadnjim pomenom pa protestantizem dobi tudi svoj resničen pomen in priključek na evangelij. V Apostolskih delih beremo: »Apostoli so z veliko močjo pričevali o vstajenju Gospoda Jezusa in velika milost je bila nad vsemi« (Apd 4,33). Jezus sam pa je napovedal: »In ta

evangelij kraljestva bo oznanjen po vsem svetu v pričevanje vsem narodom, in takrat bo prišel konec» (Mt 24,14). Janez pa nam pove, kaj je vsebina pričevanja: »Pričevanje pa je v tem: Bog nam je dal večno življenje in to življenje je v njegovem Sinu« (1 Jn 5,11). Protestirati v ključu vere, in za ta ključ gre tudi pri Trubarju, pomeni pričevati, da je Kristus res vstal in da smo odrešeni brez del postave po milosti.

Poskusi, da bi reducirali Luthra in Trubarja, kakor tudi vse druge reformatorje vse do danes, na jezikovno-kulturni pojav, se začenjajo že s samo redukcijo pojma protestiranja in protestantstva. Biti navdušen za protestantstvo brez jedra verskega pričevanja, bi bilo kakor ustanoviti klub velikih prijateljev vina, ki pa bi ga sestavljali pretežno ali celo izključno strogi abstinenti. Pravi prijatelj vina je tisti, ki ga tudi sam pije po meri zdravega pitja. Kdor ne lomi kruha, simbola Gospodovega telesa, s svojimi novorojenimi brati v spomin na njegovo darovano življenje, in kdor ne pije iz keliha z vinom, ki je simbol njegove krvi, prelite v odrešenje mnogih, ta je tako malo lahko protestant, kakor je zdravljene alkoholik, ki ne sme več piti, lahko pravi prijatelj vina. S protestantizmom je namreč tako malo mogoče zgolj simpatizirati, ne da bi človek sam to z vsem srcem bil, kakor je nemogoče biti prijatelj in simpatizer krvodajalstva, ne da bi človek enkrat samkrat dal kri.

Kaj pa, če se je Primož Trubar temeljito zmotil, in z njim in že pred njim vsi reformatorji, in še pred njimi vsi pričevalci in nazadnje apostoli – in Kristus ni vstal, in potem zaman v upanju čakamo njegovega drugega prihoda, ki bo naredil iz vseh človekovih hrepenenj resnico, kakor je človek sam iz vsega tega vedno lahko naredil le utopijo, iz utopije pa pekel na zemlji? Imamo odgovor, kaj bi to pomenilo. Apostol, ki je tako daleč tvegala, da je zavrnil pravovernega in v veri strogo doslednega Savla, da je lahko po Gospodovi milosti postal Pavel, odgovarja z vso jasnostjo, ko je raje padel slep s konja v prah pred svojega Gospoda, kakor pa da bi še visoko na konju in zdravih očeh deloval proti Gospodu: »Če pa Kristus ni bil obujen, je tudi naše oznanilo prazno in prazna tudi vaša vera« (1 Kor 15,14). Potem bi bila prazna tudi Biblija, ki jo je Luther po tisočletni karanteni v vatikanski ujetosti izročil svojemu in tako tudi drugim narodom, potem je prazen tudi Trubarjev Katekizem in njegovi prevodi evangelijev, pa tudi Dalmatinov prevod vse Biblije in vsi drugi prevodi za njim, tudi Chraskov in vsi katoliški in ekumensko kompromisni prevodi in izdaje vse do danes. A če je prva knjiga človeštva prazna, kako naj bi bile manj prazne vse druge knjige, vse do tistih, ki so dejansko prazne že na prvi pogled? Potem je prazna tudi naša današnja slovesnost, saj Trubar tedaj ne bi naredil nič velikega, ampak zgolj nekaj iluzornega, kar nikakor ne more biti vredno spomina in slovesnosti. A potem je tudi naše življenje, s Trubarjem ali brez, zgolj neko subjektivno dozdevanje primatov, ki se brijejo in prebivajo v votlinah z elektriko in tekočo vodo; še manj, potem je to neko neprestano kemično dogajanje na ravni velikih organskih molekul, a čisto nazadnje samo še igrišče kolizij najmanjših delcev, kakor jih pozna današnja fizika, ko bo že jutri z veliko verjetnostjo vse to preklicala in učila kaj drugega.

Primož Trubar, dragi prijatelji, ni pomemben zaradi bolj ali manj posrečeno rešenega tipografskega vprašanja v Ungnadovi tiskarni. Ves njegov pomen je zunaj njega samega, je v pomenu tega, čemur je s takim žarom služil. Poglejte, nihče danes ne obhaja spomina na neznanega največjega sestavljalca nesmiselnega stroja, ki mu pravimo perpetuum mobile. Vsak razumen človek ve, da je sestavljanje take naprave nekaj absurdnega, tudi če je v delo vloženo toliko truda in celo strokovnega znanja in spretnosti, morda celo genialnosti. A

kdor ima razum, ve, da takega stroja ni mogoče sestaviti, z izjemo materialistov, ki v bistvu trdijo, da je vse vesolje v resnici tak stroj, saj z zanikanjem stvarjenja po logični nujnosti trdijo, da obstaja in se giblje večno, kar pa je dejansko načelo norosti, ki ji fiziki pravijo perpetuum mobile, torej stvar, ki se vekomaj giblje sama iz sebe. Kdor bi danes prisostvoval spominskemu slavju v počastitev moža, ki bi konstruiral tak nesmisel, bi sam veljal za neprištevne in čudaškega, kakor to veljajo vsi nepopoljšljivi sestavljalci takega mehničnega absurda. Če smo se vendarle zbrali tu, pred tem vernim posnetkom pol tisočletja starega mlinarja, potem zato, ker smo prepričani, da je ta mlin nekdo v svojem razumu načrtoval, mu pametno napeljal vodo na kolo, med kamna pa nasul resničnega žitnega zrnja, vedoč, da bo iz zmlete moke mogoče speči užiten in hranilen kruh. Ta mlin je v vsakem svojem detajlu, kaj šele v celoti, manifestacija smisla, ki je iz preprostega slovenskega človeka priklical in uresničil dar ljudskega inženirja in mehanika. Primož je v bistvenem ostal zvest poklicu svojega očeta. Postavil je vrsto mlinov, v katerih se še danes melje tisto zrnje iz Jezusove prilike, ki je zraslo iz prispodobne setve Gospodovega sejala: »Druga semena pa so padla na dobro zemljo in so dajala sad: eno stoternega, drugo šestdeseternega in spet drugo trideseternega« (Mt 13, 8). Danes se spominjamo njegovega velikega dela, ki ni bilo vloženo v nespametno iluzijo, v nekaj, kar po samem načelu biti, kakor je ustvarjena, ne more delovati, pač pa je bilo ves čas v službi naročila, ki so ga resnični sejanci v raznih časih prejeli od zgoraj in mu podredili vse svoje življenje. A kakšen smisel bi imelo, da bi se vsemu temu spoštljivo priklonili, če tudi sami ne bi bili prepričani, da je bilo delo smiselno, da je bilo zrnje, ki ga je ta mlin, ki tu stoji v prispodobi za mline duhovnega mletja, da bi se lahko pekel kruh Gospodovega spomina, pravo zrnje Božje besede, če si ne bi z vso močjo želeli, da bi sami bili del semena v dobri zemlji, ki obrodi stoterni sad, in nazadnje, v tej čudoviti Jezusovi prispodobi, del tistega kruha, ki pomeni Gospodovo telo, sestavljeno iz vseh, ki vanj verujejo in bodo z njim vstali?

Dovolite, dragi prijatelji, da se za hip od vas obrnem k njemu samemu, ki je v Primožu Trubarju prebudil in si pridružil tako velikega in zvestega služabnika:

»Gospod Jezus, naj se proslavi Božje ime tudi danes na tem zgodovinskem kraju; prebudi v vseh nas pogum, da bi na vrata tega sveta in njegovih demonskih templjev tudi mi nabili protestacijo, pritrdili pričevanje za vseh osem tez tvojih blagov in za eno in edino temeljno zapoved, v kateri je zbrana vsa postava: ‚Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem, z vso dušo in z vsem mišljenjem‘ (Mt 22, 37), in ji je enaka tudi druga, temelječa na tej prvi: ‚Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe‘ (Mt 22, 39). Naj se tudi mi, kakor se tvoj služabnik Martin na današnji dan daljnega leta 1517 ni ustrašil moči in groženj mogočnikov tedanjega časa in je pričeval zate in za resnico tvojega evangelija, ne ustrašimo moči in posmeha današnjih služabnikov vladarja tega sveta, čigar čas se izteka, dokler ne prideš v slavi in se spomniš svojih zvestih. Pokaži Božje obličje vsem, ki te z iskrenim srcem iščejo in nimajo strahu pred ničemer razen pred jezo zavrnjenega Boga. Daj nam vsem, da bi slišali tvoj opomin, kakor je zapisan na začetku evangelija tvojega evangelista Marka: ‚Čas se je dopolnil in Božje kraljestvo se je približalo. Spreobrnite se in verujte evangeliju!‘ (Mr 1, 15). – Amen.«

Vinko Ošlak

(Povedano na slovesnosti za Dan reformacije, 31. oktobra 2007 na domačiji Primoža Trubarja na Rašici pri Velikih Laščah.)

ZAKAJ UŽIVATI SLOVENSKI MED?

Med je od nekdaj cenjen kot dragoceno hranilo, že v starih civilizacijah so ga uporabljali tudi kot zdravilo. In tudi danes ima med v ljudskem zdravilstvu visoko mesto. Tisočletja je bil edino sladilo, kasneje so raziskovalci našli v medu še veliko drugih, za človeka koristnih sestavin. Danes apiterapija pridobiva vedno večji pomen. Apiterapija je uporaba čebeljih pridelkov za medicinske namene, kot so preprečevanje bolezni, zdravljenje in okrevanje po bolezni. Da pa bodo čebelji pridelki uporabni v apiterapiji, pa morajo biti kakovostna in varna živila.

Na policah naših prodajaln se poleg slovenskega medu najde tudi med vprašljivega izvora. Kupec pogosto ne ve, na kaj mora biti pri nakupu pozoren. Naj navedemo nekaj razlogov, zakaj kupovati slovenski med?

MED VSEBUJE TUDI CVETNI PRAH

Ko uživamo med, je pomembno, da uživamo med iz okolja, v katerem živimo, saj tako v naše telo ne vnašamo snovi, ki so našemu organizmu tuje. Med namreč vsebuje tudi cvetni prah rastlin, na katerih so čebele nabirale osnovno surovino, pa tudi drug cvetni prah, ki pride v med na posreden način. Če vnašamo v telo snovi iz tujega okolja, je veliko več možnosti, da se pojavi alergija.

ALI JE MED SVEŽ?

Poleg tega ima med slovenskega čebelarja še eno prednost. Slovenski med ni prepotoval dolgih razdalj, ampak je iz panja prišel v naše roke. To pomeni, da je porabnik dobil na mizo prvinsko kakovost medu. Velike razdalje, ki jih med prepotuje v svetovni trgovini, skladiščenja v raznih skladiščih, mešanje medu iz različnih delov sveta itd. predstavljajo nevarnost, da se medu zmanjša kakovost.

Med ima sicer lahko zelo dolg rok uporabe, vendar mora biti ustrezno skladiščen, saj je sestavljen iz pravega bogastva različnih snovi. Med, shranjen na toplem, veliko hitreje zgublja svojo dragocenost. S svojimi čutili ne boste zaznali razlike, med bo še vedno sladek, njegova dragocenost pa se s shranjevanjem na neustrezni temperaturi izgublja. Če pa nanj gledamo samo kot sladilo, bo pa tudi po več desetletjih boljše sladilo kot navadni sladkor.

Enotni predpisi glede medu, ki veljajo v vseh članicah ES, so nižji od teh, ki jih zagotavljamo slovenski čebelarji. Na primer: najvišja dovoljena količina hidroksimetilfurfurala (HMF), ki je pokazatelj, kako svež je med, je po evropskih standardih 40 enot, medtem ko slovenski med, označen s nalepko »slovenski med kontrolirane kakovosti« ne vsebuje več kot 15 enot, pogosto pa precej manj. To pomeni, da imajo slovenski čebelarji med, ki ima ohranjeno prvinsko kakovost.

POTROŠNIK IMA PRAVICO VEDETI OD KOD IZVIRA MED

Vsak med, ki je na polici, mora biti seveda tudi ustrezno označen. Pozorno preberite oznake na nalepki. Le redko boste našli kozarec, na katerem je naveden tudi naslov čebelarja, ki je med pridelal, čeprav je ta podatek zelo pomemben! Porabnik ima pravico vedeti, kdo je med pridelal.

ČEBELICA MOJA PRIJATELJICA

Zgodilo se vam bo, da sploh ne boste vedeli iz katere države je. Na njem bo pisalo: mešanica medu iz držav članic EU; mešanica medu iz držav, ki niso članice EU; mešanica medu iz držav članic EU in držav, ki niso članice EU.

Katerega boste raje kupili? Tistega na katerem bo država porekla netočno označena, ali tistega, kjer bo poleg točne označitve države, napisan še točen naslov čebelarja. V tem primeru greste lahko celo k čebelarju na dom in si njegovo čebelarstvo tudi ogledate ter poskusite še ostale njegove pridelke. Nemalokrat se namreč zgodi, da imamo namen kupiti med določene vrste, pa domov odhitimo s popolnoma drugo vrsto medu. Vsak med je namreč svet zase, vsak ima svoj okus, aromo, vonj. Tako kot je pestro okolje v katerem živimo, tako je pester slovenski med.

Slovenski čebelarji zagotavljamo kakovost in varnost medu. Pri svojem delu uporabljajo Smernice dobrih higienskih navad na načelih sistema HACCP, prav tako pa zelo pazimo, da ohranimo kakovost medu, ki so ga v panj prinesle čebele. Zaradi vsega tega smo slovenski čebelarji pred osmimi leti uvedli sistem kontrolirane pridelave medu in kolektivno blagovno znamko »slovenski med kontrolirane kakovosti«. Slednjo na izdelkih prepoznamo po nalepki s tem napisom.

OPRAŠEVANJE

Če vas z vsem zgoraj navedenim nismo prepričali, naj povemo še to, da je vrednost medu in ostalih čebeljih pridelkov veliko manjša od koristi čebel, ki nam jih te nudijo z oprasevanjem. Čebeli kot glavni oprasevalki, se lahko zahvalimo tako za bogat izbor sadja in zelenjave v naši prehrani kakor tudi za raznovrstnost v naravi. In ko boste naslednjič kupovali med, ga kupite pri slovenskem čebelarju, kajti s tem ne boste kupili samo zdravja, ampak tudi oprasevanje, s čimer boste aktivno skrbeli tudi za okolje, v katerem živite.

Sporočilo za javnost: Čebelarska zveza Slovenije

MEDENI ZAJTRK

Sodelovali smo v akciji En dan za zajtrk v vrtcu slovenski med

Na pobudo Skupnosti vrtecev smo v vrtcu Sončni žarek 16. novembra imeli za zajtrk med velikolaških čebelarjev.

Po zajtrku nas je obiskal Alojz Rigler in nam predstavil delo čebelarja. Prinesel je panj in otrokom pokazal njegove sestavne dele. Otroci so imeli veliko vprašanj, na katera pa jim čebelar potrpežljivo in preprosto odgovarjal.

Na koncu smo izvedeli, da delo s čebelami ni koristno samo zaradi pridelave medu, temveč tudi zelo sprošča, pomirja in pozitivno vpliva na človekovo počutje.

Zahvaljujemo se Alojzu Riglerju za obisk v vrtcu in Branetu Borštniku za med.

Besedilo: Stanka Mustar

OBVESTILO

IGRALNE URICE V VRTCU SONČNI ŽAREK

Obveščamo vas, da bodo igralne urice za otroke (starost nad dve leti), ki niso vključeni v vrtec, ob četrkih od 16:00 do 17:00.

Prvo srečanje bo v četrtek, 17. 1. 2008, ob 16:00
v vrtcu Sončni žarek,
v igralnici Ribic (klet).

Otroci naj imajo s seboj copate.

Prosimo, da prisotnost na igralnih uricah sporočite na tel.: 788 15 82 ali 031 618 300.

Vabljeni!

IGRA IN DOMIŠLIJA

Kadar slišimo besedo igra, se nam v misli prikrade otrok in njegova domišljija. Predvsem v predšolskem obdobju je igra otrokova osnovna dejavnost, nekaj povsem naravnega in že od nekdaj sestavni del njegovega življenja.

V igri domišljija nima meja in mu daje osnovo za rast in slednjič za življenje v zunanjem svetu. Zato otrok za igro potrebuje samo preproste reči, da bi lahko pustil prosto pot domišljiji. Otrokova domišljija dopolni predmet, da postane tisto, kar si otrok želi, da bi bil (kos lesa je lahko lutka, škatla avto ...).

In tako smo se v skupini najmlajših lotili igre z naravnim in odpadnim materialom. K sodelovanju sem povabila starše, ki so z otroki nabirali storže, kostanj, zbirali odpadno embalažo: platenke, škatle ipd. ter vse skupaj prinesli v vrtec. Otrokom zbrani material večkrat ponudim in igra se začne. Otroci vedno znova raziskujejo, spoznavajo, sestavljajo, pri tem jim pustim prosto pot in ne vplivam nanje s svojimi idejami. Čeprav je njihov govor še nerazumljiv, pa prek opazovanja ugotovim, da njihova domišljija ne pozna meja.

Kadar ne veste, kaj bi še ponudili otroku, mu enostavno ponudite nekaj preprostega materiala (ki pa mora biti varen). Pustite mu svobodo, naj raziskuje in ga ne ovirajte v njegovem svetu domišljije.

Besedilo in fotografija: Martina Krašovec

MIRNE IN RADOSTI POLNE
BOŽIČNE DNI,
V PRIHAJOČEM LETU 2008
PA POLNO SREČE,
VESELJA, ZDRAVJA, USPEHOV
NA DELOVNEM MESTU
TER LEPIH TRENUTKOV
V KROGU NAJDRAŽJIH

VAM ŽELI

KOLEKTIV VRTCA SONČNI ŽAREK.

UMETNINA TRETJEŠOLCEV

UČENCI SLIKALI MOZAIK PRI DUŠANU
ZEKOVIČU – HAZETU

Vsako leto v šoli naprosimo starše, da nam po svojih močeh pomagajo pri izvedbi različnih dejavnosti, saj tako popestrimo življenje v šoli. Poleg staršev so naše stalne pomočnice tudi članice Društva podeželskih žena, Mihela Polzelnik, Društvo upokojencev in vsi v VDC Ribnica, ki nas vsako leto sprejmejo v svoje delavnice.

Letos pa smo poleg že omenjenih dejavnosti imeli veliko srečo, saj nas je k sebi povabil naš znani domači umetnik Dušan Zekovič – Haze. Tako smo bili 23. novembra gostje na njegovem domu. Po vstopu v Zekovičevo hišo, nas je sprejela tudi Helena Gorjup in nas popeljala v domačo galerijo. Tam ima Dušan zbrana vsa umetniška dela, ki so nastala na zadnjem slikarskem festivalu na Rašici. Helena Gorjup je predstavila tudi umetnika in na primeren in zanimiv način pojasnila motiv vsake slike.

Po ogledu pa smo odšli v atelje. Naš gostitelj Dušan nam je razložil, kaj bomo delali. Imel je že pripravljene deščice, na katere so otroci z različnimi barvami slikali. Otroci so navdušeno preizkušali različne barve in čopiče in kar tekmovali med seboj, kdo bo odkril lepše barvne odtenke. Po končanem delu smo deščice zložili v celoto in nastala je čudovita slika Primoža Trubarja, ki bo dobila svoje mesto v prostorih nove šolske knjižnice. Vsi sodelujoči pa smo se ob umetnini tudi podpisali.

Preživeli smo lepo ustvarjalno dopoldne in ob tem spoznali ustvarjanje mozaika, hkrati pa tudi Dušanovo umetniško ustvarjanje.

Na njegovem domu, kjer živi tudi naša sošolka Lara, smo se prijetno počutili. Ponosni in veseli smo, da smo ustvarjali v ateljeju pri Dušanu – Hazetu in zato se mu lepo zahvaljujemo in mu želimo še veliko ustvarjalnih ur.

Učenci 3. a in 3b in učiteljici Branka in Eva

To pa ni tako enostavno. Upamo, da bomo zmogli.

To je pa zanimivo in ne preveč težko.

Zbrano poslušamo razlago.

Umetniki se na koncu podpišejo.

Aktivno pa smo tretješolci začeli tudi mesec december. V tednu, ko nas obišče Miklavž, smo pri Matičkovih na Veliki Slevici pekli kruh. Gospodinja Mihela nas vedno rada sprejme. Pripravo za peko kruha pa je vodila kar predsednica društva podeželskih žena, Milka Debeljak, ki se vsako leto odzove na naše povabilo in stvari res dobro obvlada. Spekli smo bel in pisan kruh. Največja zanimivost pa je bil za nas sadni kruh. V ta kruh smo dali različno suho sadje in kruh je res dober. Kruh je Mihela spekla v krušni peči. Vsak izmed nas je naredil tudi svoj hlebček kruha, na kar smo bili še posebej ponosni.

Preden se kruh speče, mora počivati.

Čeprav so hlebčki majhni, ni tako enostavno, kot je bilo videti.

Takole se je začelo skupno delo. Milki gre to dobo od rok.

UČENCI OŠ PRIMOŽA TRUBARJA NAVIJALI ZA NAŠE ODBOJKASE

NA PREMIERNI TEKMI ODBOJKARSKE LIGE PRVAKOV.

V okviru izbirnega predmeta ŠPORT: izbrani šport – odbojka smo si s petnajstimi učenci 9. razreda ogledali prvo domačo tekmo blejske ekipe ACH Volley v evropski ligi prvakov. Ekipa ACH Volley nam je omogočila brezplačen ogled.

Pomemben segment izbirnih predmetov je tudi ta, da učenci spoznajo čim več različnih aktivnosti, ki jim bodo morda v prihodnosti obogatile življenje. Ena izmed teh je gotovo tudi obisk vrhunskega športnega spektakla. Prav tega ponuja ogled najmočnejšega evropskega klubskega tekmovanja v odbojki.

Ekipa ACH Volley, ki letos prvič tekmuje v tej najkakovostnejši ligi, nam je omogočila brezplačen ogled in s tem nepozaben spektakel. Dve uri napetosti ob vsaki odigrani točki sta začinili odlično vodeno športno navijanje in zaslužena zmaga domače ekipe.

Učenci so se dobro pripravili na navijanje, združili rekvizite od doma in tiste, ki so jih dobili tam, in res športno navijali. Kljub poznemu prihodu domov so bili nad ogledom navdušeni.

Gospodu ravnatelju se ob tej priliki zahvaljujem za prevoz.

Besedilo in fotografije: Bojan Novak

18. MESTO GRE V LAŠČE

27 UČENCEV OŠ PRIMOŽA TRUBARJA NA LJUBLJANSKEM MARATONU

Največje tekaške prireditve v Sloveniji se je letos udeležilo rekordno število naših osnovnošolcev. V oblačnem sobotnem popoldnevu (27. oktobra) so dosegli nekaj zelo dobrih rezultatov.

Ljubljanski maraton je že leta najbolj množična in najboljše organizirana množična tekaška prireditev v Sloveniji. Letos je v dveh dneh po ulicah prestolnice teklo več kot 12.000 tekačev, od najmlajših (najmlajši še niso imeli niti dveh let) do starejših (najstarejši tekač je imel prek 80 let).

Sobota je rezervirana za šolske teke in tek najmlajših (lumpi tek). Prvi so bili na vrsti učenci od prvega do petega razreda, ki so se pomerili v t.i. promocijskem teku, v katerem rezultati niso primarnega pomena, zato se čas ne miri rezultati niso objavljeni. Nato so se na 2100 metrov dolgi progi pomerili najhitrejši slovenski tekači in tekačice od 6. do 9. razreda. Iz naše šole se je teka udeležilo skupaj kar 27 učencev.

Najboljšo uvrstitev je dosegla osmošolka Neža Hočevnar, ki je zasedla odlično 18. mesto med 256 tekačicami. To je tudi najboljša uvrstitev katere od učenk naše šole na tem tekmovanju. Med fanti sta najboljši uvrstitvi dosegla Rok Marolt s 46. in Matic Kete z 51. mestom.

Kljub nekoliko hladnemu in oblačnemu vremenu je bilo razpoloženje veselo, kar se lahko opazi tudi na fotografijah.

Nedeljski dan je bil namenjen tekmovanju v pravem maratonskem teku (42 kilometrov), ki je letos postregel z najboljšo tekaško zasedbo. Temu primerno je bil dosežen tudi nov rekord Ljubljanskega maratona. Pred tem tekom sta se zvrstila še rekreativni tek na 10 kilometrov (tudi z udeležbo treh predstavnikov šolskega kolektiva) in mali maraton (21 kilometrov).

Vsekakor je bil zadnji oktobrski vikend pravi tekaški praznik. Na naslednjega vabim tudi bralce Troble, saj ni večje motivacije za rekreativni tek kot pogled na tisoče tekačev iz vse Slovenije in iz več kot petdesetih drugih držav.

Besedilo in fotografije: Bojan Novak

MLADI ŠKL-JEVCI MED DVEMA OGNJEMA

PRVO TEKMOVANJE V IGRI MDO

Začeli smo s prvim tekmovanjem v igri med dvema ognjema. V soboto, 10. novembra, je na OŠ Davorina Jenka v Cerkljah na Gorenjskem potekal prvi turnir. Na igrišču se je zbralo 12 ekip iz osmih slovenskih osnovnih šol in gostje iz avstrijske Koroške.

Najmlajši ŠKL-jevci so se trudili po najboljših močeh in športno prenesli zmago in poraz. Za spodbudo so poskrbele plesalke z OŠ Vič in starši, ki so se zbrali na tribunah. V tako znani in priljubljeni igri smo se pomerili tudi pedagogi in gostje prireditve. Pri mlajših so bili najbolj uspešni Škofjeločani in Žirovci, vsi ostali so jim tesno sledili. Vsi skupaj pa smo se počutili kot zmagovalci. Bilo je prijetno narediti prve tekmovalne korake, se družiti in se zabavati.

Poleg turnirja so se lahko učenci udeležili delavnic, kjer so sestavljali razne izdelke iz pene, se učili taborskih veščin, modelarstva, reševali križanke, poglobljali matematično znanje ... Na koncu pa smo se vsi skupaj zabavali s pevko Romano Kranjčan, ki je na koncu tudi pomagala deliti spominske medalje in diplome, ki so jih prejeli vsi otroci in njihovi učitelji.

Besedilo in fotografije: Simona Bavdek

SREČANJE Z NOGOMETAŠI NK INTERBLOCK

Učenci izbirnih predmetov Šport za sprostitev in Šport za zdravje so se srečali z igralci Nogometnega kluba Interblock iz Ljubljane.

V četrtek, 22. 11. 2007, smo na šoli gostili 3 igralce prvoligaškega nogometnega kluba Interblock iz Ljubljane. Učencem izbirnih predmetov Šport za zdravje in Šport za sprostitev so na kratko predstavili delovanje kluba in odgovorili na vprašanja. Vse so povabili na tekme državnega prvenstva in jim podelili avtograme.

AKCIJA BODI VIDEN, BODI PREVIDEN TUDI NA OŠ PRIMOŽA TRUBARJA

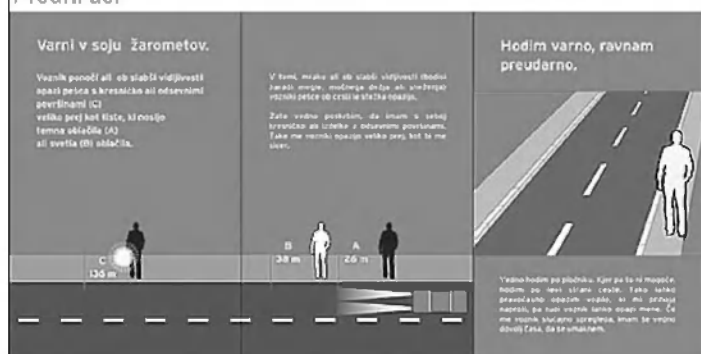
V prejšnji številki Troble ste lahko brali o vseslovenski akciji Bodi (pre)viden, ki jo izvaja Direkcija za ceste Republike Slovenije, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Akcija je namenjena vsem, ki se kot pešci pojavljajo na cestah v času zmanjšane vidljivosti. Poseben projekt pa vsako leto izvedemo v četrth razredih osnovnih šol.

Na šolo dobimo gradiva za vse učence četrth razredov. Ti napišejo pismo svojim starim staršem in jim ga skupaj s priloženo razglednico pošljejo po pošti. V pismu jih prosijo naj med hojo v temi ali megli nosijo svetla oblačila in odsevna telesa, saj bodo tako voznikom bolj vidni. Stari starši nato pošljejo razglednice, ki so priložene pismu, na Direkcijo za ceste, kjer po zaključku akcije opravijo žreb praktičnih nagrad. Akciji smo se z veseljem priključili tudi na naši šoli, saj želimo širiti zavest o pomenu vidnosti v prometu.

Bojan Novak

Predni del

Zadni del

ALI POZNAME DEDIŠČINO?

DA BO POT V ŠOLO VARNA

IZVEDENI UKREPI POLICIJE

S strani delavcev policije je bilo na območju občine Velike Lašče septembra in oktobra 2007, v zvezi Varne poti v šolo in problematike v cestnem prometu, izvedenih 19 postreženih nadzorov. V nadzorih so se ugotovljale kršitve, ki so glavni vzrok pri povzročenih prometnih nesrečah, predvsem sta to hitrost in vožnja pod vplivom alkohola.

Kršitve in izvedeni ukrepi:

- 13 x hitrost,
- 4 x vožnja pod vplivom alkohola,
- 4 x vožnja brez voznškega dovoljenja,
- 3 x vožnja z neregistriranim vozilom,
- 2 x nepravilno prehitevanje,
- 2 x nepravilno parkiranje,
- 1 x neuporaba varnostnega pasu.

Za navedene prekrške je bila storilec izrečena globa, zoper nekatere pa so bili podani obdolžilni predlogi.

Pri enem izmed kršiteljev je bil poleg ostalih kazni izvršen tudi ukrep odvzema motornega vozila, saj je bil večkratni storilec CPP prekrškov.

V istem obdobju je policija obravnavala 10 prometnih nesreč. Pet se jih je zgodilo na glavni cesti G2 106. Kot posledica nesreč pa je bila enkrat zabeležena materialna škoda, trikrat je prišlo do lahke telesne poškodbe, enkrat pa se je nesreča končala s smrtnim izidom. Ena nesreča se je zgodila na regionalni cesti Velike Lašče – Nova vas (na Mali Slevici), v kateri je nastala materialna škoda. Štiri nesreče so se zgodile na lokalnih cestah, in sicer enkrat v Turjaku, enkrat na cesti Rašica – Rob in dve nesreči na Šolski ulici v Velikih Laščah; vse z materialno škodo.

Prav tako je bil v sodelovanju s komisijo Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Velike Lašče opravljen pregled vertikalne in horizontalne signalizacije na lokalnih cestah.

Vse udeležence v prometu v občini Velike Lašče pozivam, da striktno upoštevajo cestno prometne predpise in tako bistveno pripomorejo k večji varnosti na cestah. Za vse občane z dobronamernimi predlogi in obvestili sem dosegljiv v Policijski pisarni vsako sredo med 16:00 in 20:00, pa tudi na elektronskem naslovu joze.rozman@policijska.si ali po telefonu na številki: 01 470 09 60 (PP VIČ) ali 788 14 34 (pisarna Velike Lašče). Anonimnost je zagotovljena.

Prispevek pripravil vodja policijskega okoliša Jože Rozman in član Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Velike Lašče.

OB 1. SVETOVNEM DNEVU SPOMINA NA ŽRTVE PROMETNIH NESREČ

SPV VELIKE LAŠČE IN OŠ VELIKE LAŠČE AKTIVNI

V letošnjem letu je Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) imenovala tretjo nedeljo v novembru, 18. november 2007, za svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč in dan brez prometnih. Vrsta nevladnih in vladnih organizacij, ki združujejo žrtve prometnih nesreč, je v znak podpore po vseh kontinentih sveta, v noči na 18. november organizirala prižiganje svečk in lučk.

Pobudo v Sloveniji pod sloganom Ohranimo slovensko družino je aktivno izpeljal novonastali Zavod Varna pot, ki ima sedež v naši občini. V vsebinskem delu je sodelovalo prek 20 različnih nevladnih organizacij, ki se kakorkoli srečujejo s prometno varnostjo. Med najaktivnejšimi sodelujočimi so bili na pobudo občinskega SPV Velike Lašče tudi naši otroci OŠ Primoža Trubarja skupaj z učiteljicami. Podpore projektu v Ljubljani so izrekli tudi župan Anton Zakrajšek in vrsta občanov in občanov naše občine.

S prižiganjem svečk smo se tudi v naši državi pridružili gibanju po vseh kontinentih sveta in tako obeležili dan, namenjen spominu in premisleku ob izgubi najdražjih sorodnikov, prijateljev in znancev. Ob poti domov smo lahko na številnih okenskih policah opazili prižgane svečke.

Slovenija je in še plačuje prevelik krvavi davek na svojih cestah. Zaslužimo si, da ta trend obrnemo v drugo smer. Z začetkom pri nas samih, v domačem okolju!

Rojstvo gibanja:

Spomni se in premisli je razvila Esperanza, neprofitna organizacija, ki jo je leta 2004 ustanovila francoska družina, kot odziv na prometno nesrečo, v kateri je umrl Jean-Louis Esposito, star 23 let. Na pobudo Esperanza se se je prižiganje svečk in lučk na okenskih policah domov po Franciji v znak podpore preneslo že po celem svetu.

Zavod Varna pot (www.varna-pot.si) je nastal kot reakcija na prometno nesrečo v naselju Male Lašče, ob 1. svetovnem dnevu ZN za varnost na cestah. Njegovo rojstvo, podpora in današnje široko in številčno gibanje je nastalo s pomočjo prenekaterih ljudi v naši občini. Vsem vam iskrena hvala !

Robert Štaba; predsednik SPV Velike Lašče
in predsednik Zavoda Varna pot

1. Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč

18. november 2007

EUROPE ZAVOD VARNA POT

Ohranimo slovensko družino.

Prižgimo sveče skupaj zvečer dne 17. 11. 2007:

- v vseh slovenskih domovih
- v Ljubljani, na Trnomostrju ob 1730 uri

www.varna-pot.si

SUHE ČEŠPLJE NA NACIONALKI

GOSTOVANJE DRUŠTVA ZA OHRANJANJE
DEDIŠČINE Z GRADEŽA V ODDAJI
NA ZDRAVJE NA PRVEM PROGRAMU
RTV SLOVENIJA

V posebno čast in ponos si lahko štejemo, da je naše društvo oktobra gostovalo v izredno gledani in priljubljeni oddaji Na zdravje in imelo tako možnost, da številnim gledalcem v Sloveniji in izven meja domovine na pristen način predstavi del svojih dejavnosti.

Predsednik društva Boris Zore je obrazložil namen ustanovitve in dejavnosti društva. Opisal je postopek povsem naravnega načina sušenja sadja po izročilu naših dedov, po katerem na Gradežu, v stari obnovljeni sušilnici tudi danes ne uporabljamo prav nikakršnih zdravju škodljivih dodatkov. Našo predstavitev so lepo zaokrožile še domače postavne Suhe Češplje, ki so z venčkom narodnih pesmi, ob nenavadni in izvirni glasbeni spremljavi na domačih glasbilih, navdušile občinstvo v studiu in verjamemo tudi gledalce pred televizij-skimi ekrani.

Slovenski pregovor pravi: »Dober glas seže v deveto vas!«. Ponosni smo, da sta TV-signal in internet z omenjeno oddajo glas o naših krajih in našem društvu ponesla še veliko dlje. Zahvaljujemo se RTV Sloveniji in ekipi oddaje Na zdravje za dano možnost in povabilo.

Vsem bralcem Troblje voščimo vesele božične praznike in želimo vse najlepše v prihajajočem novem letu!

Jože Jeršin

Društvo za ohranjanje dediščine Gradež

VESELO OTROŠKO RAJANJE

ORATORIJSKI DAN V ROBU

Zadnjo soboto v oktobru smo animatorji spet poskrbeli za veselo in kvalitetno druženje otrok. Pripravili smo enodnevni oratorij v katerem smo spoznavali Antona Martina Slomška.

Ob petju Slomškove pesmi smo dvignili zastavo, potem pa smo se posedli okrog gorečega rožnega venca (iz svečk) in za vsako celino ob prebrani misli molili. Tako smo se duhovno povezali s celim svetom. Rožni venec smo kasneje izdelovali tudi v delavnici, zato smo se že zjutraj pogovorili o tem, kako je sestavljen, kako se ga moli ... Sledila je igrca o Slomšku in kratek pogovor. Potem pa smo začeli z izdelovanjem rožnih vencev iz koruznega zrnja. Po malici iz svojega nahrbtnika smo se posladkali še s pečenim kostanjem. Fantje-animatorji (telovadno društvo Žabce) so pred veliko igro za vse otroke in animatorke pripravili še poseben nastop. Njihova spretnost v metanju na koš je bila res enkratna in seveda so si zaslužili velik aplavz. Popoldne smo zaključili z veliko igro, v kateri so skupine po opravljeni nalogi dobile listke z besedami in iz njih so morale sestavit znane Slomškove pogovore.

Imeli smo se res lepo, opravili pa smo tudi dobro delo, saj so otroci namesto prijavnine s seboj prinesli nekaj šolskih potebščin (svinčnike, zvezke, barvice), ki jih bomo namenili za poletni oratorij v Angoli.

Besedilo: Romana Petrič

Fotografije: Klara Peterlin

KOLEDOVANJE V ROBU

od 26.12. do 6.1.08

*Spet prihaja tisti čas,
ko bodo koledniki potrkali pri vas.
Sprejmite jih v svoj dom veseli,
da boste njihov blagoslov prejeli.*

IZLET V POMURJE

PEVCI, ANIMATORJI IN IGRALCI KUD-A ROB NA IZLETU

Sončno in nenavadno toplo vreme za konec septembra, dobra volja in pričakovanje, da spoznamo nam neznani del Slovenije, so cerkvenim pevcem, animatorjem in igralcem KUD-a Rob obetali lep dan.

Slamnatí izdelki

Po dolgi vožnji smo si v Termah Banovci privoščili razigrano dopoldne. Namakali smo se v različno toplih vrelih in masažah, ki smo jih neradi zapustili, vendar je kosilo, ki so nam ga v tem času pripravili v salezijanskem zavodu v Veržeju že čakalo na nas. Zadovoljno siti smo se prepustili v

Zunanja freska don Boskovih sanj na salezijanskem zavodu

vodenje turističnemu vodiču Marku. Razkazal nam je salezijanski zavod Marianišče, katerega del deluje kot penzion Mavrica drugi del pa kot obrtni center DVO z trgovino domačih obrti in nastajajoče učne obrtne delavnice.

La kratka razdalja nas je ločila od znamenitega Babičevega mlina na Muri, zato smo ga obiskali. Zadnji mlinar nam je veliko povedal o tem mlinu in na koncu smo si nakupili še domačo, sveže zmleto moko.

Poskus lončarjenja

Poslovili smo se od Veržeja in v Ljutomerju obiskali lončarja Zumka. Nekateri so se preizkusili v oblikovanju lončene skledice, kar pa ni tako preprosto. Vreteno se vrti, glina na njem pa

Jeruzalemske gorice

ubira svoje smeri, ker jo naši prsti ne zanjo usmeriti. Po obisku lončarske delavnice nas je Marko usmeril v Jeruzalem. Tam nam je njihov vodič na zelo zanimiv način predstavil znamenito jeruzalemsko cerkev z nenavadno zgodovino in močno energetske lego.

Izlet smo zaključili kot se spodobi: na turistični kmetiji z vinsko kletjo ob prigrizku in degustaciji vin. Za slovo pa smo se še malo zavrteli ob spremljavi Mihove harmonike.

Animatorji se zahvaljujemo Županovemu skladu za sponzoriranje izleta.

Besedilo: Majda Tekavec
Fotografije: Aleš Širaj

REJA MALIH ŽIVALI IN NJIHOVI LJUBITELJI

18. DRUŠTVENA RAZSTAVA PASEMSKIH MALIH ŽIVALI

V soboto, 3. novembra, in nedeljo, 4. novembra, je bila v gasilskem domu na Vidmu 18. društvena razstava pasemskih malih živali. Priredilo jo je društvo gojiteljev pasemskih malih živali Velike Lašče.

Člani društva prihajajo iz Velikih Lašč, Kočevja, Dobrepolja in celo iz Ljubljane. Društvo šteje okoli 70 članov. Razstavljali so 20 pasem kuncev v več barvah, 20 pasem perutnine, 10 pasem golobov v več barvnih varijantah in 15 vrst ptic.

Ljubiteljska kunčjereja ima v Sloveniji že zelo dolgo tradicijo. Kunci so od vseh vrst pasemskih malih živali najbolj donosna žival. Te živali nam dajejo meso, krzno, gnoj ... Danes je reja kuncev bolj ljubiteljska. Gojitelji radi razstavljajo in se na tekmovanjih postavljajo s svojimi kunci. Marsikatera hiša pa ima danes za hišnega ljubljencega prav zajčka. Kunčje pasme delimo na orjaške, srednje, male in pritlikave (glede na velikost). Glede na dlako pa jih delimo na dolgodlake, kratkodlake in normalnodlake.

Tudi reja perutnine sega že v zgodovino. Nekoč nam je bila znana perutnina bolj na kmečkih dvoriščih, kasneje na farmah. Klasični reji kokoši in piščancev so danes gojitelji pridružili še rejo puranov, vodne perutnine, okrasne perutnine ...

Golobe danes vidimo še v mestih, nekoč pa so jih gojili tudi za pridelavo mesa. Bili so tudi odlični uničevalci plevela. Danes nam uničujejo plevel strupeni herbicidi. Ljubitelji golobov gojijo golobe zaradi veselja, tekmovanj in razstav.

Vse ostale vrste ptic kot so kanarčki, papige ... so bolj ptice, ki jih imamo radi doma kot hišne ljubljence, saj so družabne živali, čeprav se včasih tega ne zavedamo. Posvečati bi jim morali veliko pozornosti.

Obiskovalcem so se zdele prav vse živali izredno lepe, so pa nekatere izmed teh živali skrivale še posebne kvalitete, ki jih verjetno najbolje vidi tekmovalna komisija in gojitelji sami.

Vsi člani društva zaslužijo pohvalo za prirejeno razstavo. Ti ljudje premorejo veliko ljubezni do živali. So srčni ljudje in vso njihovo skrb do malih živali smo zaznali na razstavi. Spoštovani rejci! Želimo vam še veliko lepih trenutkov ob vaših ljubljenceh.

Da pa so srčni ljudje tudi prebivalci občine Velike Lašče, so dokazali s svojimi prispevki za srečelov. Iskrena hvala.

Besedilo in fotografije: Miran Bavdek

Seznam osvojenih prvih mest na 18. društveni razstavi

Kunci:

Gojitelj:	Pasma živali:
Marjan Jamnik:	belgijski orjak
Jaklič Lože:	srebrec svetli, brezovec, češki lisec, beloresasti kunec, obarvani pritlikavi kunec
Šuštar Anton:	kalifornijec
Adamič Franci:	zajčar
Indihar Jakop:	rdeči novozelandec , ožgani kunec
Jeršin Jože:	ruski pritlikavec, hermelin modrooki, hermelin rdečeoki

Perutnina:

Gojitelj:	Pasma živali:
Mikec Jože:	wiandota rumeno columbijska , holandska pritlikava kokoš
Adamič Franci:	italianka pritlikava srebrna, italianka črna, fenix zlatovrati
Klemenc Igor:	frizijski galebček-srebrni
Otorepec Miro:	sebright srebrni, bantam črni, saška rasa
Cimerman Silva:	nevestica, bahama srebrna

Golobi:

Gojitelj:	Pasma živali:
Mali Bojan:	pismonoš-fako
Habjan Drago:	pismonoš grahast, pismonoš moder
Otorepec Miro:	king moder

Ptiči:

Gojitelj:	Pasma živali:
Gabrovšek Marko:	križanec, beli barvni kanarček
Vidmar Roman:	rdeči neintenzivni k.
Omahen Milan:	neintenzivni rdeč-kolekcija, mozaik rdeči
Horvat Rajko:	neintenzivni beli-kolekcija, citron-kolekcija, intenzivni rumeni , satine beli, rdeči mozaik, citriona, rumeni mozaik, nemška čopa, rumeni neintenzivni
Adamič Franci:	ahat mozaik rdeč, rdeči intenzivni
Repar Milan:	mehiški kalin

Živali, navedene v krepkem tisku, so šampioni razstave.

PESTRO DOGAJANJE V PGD KARLOVICA

Letos ni bilo večjih intervencij na področju, ki ga pokriva PGD Karlovica. Kljub temu pa nismo sedeli križem rok.

Poleg aktivnosti v okviru rednega delovanja našega društva (vaje, tekmovanja, vzdrževanje itd.) smo organizirali tekmovanje – kviz za mladino in privabili na Karlovico več kot sto udeležencev iz treh občin. Za tekmovalce so v prostem času lepo poskrbeli animatorji iz Roba.

Ob katastrofalnih poplavah v Železnikih in okolici smo se udeležili akcije za pomoč pri odpravljanju posledic te naravne nesreče. Razporedili so nas v Davčo, kamor smo se težko prebili, saj ceste ni bilo več. Hkrati pa smo videli tudi vse razsežnosti podivjane vode.

Novembra smo gostili tečajnike za delo z motorno žago. Aktivnost je pripravil Zavod za gozdove za lastnike gozdov in gasilce iz našega društva

Vrhunec dogajanja pa je bilo odkritje obeležja v spomin na osamosvojitveno vojno, in čas, ko je bilo v našem gasilskem domu skladišče minsko-eksplozivnih sredstev. Prireditev je lepo popestrila Dobrepoljska godba.

Lepo oblikovana plošča bo trajen spomin in okras doma na katerega se bodo ozirali tudi mimoidoči.

Vsi ti dogodki so dokaz da gasilci ostajamo pomembni dejavnik humanitarnega delovanja in družabnega življenja posebej še v naši dolini.

Zahvaljujemo se vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri omenjenih dogodkih, domačim gasilcem pa čestitamo za dosežene uspehe na tekmovanjih, ki jih nismo omenili v tem besedilu.

Vsem občankam in občanom želimo vesel Božič in vse dobro v letu 2008. Ob dnevu samostojnosti vam z ljubeznijo do domovine iskreno čestitamo.

PGD Karlovica

DEDIŠČINA IZ NAŠIH KRAJEV

IZ ZBIRKE DEDIŠČINE POD SKRBNIŠTVOM STANETA ZABUKOVCA IZ GRADEŽA

V tem prispevku želimo prikazati predmete, ki so jih pri življenju na kmetijah uporabljali prednamci.

Srpi in prelica Srpi so se uporabljali pri žetju žita. Z levo roko so žanjice v majhne snope zaobjemale žitne biljke, z desno, v kateri so držale srp, pa so snop odrezale. Žito so s slamo povezoval v večje snope. Snopi so se sušili v kozolcih ali v zloženih kopicah.

Prelica se je uporabljala pri odstranjevanju nadležnega pleva, ki se je razrasel med poljskimi rastlinami.

Srpe in prelice so izdelovali vaški kovači.

Kosa za pomoč pri žetvi Kosa je razbremenila naporno žetev s srpi. Navadni kosi so na lesenem držalu dodali mrežast okvir. Okvir je omogočal, da se je ob vsakem zamahu kose žito polagalo tako, da so ga nato žanjice lažje povezoval v snope. Takšno koso so v naših krajih uporabljali še pred štiridesetimi leti pri žetvi ajde, ovsa, pšenice in ječmena.

Reta se je uporabljala za ločevanje slame in plev od zrnja. V reto so stresli določeno količino zrnja, ki je bilo še pomešano s slamo in plevami. S posebno spretnostjo so reto potresavali sem in tja in tako fizicno ločili lažjo slamo in pleve od težjega zrnja. Rete so izdelovali in po domovih prodajali Ribničani

Vevnica. Z vevnico so na lesenih podih premetavali žito s plevami, iz razdalje štiri do šest metrov, iz enega v drugi kot. Čisto zrnje je po zraku letelo v kot, lažje pleve pa so ostale pred kupom žita. Žito so lahko čistili tudi z rešeti.

Mernik se je uporabljal predvsem za merjenje žita. Prostornina mernika je znašala 25 litrov. Vsaka kmetija je štela pridelek žita po številu napolnjenih mernikov.

Mlinarska merica Mlinarske usluge so se poračunavale z žitom. Mlinar je za plačilo svojega dela zadržal eno desetino žita. Žito, ki so ga kmetje prinesli v mlin se je merilo merniki (25 litrov), strošek mletja pa je mlinar odmeril z mlinarsko merico (2,5 litra).

Metrga za meseenje testa je služila za pripravo testa, vzhajanje in oblikovanje v hlebce ali štruce. Pri velikih družinah pa so v metrgah spali tudi dojenčki.

Kamnito mlinsko kolo Vodni mlini so bili v naših krajih nameščeni ob vseh potokih in rekah. Voda je gnala velika mlinška kolesa, ki so preko prenosa preslice vrtele gornje mlinško kolo. Mlinška kolesa in ves prenosni mehanizem so bili ročno izdelani iz lesa, mlinška kamna pa sta bila kamnita. Kamna sta bila na notranji strani s posebnim kladivom »natolčena« tako,

da sta imela hrapavi ploskvi. Mednje se je počasi vsipavalo žito, gornji vrteči kamen pa ga je drobil v moko. Moka je padala v zbiralni predal pod kamni. Z ročnim sitom je mlinar nato ločil otrobe (lupino) ob moke.

Stopa je bila namenjena za luščenje prosa v kašo. V leseno posodo podobno možnarju so vsuli en do dva litra prosa in v njo ročno spuščali in dvigali ošiljen kovinski drog. Lupina prosa se je tako strla. Postopek je trajal več kot pol ure, oziroma toliko časa, da je lupina, ki je ščitila zrnje, popolnoma odpadla. Oluščeno zrnje – kašo je bilo potrebno še očistiti. (Model na sliki izvira iz 19. stoletja)

Ročni mlin za sadje Z ročnim mlinom za sadje so drobili in rezali pečkasto sadje. Z ročico se je vrtelo zobato kolo, ki je drobilo sadje v drobne koščke. Zdrobljeno sadje so stiskali v sadni mošt ali pa ga namakali za žganje.

Dvojni jarem Za dvojno vprego goveje živine se je uporabljal dvojni jarem. Nasajen je bil na vrat govedi. Jarem je bil na sredini z verigo vpet v oje vprežnega voza.

Pripomoček za prenos sena Poseben okvir z dodanim drogom in vrvjo je služil za prenos sena iz strmih pobočij ali vrtač do kolovozne poti ali celo do hleva. V okvir so naložili suho seno, za fiksiranje sena so namestili drog in vse povezali z vrvjo. Okvir s senom je človek vlekel za seboj ali prenašal na hrbtu.

Ročni voziček (kula-kripa) Ročni voziček je bil vsestransko uporaben in skoraj nepogrešljiv na kmetiji. Za oje, ki je imelo vlečni klin sta ga vlekli ena ali dve osebi. Kmetice so s kulami naokrog prevažale svoje otroke, med delom na polju so v njih spali dojenčki, na njih so se s polja domov vozili pridelki ...

Vsestransko vozilo je služilo tudi za prevoz bolnika k zdravniku ali pa preveč okajenega gospodarja domov iz gostilne...

Trlica je bila namenjena trenju lanene slame. V režo so položili snop lanene slame. Z zgornjim ročajem je bilo potrebno slamo zdrobiti, pri čemer se je zunanja obloga slame zdrobila, elastično predivo pa je ostalo. Očiščeno predivo so spretno predice spredle v niti iz katerih se je tkalo platno.

Žaga – lokarca Za pripravo drv iz debelejših vej in tanjših debel se je uporabljala žaga lokarca. Močnejša oseba je s tako žago lahko žagala sama, otroci, ki so v tistih časih morali pomagati pri vse delih pa so žagali tako, da je po eden na vsaki strani loka izmenično vlekel in potiskal žago k sebi ali od sebe.

Desna žaga na sliki šteje že nad 100 let.

Gasilski maček izvira še iz začetka 19. stoletja. Kovaško izdelan kavelj je bil pritrjen na drog dolžine 5 do 7 metrov. Da bi omejili požar na slamnatih strehah so z gasilskim mačkom s strehe trgali pokrivno slamo in letve. S tem je bilo požar omejen in preprečeno njegovo širjenje na druge bližnje zgradbe.

Sveder za izdelavo osolnikov in osolnik z oslo Kovaško izdelan sveder za izdelavo osolnika izhaja iz 19. stoletja. Vešči kmetje so iz čvrstega lesa izdelovali osolnike tako, da so s takim svedrom v les izvrtali luknjo, nato pa so z ročnim orodjem obdelali zunanjo površino osolnika. Osolnik je bil namenjen predvsem zaščiti brusilnega kamnatega osla, izdelan pa je bil tako, da se je prilegal oslu namočenem v vodi.

Petrolejka Luč na petrolej je vse do petdesetih let prejšnjega stoletja osvetljevala domove tudi v naših krajih. V spodnjem delu luči je bil shranjen petrolej. Pomični stenj je iz spodnjega dela črpal petrolej in v zgornjem izgoreval. Goriščni del je bil umeščen v steklenem cilindru. Moč svetlobe se je ročno nastavljala s pomikom stenja v gorišče. Poraba petroleja je bila majhna, prav tako pa je bila šibka tudi dana svetloba. Na en večer gorjenja je petrolejka porabila okrog pol decilitra gorilnega petroleja. (Na sliki manjka cilinder).

Ročni stružnik Z njim so oblikovali okrogle ročaje za razna orodja. S spodnjo ročico se je vrtelo spodnje pogonsko kolo, ki je bilo z usnjeno vrvico povezano na manjše gornje kolo, na podaljšku katerega je bila os. Na to os so nataknili ročno obrezan les, ostro dleto pa je izoblikovalo okrogli ročaj.

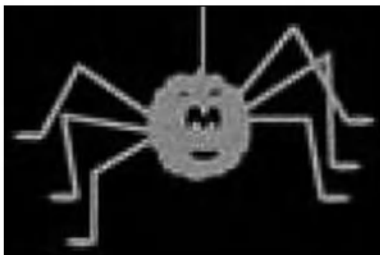

JAKEC 2007

SKAVTSKA ORIENTACIJSKA PUSTOLOVŠČINA

Iščemo izzive, potrebujemo pustolovščine! Svet brez izzivov, ne obstaja. Ga enostavno ni. Je le namišljena različica tako imenovanega življenja raznih brezveznikov. Človek brez izzivov je človek brez življenja. Torej življenja brez izzivov ni! Postavljanje izzivov pomeni stopnjevati lasten nivo življenja. In stopnjevanje je neskončno, vrh ni dosežen nikoli. In pustolovščina? Je posledica izziva.

Beseda, ki za seboj skriva najbolj svetle skrivnosti. In nikoli ne verno kakšne. Z vsako pustolovščino je človek za spoznanje bolj izkušen, bogatejši. Pustolovščina nas vedno pusti odprtih ust, ustnice se premaknejo le toliko, da je možno razbrati kaj pravijo. In

pravijo nam: »Hočem še!«. In Jakec? Je kombinacija izziva in pustolovščine. Z dodatkom skavtskega duha nam ponuja nepozabno pustolovščino v neokrnjeni naravi. Človek je postavljen pred dejstvo. Najti mora pot z že določenim ciljem. Cilj imamo vedno pred sabo, pa vendar, pot je tista, ki je važna. In prav ta je tista, ki je neznana. Cilj je znan!

Logatec, 20. in 21. oktober 2007 – V okoliških gozdovih Logateca se je odvijala pravcata orientacijska pustolovščina, kakršne je viden le malokdo. Eni izmed teh so vsekakor skavtinje in skavti iz Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS). Večina danšnjega sveta si pod pojmom pustolovščina predstavlja belo platno na katerem menjajoče slike ustvarjajo umetni, nenaravni svet. Tisto pravo pustolovščino današnji svet skoraj da ne pozna več. Zagotovo pa pod tisto peščico srečnežev, ki pojem pustolovščina pravilno vrednotijo, spadajo katoliški skavti ter taborniki. S svojim delom, načinom življenja in nenazadnje z lastnimi akcijami dokazujejo, da še obstaja kvaliteta življenja. Pri katoliških skavtih med številnimi aktivnostmi zagotovo izstopa Jakec. Gre za največje orientacijsko tekmovanje, ki je s svojo vsebino zagotovo močna konkurenca, pa naj si bo še tako mogočnemu adrenalinskemu parku ali pa aktualni ponudbi turistične agencije. Več kot 700 tekmovalcev. Orientacijskega tekmovanja se je v zadnjem

letu udeležilo prek 700 skavtinj in skavtov, kar dokazuje, da je želja po pustolovščini vse bolj prisotna. Ogromna hala, ki je namenjena spanju in izhodiščni točki je nabito polna z mladino iz vse Slovenije, zato je Jakec hkrati več kot odlična priložnost za druženje, iskanje novih in utrjevanje starih prijateljstev. Orientacija in še veliko več. Da mladino pritegneš, ji moraš ponuditi nekaj več kot le osnovo. Tega se zavedajo tudi logaški skavti, ki projekt izvajajo že od leta 1997, zato se trudijo za nenehne izboljšave. Za zmago na Jakcu namreč ni dovolj le utrjeno znanje orientacije in dobra kondicija. Samo orientacijo namreč spremljajo še različne naloge, ki poleg orientacijskega znanja zahtevajo tudi spretnost ter smisel za humor. Podnevi ali ponoči. Ste romantik? Kako težka je proga, je odvisno od starosti tekmovalcev v posamezni ekipi. Mlajše na poti greje sonce, starejše pa spremlja romantično zvezdnato nebo. Tisti najbolj pogumni, pa se bodo lahko odločili za oboje, tako za opečeno kožo, kot tudi romantičen sprehod pod luno. Pustolovščina in izziv. Z enim imenom: Jakec! Da bi pričaral pravo pustolovščino, Jakec ne potrebuje posebnih tehničnih učinkov. Pustolovščino si vsak udeleženec Jakca pričara sam, s kompasom v roki in svetilko na glavi.

Tudi mi smo se udeležili tekmovanja v orientaciji in dosegli odlične uvrstitve. V kategoriji IV (od 11 do 16 let) so naše ekipe v konkurenci 63 ekip ovajile 7., 8. in 15. mesto. V kategoriji PP (od 16 let naprej) v nočni orientaciji v konkurenci 56 ekip je prva ekipa osvojila 15. mesto. Druga ekipa, ki je ciljala na zelo visoko uvrstitev, pa žal zaradi nesrečnega slučaja predčasno končala tekmovanje in osvojila 42. mesto. Na zabavnem večeru pa nas je na koncertu razveselila tudi Nina Virant.

Besedilo: Marko Šavli – Dobrodušni lev

ZGODIL SE BO 1. SLOVENSKI JAMBOREE!

POLETI 2008

Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS) bo poleti 2008 pripravilo večdnevni tabor za vse svoje člane. To bo prva priložnost, da vsi slovenski skavti in skavtinje skupaj na istem kraju preživijo teden dni, zaživijo v naravi, si izmenjajo izkušnje in spoznajo nove prijatelje iz cele Slovenije.

Na 1. slovenskem jamboreeju se bodo na enem prostoru srečali vsi slovenski skavti in skavtinje. Tabora se bodo udeležili najmlajši volčiči in volkuljice, ki so stari od 8 do 10 let, izvidniki in vodnice (11 do 16 let) in najstarejši popotniki in popotnice, ki štejejo od 17 do 21 let. Za vse bodo skrbeli voditelji prostovoljci, ki bodo za mlade že med letom izpeljali različne aktivnosti, s katerimi se bodo pripravili na poletni jamboree.

Prireditelji pričakujejo, da se bo prvega slovenskega jamboreeja udeležilo približno tri tisoč mladih. Na taborni prostor bodo 19. julija 2008 najprej prišli izvidniki in vodnice, 21. julija se jim bodo pridružili najmlajši volčiči, v petek, 25. julija, pa se jim pridružijo še najstarejši popotniki. Tako bodo vsi slovenski skavti taborili skupaj do nedelje, ko se bodo mlajši poslovili, popotniki pa bodo nadaljevali svoj del tabora do 3. avgusta.

Jamboree lahko opišemo kot velik shod skavtov, ki se zberejo na državni ali na mednarodni ravni. Prvi svetovni skavtski

jamboree se je odvijal leta 1920 v Veliki Britaniji, kjer je letos potekal tudi 21. svetovni skavtski jamboree ob 100-letnici skavtstva. Sama beseda pa izvira iz jezika Swahili, saj je na območju, kjer ga govorijo, dolgo časa prebival ustanovitelj skavtov Robert Baden Powell. V prevodu pomeni pozdrav »Živjo!«, Baden Powell pa mu je s pripravo prvega svetovnega jamboreeja podal drug pomen. Tako od leta 1920 naprej jamboree predstavlja največje srečanje skavtov oziroma mladih.

ZSKSS se na ta največji dogodek v zgodovini slovenskega skavtstva intenzivno pripravlja že nekaj mesecev. Ekipa trinajstih mladih prostovoljcev iz različnih koncev Slovenije je prevzela okvirno pripravo, pri izvedbi pa jim bodo pomagali še mnogi drugi skavti. ZSKSS je sicer nevladna in neprofitna organizacija, ki je odprta za vse. Združuje prek štiri tisoč članov in 700 voditeljev v 72 stegih (lokalnih enotah) po vsej Sloveniji. Osnovni namen ZSKSS je prispevati k polnemu telesnemu, duševnemu, duhovnemu in družbenemu razvoju mladih ljudi, da bodo lahko postali trdne osebnosti, odgovorni državljani ter člani krajevnih, nacionalnih in mednarodnih skupnosti.

Več informacij lahko najdete na spletnem naslovu: jamboree.skavt.net.

Marko Šavli – Dobrodušni lev

SKAVTSKI KOSTANJEV POHOD

Zadnjo soboto v oktobru smo se skavti udeležili kostanjevega pohoda, ki ga je organiziralo Društvo za ohranjanje dediščine Gradež. Kljub deževni napovedi smo se veselo odpravili na pot. Med potjo smo slišali marsikaj novega, med pogovorom pa se tudi pobliže spoznali z soudeleženci pohoda. Na koncu poti pa so nas pri sušilnici sadja na Gradežu pogostili člani društva s toplim obrokom in pečenim kostanjem.

Besedilo: David Šavli – Zavzeti sokol

LUČ MIRU IZ BETLEHEMA SPET MED NAMI

**NJEN PLAMEN BOMO V VAŠ DOM PONESLI
23. DECEMBRA**

Skavti vsako leto želimo, da bi Luč miru iz Betlehema (LMB), na Božični večer zasvetila v domovih ljudi in v srcu vsakega posameznika. Luč miru je prižgana v Jezusovem rojstnem mestu. Skavti in taborniki jo z Dunaja nato prinesemo v Slovenijo. V Ljubljani smo sprejeli 16. decembra, od tam pa je krenila na vse naše domove, šole, cerkve, občine, v vse kraje od prekmurske ravnice in našega morja pa vse do Kredarice.

Plamen, ki ga delimo, je simbol miru in lahko gori na vsaki sveči. Skavti stega Škocjan – Turjak 1, smo že ponesli plamen v OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in na PŠ Turjak ter na občinski urad Velike Lašče. LMB bomo prinesli 23. decembra tudi v župnijske cerkve v Velike Lašče, Skocjan, Turjak, Rob in Lj. Kodeljevo. To nedeljo popoldne bomo ponesli plamen tudi na vse domove župnij Skocjan in Turjak.

Sodelovanje z ostalimi organizacijami

Pri organizaciji akcije Luč miru iz Betlehema na nacionalni ravni sodelujemo z ZBOKSS, ZTS, SZSO in Mladinskim cehom.

Geslo: Mirko Dar

Poslanica nam letos prinaša zgodbo o Mirku Daru. Mirko je črnolas fant v predolgih hlačah, z razvezanimi športnimi copati in kapuco na glavi. Rad je vedno prvi in to da jasno vedeti tudi drugim. Se to tudi vam kdaj zgodi?

Mirko Dar

V majhni vasici Betlehem, v Jezusovem rojstnem mestu, je bila prižgana luč miru. Prihaja tudi k tebi in ti prinaša svoje sporočilo. Mrzlo jutro je. Po prazni ulici hodi črnolas fant v

predolgi hlačah, z razvezanimi športnimi copati in kapuco na glavi. Vsi ga poznajo pod imenom Mirko. Pred sabo brca kamen, ki zadene bližnjega goloba. Jutranjo dolgočasnost zmoti hrup šolskega avtobusa, ki se bliža postaji. Ko vstopi v napol prazen avtobus, zagleda fanta manjše rasti in mu z vzvišenim glasom reče: »Ej, mali, to je moj sedež! A ne vidiš, da imam slikco za dokončat!« Jaka se spoštljivo umakne in ves prestrašen zajecja: »Mmmmirko, oprost, nisem vedel.« Mirko vzame nožek in nadaljuje z rezljanjem svoje slikce na sedežu pred sabo. Avtobus ustavi pred šolo in Mirko se tudi tokrat mimo vseh prerine do vrat ter izstopi prvi.

Ker je ravno dan pred Božičem, pri razredni uri poteka tradicionalno obdarovanje. Vsakdo je s seboj prinesel darilo, ki ga bo izmenjal s prijateljem. Mirko je pričakoval, da bo darilo prejel med prvimi, a zgodilo se je ravno obratno. Nihče ni izmenjal darila z njim. Ves razočaran je stal v kotu. Ko je Jaka to opazil, je pristopil do njega in mu ponudil darilo kljub temu, da ga je že izmenjal. Mirko je zaradi presenečenja zamomljal le: »Hvala!« in mu v zameno dal darilo, ki ga je prinesel sam.

Naslednji dan je ponovno čakal na postaji. Na avtobusu je zagledal malega Jaka. Tokrat ga ni pregnal s sedeža, ampak se je usedel poleg njega. V znak prijateljstva ga je lopnil po rami.

Vsak od nas se razveseli pozornosti drugih. Veseli smo, če kdo prvi pristopi do nas, nas pohvali, če se nam prvi nasmehne in nam prvi ponudi piškote ... Zakaj ne bi bili mi prvi pozorni do drugih? Bodimo drug drugemu dar in postanimo Marja Dar, Matej Dar, Ana Dar ...

Skavtska skupina Škocjan – Turjak 1

ŠKAVTSKA SKUPINA ŠKOCJAN – TURJAK 1

želi vsem občankam in občanom blagoslovljen Božič in veliko zdravja in uspeha v Novem letu 2008!

TEPEŽKANJE

Na dan Nedolžnih otrok, 28. decembra, bomo skavti ob podpori Društva za ohranjanje dediščine »ohranjali« nava-do tepežkanja. Starejšim ljudem bomo tako obujali spomine, mlajšim pa prikazali ta star običaj, da ne bo šel v pozabo. Poskušali bomo obiskati čim več vasi, zagotovo pa vsaj vasi v okolici Gradeža, Turjaka in Škocjana, Rašico, Hlebče, Hrustovo.

Skavti

Zaradi poškodovanega pevca je VELIKOLAŠKA VOKALNA SKUPINA predstavila svoj koncert ob izidu zgoščenke. Vabljeni ste v nedeljo, 13. januarja 2008, ob 18. uri v Levstikov dom.

Gostje: Tamburaški orkester Sodražica
Povezovalc: Rok Borštnik

MIKLAVŽEV PRIHOD

V Škocjanu smo 5. decembra pričakali sv. Miklavža na zelo zanimiv način. Na pobudo gospoda župnika je mladinska skupina s pomočjo odraslih in skavtov izvedla 3. dejanje Miklavževe operete. Tako je sv. Miklavž z našo pomočjo obdaroval okoli šestdeset otrok. Za prihodnje leto pa se še pogovarjamo, da dodamo 2. dejanje.

Besedilo: Jan Šavli – Vsevedi rakun

PLETENJE VENCEV

V sušilnici sadja na Gradežu smo skavti skupaj z Gradeščani pletli vence in s tem lepšali cerkev v Škocjanu za praznovanje Biserne maše gospoda Toneta Zrneca.

Besedilo: Klemen Jakob – Družabni rakun

VJKA IBA

TABORNA ŠOLA BODOČI VODITELJ 3

Si predstavljaš 24 modelov in modelk na kupu? Pol pa zraven še 5 ta najvešjih modelov. Jaz si predstavljam, kajti to se je zgodilo na TS-Bodoči voditelj 3.

Pisal se je 21. september, ko smo se vjke ibe zbrale v Grosupljem in začele svoje romanje do Niniv (beri Škofljica). Ne, pot nas ni zanesla v Taršiš, tako kot Jona, ampak v pravo smer. Veliko smo jedli, se smejali, se ponoči zbujali (alarm, prdeње, smrčanje...), praznovali (dekleti iz Bovca 1 in Križevcev 1 sta imeli rojstni dan) in se zelo dobro spoznali. Štajerci, Primorci, čistokrvni Gorenjci, Korošci, Dolenjci, Prleki, vsi skupaj z enim ciljem, postati voditelj.

Poleg vsega še naštetega pa smo se veliko, veliko naučili: od komunikacije in metod, pa vse do narodnih pesmi. Zasluga gre Zrečam 1. Vendar vsega lepega je bilo kaj hitro konec in morali smo iti vsak na svoje, saj nas stegi čakajo.

Beti Šavli

150-LETNICA BLAGOSLOVITVE ŽUPNIJSKE CERKVE V VELIKIH LAŠČAH

**ZUNANJO SLOVESNOST OB OBLETNICI
JE ŽUPNIJA VELIKE LAŠČE PRAZNOVALA V
DNEH PRED PRVO ADVENTNO NEDELJO
(2. DECEMBRA).**

Cerkev Marijinega rojstva, ki jo občudujemo danes in vsi mimoidoči, saj je postala nekakšen prepoznavni »simbol« Velikih Lašč, je pravzaprav peta po vrsti.

Župnija Velike Lašče je 150-letnico blagoslovitve cerkve praznovala v tednu pred prvo adventno nedeljo. Že v sredo po večerni maši je kot uvod v praznovanje Bogu in Mariji v čast prepeval oktet Oremus, ki ga sestavlja osem duhovnikov. V petek, soboto in nedeljo pa je župnija pomembno obletnico izkoristila za obnovo misijona izpred sedmih let. Med nami so bili zopet sestra Tereza, ki je petkovo popoldne preživela z otroci v igri, pogovorih in petju, pater Peter se je v petek zvečer srečal z mladimi in na svoj značilen način pritegnil še tako zahtevno današnjo mladino, in pater Lovrenc, ki je prav tako kot pater Peter na svojstven način v razmišljanjih pri svetih mašah opisoval vztrajanje v veri, notranjo pripravo na prihajajoče praznike, pomen svetega pisma, verske vzgoje v družini in nasploh življenja po veri. Farani smo bili veseli njihovega obiska, še bolj pomembno pa je, da bi pomenljive besede misijonarjev zaživeli v vsakdanjem življenju in jih prenašali tudi na ljudi okoli sebe. Obnova misijona naj zato pripomore k temu, da bomo farani začutili večjo povezanost s svojo župnijsko cerkvijo in tudi k temu, da bo letošnji božič prav zaradi minulih doživetij mogoče nekaj posebnega. Navzven, predvsem pa v nas samih.

Ob tej priložnosti še zahvala župniku Vladimirju Jaksetiču za ves trud in organizacijo praznovanja tako pomembne obletnice.

Besedilo: Lidija Čop

Vse bistvene podatke, zakaj in kako so začeli zidati sedanjost cerkev, lahko izvemo iz pergamentne listine, ki je zidana v temeljnem kamnu:

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Farna cerkev v Laščah v čast Marii Devici je bila za 3080 duš premajhna, torej so želeli novo zidati. Ljubljansko škofijstvo in c.k. deželno poglavarstvo je 10. vel. trevna 1856 privolilo, staro cerkev podreti in novo zidati. Ker so bili visokočastiti gosp. Šubel Kasp., Dobropoljski fajmošter, patron laške cerkve, nekoliko cerkvi dati in farmani jo zidati prostovoljno obljubili, se je to delo pričeti moglo. Novo cerkev je po misli visokočast.gosp. Vincencija Vovk-a, prej dekana zdaj fajmoštra, v ST. Rupertu na Dolenjskem, in visokočast. G. Janeza Brodnik-a, laškiga fajmoštra, umešnik g. Pisel zrisal, zidal jo je Ant. Frucco pod vodstvom tukajšnjega fajmoštra. 10. vel. travna 1856 so staro cerkev začeli podirati, zvonik pa je ostal. Ko je bilo vse pripravljeno so 13. velicifa travna tistiga leta (binkoštni torek) prečastiti gosp. Ladinig Simon, prošt ljubljanske škofijske cerkve in častni kanonik labudske škofije, vogelni kamen po rimskim ponifikalu blagoslovili in vložili; potem so v šotoru, v ta

namen napravljenim, v škofijski obleki maševali, kjer jim je mnogo duhovnov streglo. To se je opravljalo, ko so bili Pij IX. papež, Anton Alojzij Wolf ljubljanski škof, Frančišek Jožef I. avstrijski cesar.

Da so takratni farani skupaj s svojim župnikom mislili še kako resno in se dela lotili z vso odgovornostjo, lahko sklepamo prav po tem, da je bila nova cerkev blagoslovljena že 25. oktobra 1857. Sicer pa gre za bazilikalno zasnovano triladijsko cerkev. Dolga je 30,50 metra, široka pa 19 metrov. Ima obliko podolgovatega četverokotnika s polkrožno posnetimi vogali v prezbitteriju. Notranji prostori so razdeljeni v tri, po 19,50 metra dolge ladje. Glavna ladja je široka 9,70 metra, stranski, ki sta skoraj polovico nižji od glavne, pa 4 metre. Kot podaljšek stranskih ladij sta zakristiji, ki dopolnjujeta zunanjo obliko cerkve. Prezbitterij je povzdignjen od glavne ladje s tremi stopnicami. Širok je 9,70 metra kot glavna ladja, visok pa 7,50 metra. Prezbitterij krije križni obok, ki je še po posebnem pasu razdeljen na štiri polja, ki so poslikana z glavno sliko Marijinega vnebovzeta in skupine angelov. Freske sta naredila Edward Wolf in Matevž Grošel poleti 1863. Zanimivo je tudi to, da je kmalu, le leto po blagoslovitvi, cerkev že dobila prve orgle. Postavil jih je orgelski mojster Andrej F. Malahovsky in ob postavitvi so veljale za največje orgle v dekaniji in daleč naokoli. Naslednje leto, leta 1959, je cerkev dobila križev pot slikarja Pavla Kunla, naslednje leto pa tudi nove klopi.

Šele po posvetitvi (16. septembra 1860) so začeli razmišljati o nastavku glavnega oltarja. Načrt je naredil kamnosek Ignacij Toman, ker so ga mislili napraviti iz kamna. Ker ni bilo denarja, so izdelali lesen oltar z lesenimi kipi. Vse kipe je naredil kipar Franc Zajec. V glavni niši je Brezmadežna, ob straneh sv. Peter in Pavel, na oltarnem nastavku pa Sveta Trojica in ob njej sv. Štefan in sv. Janez Krstnik. Leta 1868 je bil oltar končan.

V kasneje zgrajenima zvonikoma (visoka sta 38 metrov) je pet zvonov. Šele po izgradnji zvonikov, so podrli starega, ki je takrat segal komaj do strehe nove cerkve in se je zvonjenje slišalo le pred cerkvijo. Takrat so postavili v nišo pred glavnim vhodom kip Brezmadežne, delo domačina Franca Jonteza, nad portalom pa kronogram, ki v prevodu pravi: Tukaj so vrata nebeška in tukaj je prestol Božjega veličastva.

(Povzeto po zloženki, ki jo je ob tej obletnici izdal Župnijski urad).

**Lepe božične praznike in vse dobro v novem letu 2008.
Preživite ga v zdravju in veselju ob majhnih in velikih uspehih.
Iskrene čestitke tudi ob dnevu samostojnosti.**

**Prostovoljno gasilsko društvo
Velike Lašče**

BELE BREZE, VINOGRADI, SANJAVE REKE

UPOKOJENCI V OAZI BELE KRAJINE IN ŽEŽLJU

Odločitev našega upokojenskega vodstva, da bodo novembra organizirali izlet, smo z navdušenjem sprejeli, kljub nekatrim pomislekom o snegu in mrazu. A to ne moti. Pomembna je dobra organizacija izleta, ogled lepih in zanimivih krajev, da se kulinarčno razvajamo, imamo varno in udobno vožnjo in se veselo razpoloženi in nasmejani družimo. Za dobro organizacijo izleta vedno poskrbita Jože Škulj in Lenčka Rozman, za varno vožnjo šofer Jože, za veselo prijateljsko vzdušje pa vsi udeleženci izleta.

Z dvema avtobusoma, večjim in manjšim, smo se popeljali v prijazno in gostoljubno Belo Krajino, ki je znana po belih brezah, vinogradih, stelnjkih, cerkvicah, pisanicah, zelenem Juriju, belih narodnih nošah, tamburicah, kolu Lepa Anka, pesniku Otonu Župančiču in še marsičem.

V Beli Krajini smo obiskali in si ogledali krajinski park Lahinje na območju vasi Pusti Gradec. Vodička, domačinka je povedala o parku marsikaj zanimivega. Iz povedanega je bilo razbrati, da domačini živijo s parkom, v njem uživajo in si prizadevajo, da bi bilo obiskovalcev iz leta v leto več.

Pokrajina ob izviri – povirje Lahinje je oaza Bele Krajine in je od leta 1988 zavarovana kot krajinski park, kjer se prepletata naravna in kulturna dediščina. Lahinja na dan prihaja iz kraških izvirov. Je najbolj značilna belokranjska reka, z vijugastim in sanjavo tihim tokom, z majhnim padcem in zaraslimi bregovi. Med ribjimi vrstami so pogosti kleni, rdečeperke, podusti, platnice, ščuke. Tu živi tudi vidra, ki v Evropi in Sloveniji izumira.

Po velikem delu krajinskega parka se razprostirajo gospodarsko nezanimiva polja, ki so mnogokrat poplavljenjena. Na njih rastejo redkejšje močvirske rastline: šaši, ločja, kukavice, močvirnatí svišč.

V južnem delu krajinskega parka so kraška polja, vrtače, topli izviri in jama Djud (tudi Zjot).

S kulturno dediščino je najbogatejše območje prav v Pustem Gradcu. Tu so najdeni predmeti, ki potrjujejo naseljenost prebivalstva že od kamene dobe – grobišča, gomile. Grad iz 16. stoletja je uničen, ohranjen pa je na slikah v Valvazorjevi Slavi vojvodine Kranjske. Sredi polotoka je cerkev Vseh svetnikov iz 17. stoletja, z zvoncem nad vhom in dekorativno poslikavo. V bližini je Klepčev mlin, ki ima kolo v stavbi, in žaga.

Ogledali smo si tudi romarsko podružnično Marijino cerkev v baročnem slogu na Žežlju nad Vinico. Stoji na 334 metrov visokem hribu. Pripovedujejo, da je bila cerkev sezidana v davnih časih po zaobljubi grofice iz Vinice. Bile so slabe letine. Poleti je zapadel sneg in uničil vse pridelke. Grozila je lakota. Ko je bila cerkev sezidana, ni bilo več nadlog. Sredi 15. stoletja so ljudje na Žežlju iskali zavetje pred Turki. Okrog cerkve so postavili taborsko obzidje in se z zvijačami ubranili pred napadalci. Cerkev na Žežlju je v notranjščini ena izmed najlepše opremljenih cerkev v Sloveniji. Glavni oltar ima kar tri nadstropja z nišami. V njih so svetniki in priprošniki. V sredini je Marija na tronu z lepimi rezbarijami. Na turistični kmetiji pri Štefaniču v Dragatušu smo proslavili

nedavni praznik, martinovo. Kot je v navadi v Beli Krajini, so nas postregli s pečeno svinjino, perutnino, mlinci, potico, vinom in zvoki harmonike. Dobro volje, petja in plesa je bilo v izobilju.

Naši vsakdanjiki bodo lahkotnejši v dolgi mrzli zimi s spomini na izlete v Belo Krajino, Koper, Trnovski gozd, Maribor, Razkrižje, Gorico, v dolino reke Soče in na Gorjance. Vsi so bili balzam za naše duše, oči in telesa.

Zahvala organizatorjem, poverjenikom, voznikom in vsem udeležencem izletov.

Besedilo: Marija Šolar Merjasec

MEDNARODNI DAN STAREJŠIH

»STAREJŠI LJUDJE SI PREDVSEM ŽELJIO, DA JIH DRUŽBA UPOŠTEVA, VIDI IN JEMLJE RESNO.« (CHARLIE BROWN)

Vsako leto v mesecu oktobru praznujemo tudi mi upokojenci svoj dan, mednarodni praznik starejših občanov.

V počastitev tega dneva, razen našega druženja na izletih, družabnih večerih, športnih tekmovanj ter rekreacij, člani odbora društva posvečamo posebno skrb članom, ki niso sposobni in nimajo možnosti deliti našega veselja in skupnega zadovoljstva. Tako sva se z gospo Francko Jamnik odpravili na potep in obiskali šestnajst naših članov in članic. Med temi, trije od teh preživljajo svojo življensko jesen v domovih po Sloveniji; ostali pa so obkroženi več ali manj z ljubeznijo in razumevanjem svojih domačih na lastnem domu. Ob vsakem obisku sva začutili, da sva jim s svojim obiskom in pristopom polepšali dan. Ugotovili sva, da se po domovih povečuje skrb za starejše, toda ne za vse enako, nekoliko manj pa je opazna skrb družbe za pomoč in razumevanje družinskih članov, ki skrbijo za svoje nesamostojne ostarele.

V počastitev našega dneva smo zaključili z žurko na Turjaškem gradu.

Ob zvokih primerne glasbe in odlični postrežbi smo vsaj za trenutek pozabili na svoje vsakodnevne težave. Ob tej priložnosti se v imenu vseh članov zahvaljujemo gospodu Jošku Ahecu iz gostilne Murn za primerno izbrane in okusne obroke in odlično postrežbo. Gospodu županu Antonu Zakrajšku gre zahvala za razumevanje naših potreb po druženju v prijetnem ambientu.

Pred očmi se nam izteka razgibano leto v katerem smo bili priča številnim prijetnim in tragičnim dogodkom, ki so vsaj delček zaznamovali življenje vsakega med nami.

V društvu smo razumeli veliko tragedijo naših sodržavljanov, ki jih je prizadelo hudo neurje in se odločili za pomoč. To bomo storili tudi v bodoče.

Na pragu prihajajočega leta želimo vsem članom in članicam društva upokojencev vesele božične praznike in srečno novo leto, zdravja in osebne sreče v družinskem širšem okolju.

besedilo: Mija Grebenc Jelaska, Društvo upokojencev

LETOS NA KRAS

IZLET DRUŠTVA PODEŽELSKE MLADINE VELIKE LAŠČE

Kot že nekaj let zapovrstjo, se je tudi letos Društvo podeželske mladine Velike Lašče odpravilo na enodnevni izlet, tokrat na Kras. Po različnih predlogih je padla odločitev o izletu na Kras v soboto, 27. oktobra 2007. Sprva se je zdelo, da nam vreme tistega dne ne bo naklonjeno, a se je vendarle pokazalo sonce.

Po 20-minutni zamudi smo se vendarle odpeljali v smeri Ljubljane in naprej proti Lipici.

V Lipici smo si pod vodstvom njihovega vodnika ogledali kobilarno in izvedeli marsikaj zanimivega. Najstarejši načrt posestva je iz leta 1817, vendar je bila kobilarna ustanovljena že leta 1580 in velja za eno najstarejših. Če najstarejši načrt primerjamo z današnjim območjem kulturnega spomenika, ugotovimo, da je meja območja identična tisti iz leta 1817. V naravi je ob meji posestva potekal suhi kraški zid, ki se je ohranil vse do danes. Mejni suhi zid je nekoliko višji od tipičnih kraških suhih zidov, ki se pojavljajo na Krasu.

Ceste so danes ograjene z belimi lesenimi ograjami, ki preprečujejo konjem dostop do prometnic. Ograje so enotne in so prepoznavni element Kobilarne Lipica. Malo je v svetu kobilarn, ki se lahko ponašajo z več kot 425-letno tradicijo v vzreji konj, še manj je kobilarn, katerih sloves v svetu bi zaznamovala tako imenitna in plemenita pasma konj kot je lipicanec. Ena najstarejših pasem na svetu je nastala prav zaradi slovesa trdnosti in hitrosti konj na Krasu, kar je znano že iz rimskih časov. Že leta 1580 so za plemenjenje teh kraških konj uvozili iz Španije prve žrebce, znamenite andaluzijske žrebce, kasneje tudi druge. V Kobilarni Lipica se je izoblikovalo večje število linij žrebcev in številni rodovi kobil. Ohranilo pa se je šest klasičnih linij žrebcev in šestnajst klasičnih rodov kobil.

Lipicanec je posebna pasma konja, ki je po rasti srednje velik, globok in širok. Njegova višina je okrog 160 cm. Oči so živahne, ušesa so lepo nasajena, mišičasti vrat je visoko nasajen, griva in rep imata gosto, vendar kot svila tenko žimo. Noge so močne in sklepi izraziti ter široki. Kopita so čvrsta in lepo oblikovana. Korak je visok in zelo graciozen, energičen in ponosen, dostojanstven. Vsa lepota in šarm lipicanca pri-

deta do izraza prav v gibanju, kar je lipicanca usposobilo za paradnega konja veliko bolje kot ostale pasme konj. Lipica je znana tudi po klasični jahalni šoli in različnih konjeniških prireditvah.

Po ogledu kobilarne smo se odpravili v Lokev na ogled Vojaškega muzeja Tabor. Lastnik in ustanovitelj muzeja je Srečko Rože, ki nas je popeljal po muzeju. Z zbiranjem vojaških predmetov je začel že kot štirileten otrok. Vse se je začelo z vojaško čutarico, ki jo je odkril v gozdu, danes pa njegova zbirka presega 116.000 predmetov, ki jih kupuje na dražbah po svetu, nekaj predmetov so mu tudi podarili. Prejel je že več mednarodnih priznanj, med drugim priznanje NATO, medtem ko iz Slovenije še nobenega. Zbira in kupuje tudi literaturo, povezano z vojno, orožjem, uniformami, pirotehniko, tako da njegova knjižnica presega 8000 knjig. Njegov cilj je dnevno zbrati vsaj 30 predmetov. Muzej se nahaja v stolpu (Tabor), ki so ga leta 1485 zgradili Benečani. V prvem nadstropju se nahaja slikovni material iz obdobja

1. svetovne vojne ter uniforma avstroogrškega generala Svetozarja Borojeviča iz leta 1914. Predstavitev soške fronte je izredno zanimiva, saj si nasproti stojita italijanski in avstroogrski bunker z moštvom, uniformami, kuhinjo, kovačijo. V drugem nadstropju si nasproti stojijo zavezniške sile in sile osi. Predstavljene so njihove uniforme, orožje, zastave, priznanja in odlikovanja. V tretjem nadstropju je slikovno prikazana zgodovina kraja Lokve od leta 1765 do 1975. Tu najdemo tudi arheološke najdbe in uniforme vojakov, ki so se med 1765 in 1991 nahajali v Lokvah. V osrednjem delu je razstavljena etnološka zbirka.

Po ogledu muzeja smo se z avtobusom odpeljali do tako rekoč središča domovine kraškega terana v Godnje, v vinsko klet Širca-Kodrič. Tu smo pokušali teran in prijetno klepetali z lastnikom kleti, ki nam je o teranu povedal naslednje:

Slovenska vinska posebnost je zagotovo kraški teran, ki ga daje sorta refošk na Kraški planoti. Po poreklu je verjetno iz Istre (terrano d'Istria). V Sloveniji je sorta razširjena na Krasu in v koprskem okolišju, sicer pa še v Istri in Makedoniji. Na karakter tega vina ima velik vpliv kraška rdeča prst (terra rossa), ki je tudi posebnost med vinogradniškimi tlemi. Zaradi velike količine mineralnih snovi in aminokislin daje ta sorta na Kraški planoti vino, ki ga poznamo kot kraški teran. Ime kaže na povezavo sorte z drugimi sinonimi. Kraški teran je enkratno temno rdeče vino z vijoličnim odtenkom. Njogo-

va poglavitna odlika je izredno visoka mlečna kislina, ki nastane s biološkim razkisom. Mlečna kislina daje temu vinu, bogatemu z mineralnimi snovmi in aminokislinami, samo pri delnem kemičnem in nato povezanim biološkem razkisu žametno mehkobo, ki omili naravno visoko kislost, ki jo grozdje prinese s seboj zaradi počasne razgradnje organskih kislin. Posebne razmere, nadmorska višina Kraške planote na 250 do 350 metrih, bližina morja so naravna naključja za izziv vinski trti refošku. Stari Kraševci so prepričani, da le vinogradi okrog vasi Križ, Šepulje, Tomaj, Dutovlje in Godnje dajejo pravi kraški teran. Vino s širšega kraškega vinorodnega okoliša mu je podobno, se pa razlikuje v niansah. Izdelujejo pa tudi teranov liker, ki je namenjen bolj za posladek.

Nekateri pravijo, da je vino kraški teran starodavno rimsko vino Puccinum. Pripovedujejo, da se je Livija, žena cesarja Avgusta, oskrbovala s tem vinom. Kronist Plinij je napisal: »Dočakala je 82 let starosti, pila je samo Puccinum, ki je

uspeval v bližini jadranske obale, nedaleč od izvira Timava. Imela ga je za najpomembnejše zdravilo.«

Zadnja dognanja v svetu, ki temeljijo na proučevanju vpliva vin na človekovo zdravje, govorijo o zdravilni antioksidacijski moči (fenolnih) flavonoidnih snovi, te pa so predvsem v rdečih vinih, največ v kraškemu teranu. Zmerno pitje in redno uživanje kraškega terana naj bi ohranjalo prožnost krvnih žil in tako zaviralo napredovanje arterioskleroze oziroma procese staranja.

Čas je ob klepetu hitro mineval, preostalo nam je le še pozno kosilo v Sežani in povratek v Velike Lašče, kamor smo ob prepevanju in glasu harmonike prispeli v večernih urah.

Društvo se zahvaljuje Občini Velike Lašče, ki je sofinancirala izlet.

Besedilo in fotografije: Helena Gorjup

TABORNA ŠOLA ZDRUŽENJA

Dva vikenda zapored smo se udeleženci TŠ Zdrženja spoznavali menedžerske veščine za vodenje stegov in ZSKSS ter se ob tem predajali skavtskometodnim užitek.

Zadnji novembrski in prvi decembrski vikend je v Šmihelu nad Mozirjem potekala Taborna Šola Zdrženja. Sledeč liku Davida in Savla, so udeleženci spoznavali veščine vodenja, timskega dela in motiviranja. Strateško in projektno smo načrtovali, spoznavali delovanje ZSKSS ter na novo vzpostavljeno vlogo mentorja v ZSKSS. Pogovarjali smo se o najrazličnejših težavah vodenja stega, SKVO-ja in tropov. Ob tem pa smo bili deležni še vrhunskih kulinarčnih pogruntavščin tehničnih. Kljub temu nismo pozabili na pristo skavtsko metodo, saj smo si privoščili tudi na ognju pečene piške in zalezovalski nočni izziv. Glede na številne zastavljene projekte voditelja si lahko že kmalu obetamo ducat ali dva novih imenovanih skavtskih voditeljev.

stegovodinja Melita Štrukelj – Skrbna rasa

TABLE SO, TABEL NI ...

PRVI TABLI STA ODŠLI NEZNANO KAM

V trobli št. 4 sem veselo zapisal, da smo v Krvavi Peči postavili prve označevalne table in moram reči, da so bile sprejete z odobravanjem kot dobrodošla pomoč pohodnikom pri obiskovanju znamenitosti vasi. Na žalost pa se očitno najdejo tudi taki, ki jih lično urejene table za pomoč pri pohajanju po gozdnih poteh motijo in tako sta bili pred približno mesecem in pol nasilno odstranjeni tabli, ki sta usmerjali pohodnike proti Kevdrcu, naravni votlini z izvirom nad lovsko kočjo nad Bukovcem (ena pri odcepu proti lovski koči, druga pa prav pri lovski koči!). Pogovor z nekaterimi člani lovske družine »Mokrc« ni dal nobenega odgovora, zato javno pozivam tiste, ki jih table motijo, da se oglasijo pri meni v Krvavi Peči št. 7, da poskusimo najti rešitev, sprejemljivo za vse. Tistega pa, ki je tabli odstranil pa prosim, da jih vrne, da mi ne bo treba delati novih (lahko jih pusti ponoči pred vrati, če želi ostati nepoznan!).

Srečo Knafelc, Krvava Peč 7

16. LETO SAMOSTOJNI IN NEODVISNI

VETERANI VOJNE ZA SLOVENIJO

25. oktobra letos je minilo 16 let od izгона zadnjega vojaka JLA iz Slovenije. Skoraj smo pozabili na dogodke, ki so pretresli in spremenili zgodovino slovenskega naroda in nam prinesli svobodo in lastno samostojno državo, ki se je tvorno vključila v družbo evropskih narodov.

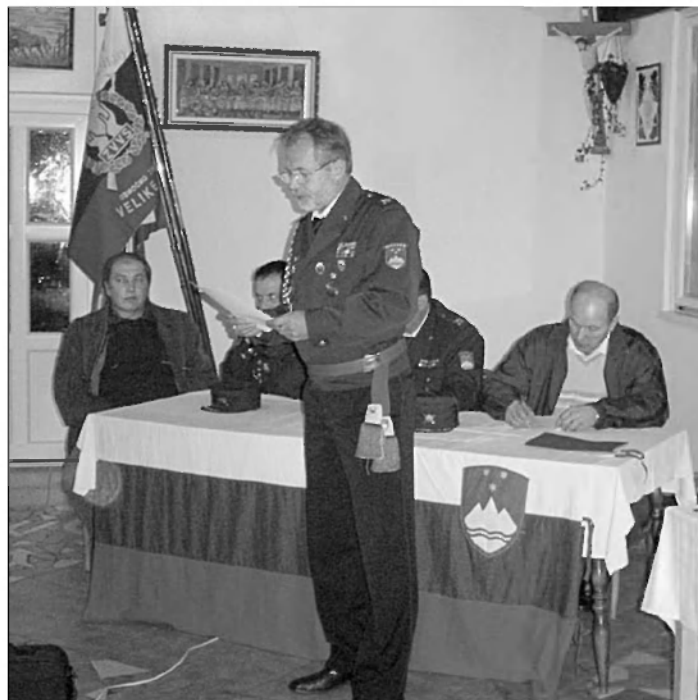
Veterani, večinoma pripadniki nekdanje 63. samostojne čete KS, smo bili tudi letos na več področjih zelo aktivni. Prisotni smo bili na različnih svečanostih, tekmovali smo na državnih veteranskih igrah, izvedli smo strokovno ekskurzijo na Koroško in nadaljevali z gradnjo našega Doma v Krva-vi Peči, kjer smo posodobili vodovodno napeljavo, sezidali novo teraso in več kot trideset metrov dolg podporni zid. Večnamenski dom zadnje čase privablja vedno več obiskovalcev. V naslednjem letu bodo predvidoma urejena tudi skupinska prenočišča.

Ostali smo zvesti tudi ohranjanju tradicije 63. samostojne čete KS in spominov na slovensko osamosvojitveno vojno. V ta namen smo na spomenik, betonski tetraeder na Rašici, namestili bronasti grb ZVVS, na gasilskem domu na Karloviči pa odkrili spominsko ploščo, ki mimoidoče opozarja, da je bilo v tem objektu med vojno za Slovenijo tajno skladišče streliva in eksplozivnih sredstev.

Leto zaključujemo z delovnimi uspehi in pridobitvami, ki delajo našo organizacijo čedalje bolj spoštovano in razpoznavno.

Vsem članom OZVVS Velike Lašče in vsem občanom in občankam želimo blagoslovljene Božične praznike in srečno 8. Novo leto v tem tisočletju.

Besedilo: Franc Dušan Hočevar,
predsednik OZVVS Velike Lašče

IZŠLI SO VIDEZI DOMIŠLJIJE

NOVA KNJIGA IZ GLEDEJINE USTVARJALNOSTI.

Videzi domišljije avtorjev Gregorja Grešaka in Ane Porenta so za lanskimi Videzi sveta nova zbirka štirih dramskih besedil, ki so novembra 2007 izšla v sozaložbi KUD Primoža Trubarja Velike Lašče in Zavoda za razvijanje ustvarjalnosti. Izid knjige sta sofinancirala JSKD in Občina Velike Lašče. Knjiga se je predstavila tudi na letošnjem Slovenskem knjižnem sejmu in vsebuje štiri pravljlična dramska besedila, ki sta jih mentorja skupaj z mladimi gledališčniki GLEDEJE soustvarjala preteklih šest let.

Besedila so rastla in se snovala po različnih postopkih – od običajnega, ko je avtor besedilo napisal in ga je skupina nato uprizorila (A. Porenta: Skrivnostno seme, G. Grešak: Zlati kelih) prek nove zgodbe na znano temo iz slikanice, do katere pa so mladi igralci prišli prek improvizacij (Nisem poreden! – mentor G. Grešak z Nino Žužek, Lukom Zakrajškom, Martino Zadnik, Petro Zidar, Mojco Šilc, Mašo Samsa, Simonom Lušinom, Pavlo Lušin in Tjašo Hočevnar) ter »pravljice iz niča«, ustvarjene v celoti prek improvizacij (Lučkina šahovnica – mentorica A. Porenta z Alešem Cimpermanom, Evo Jamnik, Tilnom Jeršinom, Martino Košir, Simonom Lušinom, Tejo Mustar, Matejem Polzelnikom, Saro Samsa, Anžetom Staričem, Mojco Šilc, Klemnom Vintarjem, Nino Virant, Lukom Zakrajškom in Uršo Zalar).

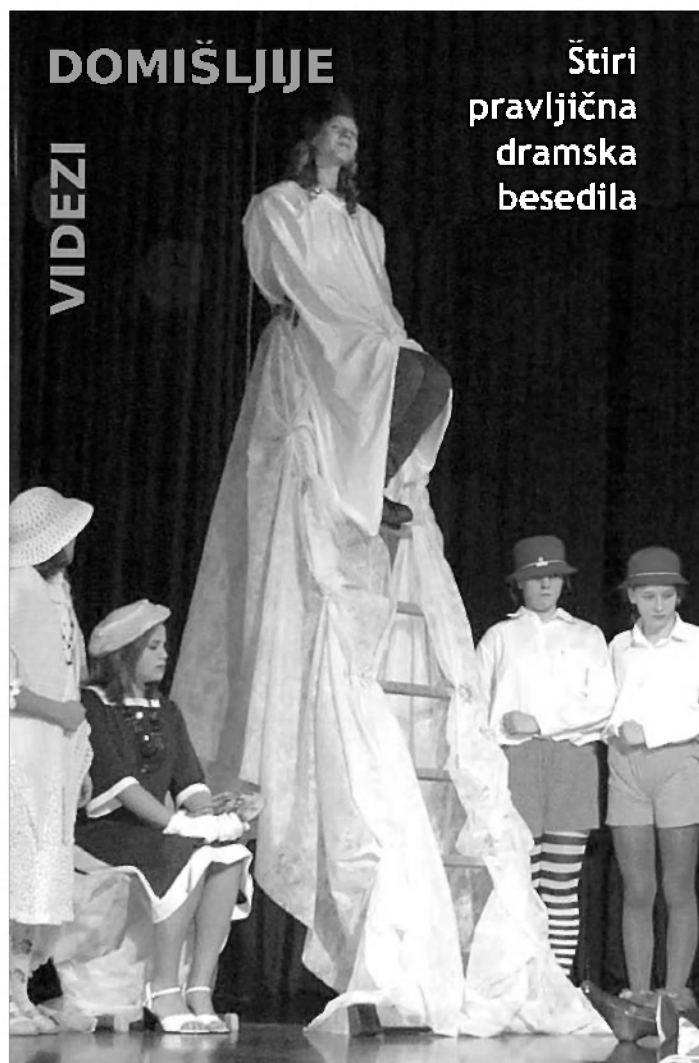
V knjigi so za razliko od lanskih Videzov sveta, kjer so avtorji objavili predvsem aktualna najstniška besedila, objavljena tista, ki so pravljlično obarvana. V knjigi najdemo angažirano vzgojno zgodbo Nisem poreden!, gledališko metaforo o dveh nasprtonih si svetovih Skrivnostno seme, detektivsko pravljico Lučkina šahovnica in v verzih zapisano legendo Zlati kelih, pri kateri je bistveno razločevanje med resnico in lažjo.

Poleg dramskih besedil knjiga Videzi domišljije prinaša še poglavja z namigi za postavitve predstav, opise iger za vživljanje v pravljlične like ter seznam literature za gledališko delo z mladimi. Čeprav so bila besedila ustvarjena v mladinskih skupinah, pa jih je mogoče igrati tudi v odraslih zasedbah, ki jih zanima odrsko raziskovanje pravljličnega sveta.

Katarina Istenič Rudolf, avtorica spremne besede, pravi: »Tisti, ki delajo z otroki in mladimi na tem področju, vedo, da tovrstnih, že uprizorjenih in torej nekako preverjenih besedil ni v obilici, zato je knjiga s tovrstno vsebino gotovo dobrodošla. Pa ne le zato. Vsem štirim tekstom je skupno, da premorejo dobro dramaturško strukturo, atraktivne in duhovite vloge in so – preprosto – živi.«

Videzi domišljije nas pospremi v svet gledališča skozi duhovita in zanimiva pravljlična besedila, v katerih je pomembno sodelovanje, pravičnost in plemenitost. Tako pri igralcih kot pri gledalcih. Če želite obuditi spomin na že videne predstave mladih gledališčnikov, tudi teh, zbranih v Videzih domišljije, lahko skočite na spletni naslov www.gledeja.si, kjer je novo knjigo možno tudi naročiti.

Zavod za razvijanje ustvarjalnosti

DAN SLOVENSКИH SPLOŠNIH KNJIŽNIC ...

... V KNJIŽNICI PREŽIHOV VORANC, ENOTA
VELIKE LAŠČE

Obstajajo številni mednarodni in narodni dnevi, celo tedni, povezani s knjigo, branjem in knjižnicami. 20. november pa je dan slovenskih splošnih knjižnic (DSSK). Dan slovenskih splošnih knjižnic je priložnost, da seznanimo naše uporabnike in javnost z možnostmi, ki jih knjižnice ponujajo, je priložnost za predstavitev poklica in stroke. Knjižničarji smo tisti, ki se fleksibilno odzivamo na izzive stroke in zahteve lokalne skupnosti in tako gradimo podobo splošnih knjižnic. Je priložnost za predstavitev sodelovanja z lokalno oblastjo in upravo, lokalnimi mediji, lokalnim gospodarstvom, ustanovami izobraževanja in kulture. Je tudi priložnost, da se našim uporabnikom še posebej posvetimo. Letošnji DSSK je bil namenjen pravici otrok in mladostnikom do branja. Naslovili smo ga Pravica do branja. Pozornost smo tokrat posvetili zlasti otrokom in najstnikom.

V enoti Velike Lašče pa nismo pozabili še na eno vrsto populacije in sicer na varovance v domovih za ostarele. Tako sva z Marijo Mohorič v torek, 20. novembra, obiskali dom za ostarele v Vidmu v občini Videm - Dobropolje. Knjižnica Velike Lašče je že vrsto let sodelovala z domom za ostarele in invalide v Ponikvah. Ko pa so v Vidmu zgradili nov dom za ostarele, se je večina varovancev preselila v lep, namensko zgrajen dom Sv. Terezije v Vidmu. Skupaj z varovanci so dobile svoj prostor tudi knjige, ki so bile podarjene že v Ponikvah. Veliko knjig je daroval tudi varovanec novega doma, gospod župnik Čampa. Lepo število jih je zbrala in darovala tudi Knjižnica Velike Lašče ob letošnjem prazniku splošnih knjižnic. Tako šteje knjižnica v domu okrog tisoč enot knjižnega gradiva. In kdo skrbi za knjižnico? Gospod Stane Demšar, doma z Rašice. Vse od upokojitve je bil zvest član knjižnice v Velikih Laščah. Po ženini smrti je postal varovanec doma za ostarele v Vidmu. Prevzel je skrb za knjižnico v domu. Pomagata mu še dva varovanca (gospa in gospod) in njihova nepogrešljiva Klavdija, ena od najbolj zaslužnih za dogajanje vsega lepega in koristnega v domu.

Marija Mohorič je prebrala nekaj svojih pesmi. Ena med njimi je bila napisana prav za varovance doma in jo bodo objavili

tudi v svojem časopisu Vrtnice Sv. Terezije, katerega glavni urednik je prav tako gospod Stane Demšar. Na kratko sem predstavila DSSK. Tudi gospod Demšar nam je povedal nekaj lepih in vzpodbudnih besed za naše nadaljnje delo. Nato smo odšli v knjižnico, kjer smo ob piškotih in soku prijetno kramljali. Ob odhodu smo si obljubili, da se bomo še srečali.

Naslednji dan, v sredo, 21. novembra, pa smo se zbrali v sejni sobi Levstikovega doma na potopisnem šovu za otroke in odrasle: Obleke sveta. Naša gostja je bila popotnica in novinarka mag. Andreja Jernejčič. Ob spremljavi diapozitivov, oblek različnih dežel, pokrival in popularne glasbe smo zvedeli, kako se oblačijo Indijke, kako oviti pet metrov blaga brez šivanja, kako se oblačijo v Egiptu in Tuniziji. Zvedeli smo, kakšna oblačila nosijo trebušne plesalke, kako se oblačijo Indijanke, kakšna oblačila so značilna za Južno Ameriko, kakšna pokrivala nosijo v omenjenih deželah. Vsega tega nismo spoznali samo iz diapozitivov, Andreja je obiskovalce tudi oblekla v omenjena oblačila, trebušna plesalka (ena od udeleženk) pa nam je v živo predstavila ta ples. Potopisni šov je ves čas spremljala popularna glasba iz omenjenih dežel, na koncu pa smo še poskusili kruh iz banan, ki ga je Andreja sama spekla.

Potopisni šov je bil zanimiv, dinamičen, vsebinsko bogat in poln zanimivega pripovedovanja. Dobili smo občutak, da smo zares v teh deželah.

Vodja enote Velike Lašče
Mihaela Andromako Rihar

V imenu vseh obiskovalcev in v lastnem imenu se zahvaljujem knjižnici Prežihov Voranc in Občini Velike Lašče, da sta nam omogočili tako lepo in zanimivo preživeti in proslaviti dan slovenskih splošnih knjižnic.

ORGELSKI POZITIV NA TURJAŠKEM GRADU

NOVE ORGLE NA TURJAŠKEM GRADU

Po reformaciji, v obdobju katoliške prenovе, je grof Ditrih Turjaški leta 1623 zgradil novo grajsko kapelo (stara je tako imenovana Dalmatinova kapela) v poznogotskem slogu in jo posvetil Marijinemu brezmadežnemu spočetju. Kapela je spadala v župnijo Škocjan pri Turjaku. Ko je leta 1789 grof Marija Jožef Turjaški ustanovil turjaško župnijo, je grajska kapela postala župnijska cerkev s stalnim župnikom vse do leta 1943, ko je bil grad požgan in izropan. Redno nedeljsko bogoslužje je bilo obnovljeno leta 1991. Župnija je v soupravi župnije Škocjan.

Za župnijsko cerkev se spodobi, da ima orgle. Tudi turjaška župnijska cerkev je imela orgelski pozitiv. Stanko Premrl ima v Statistiki naslednje podatke: »Turjak – ? – 1 – 6 – jako stare.« To pomeni, da orglar ni bil znan, da so orgle imele šest registrov na enem manualu in da so bile zelo stare. Zelo verjetno gre za kakšen baročen pozitiv, kot so jih ponavadi imeli na gradovih oziroma v grajskih kapelah. Podobna Eislova pozitivna sta še vedno na Jurjevici in v Dvorski vasi. Pozitiva imata naslednjo dispozicijo:

- 01 Copula maior 8'
- 02 Copula minor 4'
- 03 Principal 4'
- 04 Octava 2'
- 05 Quinta 1 1/3'
- 06 Mixtura II 1'

Za leto 1923 je župnik Franc Hiti v župnijsko kroniko zapisal: »V adventu je dal grof popraviti orgle na koru. Mojster Fr. Jenko z Mengša jih je izprašil, napravil nove prospektne piščali in uglasil. Delo je stalo 10.000 K. Bil sem proti tej popravi, ker so orgle tako stare, da popravila ne bodo držala dolgo. Mislim sem, da bi bolj kazalo za naš mali kor kupiti primeren harmonij, a moja ni obveljala.«

Občina Velike Lašče je župnijski cerkvi na Turjaškem gradu kot opremo gradu podarila orgelski pozitiv, majhne orgle s štirimi registri, ki ga je leta 2007 izdelala Škofijska orglarska delavnica Maribor kot opus 91. Pozitiv, ki ga je zasnoval Brane Košir, intonirala pa sta ga Drago Lukman in Sandi Potočnik, ima naslednjo dispozicijo:

- 01 Copula maior B+D 8'
- 02 Cevna flauta B+D 4'
- 03 Principal B+D 2'
- 04 Mikstura II 1 1/3' + 1'

Orgle naj bi služile pri župnijskem bogoslužju, pri cerkvenih porokah (veliko parov, ki se poroči v grajski poročni dvorani, želi opraviti tudi cerkveno poroko v grajski župnijski cerkvi) in na komornih koncertih, predvsem baročne glasbe.

Blagoslov orgelskega pozitivja je bil v nedeljo, 30. septembra 2007, ob 16. uri. Najprej je domači župnik pozdravil vse navzoče in se občini za dragoceno darilo iskreno zahvalil. Nato sta spregovorila župan inž. Anton Zakrajšek v imenu občine Velike Lašče in ravnatelj inž. Brane Košir v imenu Škofijske orglarske delavnice, ki je razložil nastanek in

značilnosti novega glasbila. Obred blagoslovitve je opravil ribniški dekan mag. Tone Berčan.

Sledil je priložnostni koncert, ki so ga izvedli Gregor Klančič – orgelski pozitiv, Renata Klančič – sopran in Edi Majaron – violončelo. Predvsem orgelske skladbe so pokazale vse vrline in kombinacije orgelskega pozitivja.

Besedilo: Edo Škulj
Fotografije: Tamino Petelinšek

NA TURJAŠKEM GRADU LETOS, 27. VINOTOKA

Iz visokih oken turjaškega grada
zliva se pesem v nočni mir,
kaj Auersperg za svojo hčer Rozamundo
in za snubače prireja pir?

Po zavutih hodnikih se sprehaja gospoda,
v viteški dvorani je glasen živžav,
pogrnjene mize so obložene,
časte se dvigajo gostom v pozdrav.

Časi so tisti že zdavnaj minili,
lipa na dvoru še komaj živi,
zdaj avtomobilov je polno dvorišče,
grajska gospoda – to smo pa mi.

Smo upokojenci laški tu zbrani,
v družbi veseli uživamo vsi,
ob glasbi poskočni so srca nam mlada,
ko po parketu noga drsi.

avtorica: Zofija Jakše

KUD Primož Trubar Velike Lašče GLEDEJA

Predstavlja vesoljsko komedijo

RESTAVRACIJA NA KONCU VESOLJA

po motivih Douglasa N. Adamsa
ki ga je mojstrsko prevedel Alojz Kodre
in dramatiziral Gregor Grešak

V PETEK, 21. decembra 2008 ob 19.00

SAMO BREZ PANIKE!

KINO - VELIKE LAŠČE

KINOPROGRAM

Sobota, 5. januar, 19:00

Postreli jih

Ameriška uspešnica; akcijski film

Ko poklicni morilec Hertz dobi na videz preprosto nalogo ubiti nosečnico, se mu niti ne sanja, v kakšne težave bo zabredel. Pot mu namreč prekriža skrivnostni gospod Smith, ki v toči krogel uspe rešiti novorojenčka, na begu pred besnim morilcem, ki želi dokončati svoje delo, pa združi moči z zapeljivo pocestnico DQ. Na žalost se ne zavedata, da sta zabredla v zaroto velikanskih razsežnosti, toda Smith je odločen, da zlepa ali zgrda prekriža načrte kriminalcev. Sledi vratolomna bitka, katere edino pravilo je popolno uničenje sovražnika.

Dolžina: 1 h 27 min

Sobota, 12. januar, 19:00

Hitman – agent 47

Ameriška uspešnica; akcijski film

Glavni junak filma, narejenega po priljubljeni računalniški igrici, je smrtonosni Agent 47, ki ga je iz zasnov najhujših zločincev ustvarila skrivnostna organizacija. Vzgojili so ga v smrtonosnega morilca, ki zna hladnokrvno odstraniti kriminalce, ki jim zakon ne more priti do živega. Nekega dne zabrede v veliko mednarodno zaroto, zato mora na begu pred Interpolom in rusko vojsko sam odkriti in pokončiti negativce, njegova največja sovražnika pa sta vse glasnejša vest in nepričakovana čustva do nenavadnega dekleta, ki mu prekriža pot.

Dolžina: 1 h 40 min.

Nedelja, 13. januar, 17:00

Beowulf

Ameriška uspešnica; animirana pustolovščina

Mojster revolucionarne animacije posnemanja resničnih človeških gibov Robert Zemeckis, ki nas je navduševal že s Polarnim vlakom, se podaja v čarobni svet mitov in legend iz 8. stoletja. Veliki bojevnik Beowulf skuša osvoboditi mestoce Heorot iz objema strašnega stvora Grendela. To mu na glavo nakoplje srd Grendelove matere, ki zna spreminjati obliko, in tako v podobi zapeljive lepotice skuša prevarati tudi Beowulfa. Neomajni bojevnik se kljub temu proti stvoru uspešno bori, toda pot do legende je še dolga ...

Sobota, 19. januar, 19:00

Noč čarovnic

Ameriška uspešnica; grozljivka

Nov film iz serije grozljivk Noč čarovnic se posveča mladim letom in nastanku enega najbolj zlovesčih zločincev - Michaelu Myersu. Po kruti smrti njegove družine Myersa odpeljejo v psihiatrično ustanovo pod vodstvom skrbnega zdravnika Loomisa, ki edini razume misli odrasčajočega dečka. V trenutku nepazljivosti Myersu po 17 letih uspe pobegniti, čemur sledi pravi pokol. Zaradi naraščajočega števila izmaličenih trupel se Loomis obrne na šerifa Bracketta, a to je le še ena izmed usodnih napak, ki jo Myers spretno izkoristi. Dolžina: 1 h 49 min

Sobota, 26. januar, 19:00

Nadzor

Ameriška uspešnica; glasbena drama

Film, posnet po avtobiografiji Deborah Curtis - Touching from a Distance, je zgodba o nenavadnem pevcu skupine Joy Division, Ianu Curtisu, in o tem, kako so ga osebne, ustvarjalne in ljubezenske turbulence pripeljale do samomora pri rosnih 23-ih letih..Dolžina 2 h 1 min.

Nedelja, 27. januar, 17:00

Franček in zaklad

Ameriška uspešnica; animirani družinski film

Frančkove počitnice zmotita prihod pustolovske tete Lučke in bolezen ljubljene babice. Zdravilo zanjo se skriva v skritem zaboju zakladov, zato se Franček odloči, da ga bo poiskal. Na veliki dogodivščini se mu pridružita zvesta prijatelja bober in medved ter svojeglava želvica Samanta, ki je prišla z botro Lučko. Franček mora za soočenje s skrivnostmi in pastmi, ki jih čakajo na poti, najti oblico poguma.

ALI POZNAMEO DEDIŠČINO?

Picopeka z izkušnjami – krušna peč ali fanta za priučitev zaposlimo takoj.

Gostilna in pizzerija pr'Brlogarju, Male Lašče
Informacije po telefonu 041 506 585

PRODAM

kmetijsko zemljišče v izmeri 7000 m2, ki se nahaja ob asfaltni cesti v cetru Roba. Ima ravno, sončno lego.

Vse informacije dobite na telefonski številki
041 460 035.

USPEŠNO LETO LOKOSTRELSKEGA KLUBA TURJAK

3. MESTO V SLOVENSKEM POKALU ZA NAŠ KLUB V LETU 2007

Končuje se še eno zelo uspešno leto naših lokostrelcev. Deset do petnajst naših tekmovalcev, včasih tudi več, se je udeležilo najmanj desetih tekem za Slovenski pokal in osmih tekem za 3D pokal. Poleg tega smo tekmovali še na štirih tekmah za Jadranski pokal (v sodelovanju s hrvaškimi klubi).

V skupnem seštevku točk za Slovenski pokal smo med 36 slovenskimi klubi osvojili tretje mesto. Pokal Lokostrelske zveze Slovenije bomo prejeli na zaključni prireditvi v soboto, 15. decembra. Takrat bodo podeljeni tudi pokali posameznim tekmovalcem za skupne uvrstitve v tem letu. Kot klub bomo lahko ponosni na vse pokale, ki jih bodo prejeli naši tekmovalci.

Ne moremo pa mimo enkratnega dosežka našega člana Eda Goršiča, ki je letos poleti v Sopronu na Madžarskem na svetovnem FiTA 3D lokostrelskem prvenstvu v ekipnem tekmovanju osvojil tretje mesto.

Ponosni smo tudi na naš podmladek, saj imamo včlanjenih kar šestindvajset članov mlajših od osemnajst let, ki se tudi udeležujejo tekem, vendar v manjšem številu, odvisno od tega, koliko časa so njihovi starši pripravljeni nameniti temu športu.

V letošnjem letu smo organizirali dve tekmi na državni ravni. Prva je bila julija, imenovana gozdni krog in druga septembra – državno 3D prvenstvo. Za to tekmo smo od sodnikov za organizacijo, pripravo in izvedbo tekme prejeli najvišje možno število točk. Od tehničnega delegata Lokostrelske zveze Slovenije pa smo dobili pisno pohvalo. Na tej tekmi smo imeli rekordno število tekmovalcev na 3D tekmah do sedaj.

Od naših tekmovalcev so državni prvaki postali:

Ana Gruden (članica)
Marjan Kocman (član)
Nejc Goršič (mladinec)
Matic Kete (deček)
Naja Miklič (mlajša deklica)

Državni podprvaki pa so postali:

Irena Kastelic (članica)
David Marolt (kadet)
Žiga Kete (deček)
Lana Trampuš (mlajša deklica)

Letos pa bomo organizirali še eno tekmo – tradicionalni Božični lokostrelski turnir, ki se ga lokostrelci z različnih koncev Slovenije zelo radi udeležijo, kljub temu da ne šteje za noben pokal. Tekma bo potekala 22. decembra pod gostilno Murn. Streljali bomo na 3D tarče. Po kosilu, ki ga bo za tekmovalce pripravil Jože Ahec, bo streljanje za pršut na precej oddaljeno tarčo – tura (tarča bo postavljena od 80 do 90 metrov od tekmovalcev). Ljubitelji lokostrelstva si ta del tekmovalstva lahko ogledate s parkirišča pri Murnu. Tekmovanje bo potekalo ob vsakem vremenu. Vabljeni!

Lokostrelski pozdrav: Vse v deset!

Predsednik LK Turjak
Marjan Kastelic

DOBRI NASTOPI NK VELIKE LAŠČE

EKIPA U-10 NK VELIKE LAŠČE V LIGI MNZ LJUBLJANA

V letošnji nogometni sezoni (2007/2008) mladi nogometaši NK Velike Lašče v starostni skupini U-10 ponovno nastopajo v ligi MNZ Ljubljana.

Naši fantje po jesenskem delu zasedajo 8. mesto v skupini D. Dosegli so dve zmagi (Belinka 5:0 in Olimpija-Bežigrad A 3:1), dvakrat so igrali neodločeno (Interblock-Factor B 1:1 in Dolomiti 1:1) ter zabeležili pet porazov (Alfa B 2:4, Mirna 2:3, Brinje Grosuplje A 0:1, ND FC Ljubljana 2: 3 in Krka B 1:6). Gole za ekipo Velikih Lašč so dosegli: Gal Škulj 7, Žiga Štangar 5, Alen Salčinovič in Ambrož Hren po 2 ter Alen Blatnik 1 gol.

Rezultati mogoče res niso najboljši, vendar jim je do uspeha velikokrat manjkalo le kanček sreče. Prav na vseh tekmah, tudi na tisti s Krko B, ki so jo visoko izgubili, so bili naši fantje boljši ali pa vsaj enakovreden nasprotnik.

Zaradi njihovih dobrih iger smo pred spomladanskim nadaljevanjem tekmovalstva lahko optimistični!

Naši mladi nogometaši ohranjajo stik z nogometom tudi pozimi, saj sedaj nastopajo v zimski ligi MNZ Ljubljana.

Besedilo in fotografija: Primož Škulj

*Ko se prižgejo praznične luči sredi bele mrzle zime,
Priateljstvo ogreje nam dlani in želja vzpne se iz srca
v višine :*

*»Vse, kar je slabo, z novim letom naj zbledi!
Vse, kar je dobro, naj za vekomaj ostane!
Naj v miru sreča nežno vas objame!«*

*V letu 2008 vam vse lepo želijo člani
lokostrelskega kluba Turjak.*

NOGOMET JE V OBČINI ŠPORT ŠTEVILKA ENA!

V KATEGORIJI DO OSEM LET NAŠI NEPREMAGLJIVI TUDI V ŠIRŠI REGIJI.

Najmlajši nogometni navdušenci v občini so zbrani v ŠD NK Velike Lašče in tudi to sezono pridno trenirajo pod vodstvom Sreča Rajšla. Ker trenutna infrastruktura ne dovoljuje kvalitetne vadbe, smo toliko bolj veseli uspehov na tekmovanjih.

Na turnirju za zimsko ligo RAD IGRAM NOGOMET 2007/2008 smo tekmovali pod imenom osnovne šole OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče. V deveti skupini smo 2. 12. 2007 v Ivančni Gorici visoko porazili vse nasprotnike. Čaka nas nadaljevanje tekmovanja prihodnje leto. Mladim nogometašem želimo obilo tekmovalne sreče, za dobro pripravo pa bomo poskrbeli znotraj NK Velike Lašče.

Rezultati turnirja:

Brinje C	:	OŠ P. Trubarja V.L.	0:8
Bela krajna C	:	Krka 6	2:4
Bela krajna C	:	Brinje C	6:5
Krka 6	:	OŠ P. Trubarja V.L.	0:7
Brinja C	:	Krka 6	3:6
OŠ P. Trubarja V.L.	:	Bela krajna C	9:0

V regionalni ligi pod okriljem Medobčinske nogometne zveze Ljubljana smo končali jesenski del tekmovanja v skupini 2. Tu tekmuje pod imenom Kočevje VL (registracija) in smo po zadnjem krogu, ki se je končal 2. 11. 2007, brez poraza na prvem mestu.

Za ekipo so se trudili: Jakob Hočevnar, Matej Gržinič, Klemen Srenl, David Škof, Tim Škof, Gašper Marinc, Nik Pintarič, Tomi Jakša, Filip Marjanovič, Tadej Širaj, Žiga Majcen in Žan Žužek.

LESTVICA po 4. krogu 2. 11. 2007

KLUB	ŠT	Z	N	P	GR	TČ
1. Kočevje VL	12	11	1	0	37: 7	34
2. Mirna	12	7	2	3	33:14	23
3. Bela krajina A	12	2	1	9	10:38	7
4. Livar I. Gorica	12	2	0	10	10:31	6

Z - zmaga N - neodločeno P - poraz
ŠT - število tekem TČ - število točk

Vsi skupaj z veseljem pričakujemo novo leto, saj z njim prihaja k nam nova telovadnica. Z veseljem bomo organizirali nogometni turnir, na katerem bomo lahko svoje znanje pokazali tudi v domači občini.

Vsem našim navijačem želimo vesel Božič in srečno Novo leto 2008.

Besedilo in fotografija: Mitja Pintarič

ODLIČNO ČETRTO MESTO V RIBNIŠKI LIGI

MALONOGOMETNA EKIPA MINA CAFE AKTIVNA TUDI POZIMI

Po zaključku nogometne lige MLMN 2007, ki jo organizira ŠD LONČAR, t.i. Ribniške lige, kjer je ekipa Mina Cafe zasedla odlično četrto mesto, nadaljujejo fantje iz ekipe s tekmovanjem, tokrat v zimski ligi Grosuplje 2007.

V skupini B se dobro držijo. Trenutni strelci ekipe z doseženimi zadetki: Roman Klarič 9, Miha Feguš 6, Aleš Pirman 6, Miha Andolšek 2, Goran Njenjič 2.

Lestvica po 5 kolu.

Ekipa:	T	Z	R	P	DG	PG	GR	TOČ
1 Street	5	5	0	0	25	6	+19	15
2 Bar Šiška Eco plin Zadel	5	4	1	0	22	13	+9	13
3 Diva Sportiva	5	3	2	0	17	6	+11	11
4 Mina Cafe	5	3	1	1	26	14	+12	10
5 Mizarstvo Trunkelj Krka	5	3	0	2	26	11	+15	9
6 Adi Team Avtoservis Ppič	5	2	0	3	22	15	+7	6
7 MPGE Halo Maks	5	1	2	2	16	23	-7	5
8 Pekarna Grosuplje	5	0	1	4	11	21	-10	1
9 ŠD KBM Ekipa	5	0	1	4	6	27	-21	1
10 Odvisniki	5	0	0	5	2	37	-35	0

Nogometni navdušenci dobijo sveže podatke o ligi na :
http://www.kapodol.com/Grosuplje_zimska_liga/2007

Ekipo za Grosuplje 2007.

Besedilo in fotografija: Mitja Pintarič

TVD Partizan Velike Lašče
vabi na

8. CENETOV MEMORIAL,

odprti turnir v namiznem tenisu za rekreativne igralce,
v soboto, 26. 1. 2008 ob 9:00 v novi športni dvorani!

KAJ JE KICKBOXING?

Kickboxing je borilni šport, primeren za vsakogar. Deli se v šest športnih disciplin, in sicer semi, light, full contact, low kick, thai boxing in glasbene kate. Vsakdo si lahko izbere disciplino, ki se mu zdi najprimernejša.

Kickboxing je sinergična zmes klasičnega boksa in nožnih tehnik, prevzetih iz različnih borilnih veščin (karate, taekwon-do, boks, kung fu ...). Trening kickboxinga je raznolik, celostno oblikuje telo in vzdržuje visoko raven telesne

voljeni udarci z golenico temveč le z nartjo, izvedba tehnike ni predpisana, razen kontrole udarcev. Važno je le poskrbeti za čim višje število točk, ki jih tekmovallec doseže med neprekinjenimi uspešnimi akcijami, ki jih sodnik ne ustavlja. Zato je trening izjemno dinamičen saj se v neprestanem nadaljevanju lahke frekventne tehnike izvajajo na loparju, ki ga drži naš partner. Pravilo je samo eno: v gibanju uloviti stalno premikajoči se loparček in ga poskušati čimvečkrat zadeti bodisi z nogami bodisi z rokami in pri tem prihraniti čimveč energije za nadaljnje gibanje. Tu moč nima odločilnega pomena temveč odzivnost v prostoru in reakcija.

	oprema	tekmovalci	borišče	opis
semi contact	zaščitna čelada, ščitnik za zobe, rokavice (lahko odprte, a vsaj 8 oz), suspensor oz. ščitnik za prsi za ženske, ščitniki za goleni, zaščitni copati na nogah; dolge hlače	dečki/deklice, mladinci/mladinke, člani/članice	odprto borišče (izjemoma ring)	borba s kontroliranimi udarci se prekinja ob dosojenih točkah
light contact	kot semi contact, le rokavice obvezno boksarske (10 oz)	mladinci/mladinke, člani/članice	odprto borišče (izjemoma ring)	borba s kontroliranimi udarci se odvija kontinuirano in prekine, če nasprotnika prideta v klinč, dovoljeno rušenje (spotik nasprotnika s potegom noge po tleh)
full contact	kot light contact	člani/članice	boksarski ring	vse tehnike light contacta se lahko izvajajo s polno močjo, dovoljen klinč, ročna tehnika je povečini boksarska

pripravljenosti. Stranski produkt redne vadbe je učinkovito obvladovanje samoobrambe. Za priljubljenost med ljudmi vseh starosti in obeh spolov je več vzrokov: od pozitivnega vpliva na človekovo telo ter uspešnega načina samoobrambe in zaščite do neomejenih možnosti industrije in managementa. Ko nekdo, ki ne pozna borilnih veščin, sliši za kickboxing, pomisli predvsem na boks. Pa vendarle ni tako enostavno.

Težko je najti večje razlike med ITF taekwondojem in kickboxingom. Športnih karateistov, ki se odločajo za light contact je na žalost zelo malo, verjetno tudi zato ker je filozofija obeh športov malce drugačna, saj v kickboxingu ni dovoljeno prijemanje nog in s tem povezano rušenje, niso do-

Učinki kickboxa:

- dobro vpliva na oblikovanje pozitivnega značaja, kot so pogum, notranji mir, previdnost, pazljivost, krepitev samozavesti,
- razvoj psihomotoričnih sposobnosti: moč, hitrost, gibljivost, vzdržljivost,
- lahko je dopolnilo drugim športom,
- mladi se oblikujejo v zdrave in timsko motivirane ljudi.

Tekmovalni kickboxing se deli na več športnih disciplin. Glede disciplin in pravil so možna manjša odstopanja med različnimi kickboxing zvezami po svetu. V organizaciji WAKO, pod okriljem katere deluje tudi Kickboxing zveza Slovenije, so discipline sledeče: semi contact, light contact, full contact, low kick, thai boxing in glasbene kate.

Vse discipline (razen glasbenih kat) so kontakte in zahtevajo določeno zaščitno opremo (rokavice, čelado, nožne ščitnike, ščitnik za zobe, suspensor ...). Odnos med disciplinami je tak, da vsaka po vrsti dovoljuje vedno več. V thai boxingu je dovoljeno udarjati z rokami, nogami, koleni in v bolj trdih različicah celo s komolci. V low kicku je dovoljeno malo manj (ni več udarcev s komolci in koleni), v full contactu še malo manj (ni več brcanja v noge oz. pod nivo pasu), v light contactu še manj (ne smeš udarjati premočno, uporabljati moraš le t.i. kontrolirane tehnike), v semi contactu pa najmanj (zabave je konec v trenutku, ko eden izmed borcev dobi točko – po vsaki sodniški intervenciji tekmovalca začenjata borbo z izhodiščne distance). Udarci, ki zadanejo predpisane predele nasprotnikovega telesa so točkovani in zmaga tisti, ki nabere več točk. Pri thai boxingu, low kicku in full kontaktu je mogoča tudi zmaga s knock outom.

Uradna pravila po verziji WAKO najdete na naslovu www.kickboxing-zveza.si

Trener: Edo Latič

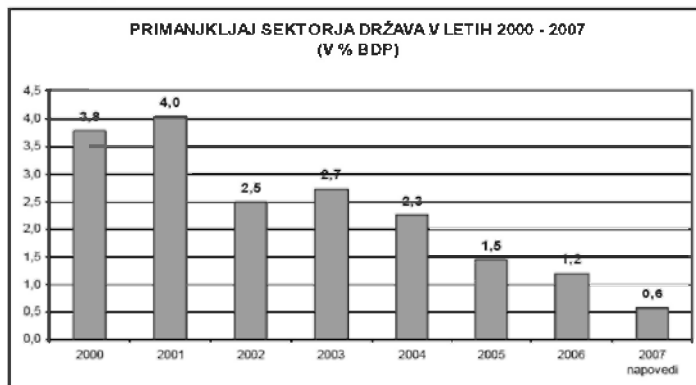
REBALANS PRORAČUNA RS 2008 IN PRORAČUN 2009

IZ POSLANSKE PISARNE ALENKE JERAJ

Rebalans proračuna je potreben, ker je Vlada pri pripravi proračuna 2008 izhajala iz drugačnih podatkov, kot so na voljo danes. Obenem se bo, zaradi večjih vplačil, v proračun nateklo kar blizu 500 milijonov evrov več, kot smo načrtovali. Bistveno se je povečala gospodarska rast, zaradi česar bo načrtovani primanjkljaj bistveno znižan. Za orientacijo, kako smo se s tem spopadali v preteklosti, prilagam grafikon, ki prikazuje zadolženost države v zadnjih letih.

Če ste že pozabili, opozicija je trdila, da bo treba dvigniti stopnjo DDV, do česar pa zaradi uspešnega dela vlade ni prišlo. Na te grožnje je sedaj pozabila tako opozicija kot tudi mediji, ki so kar nekaj časa te trditve prodajali za čisto resnico.

GRAFIKON 1:

Povečujejo se odhodki za urejanje cest in železniške infrastrukture, za izvedbo projekta sodnih zaostankov, za uveljavitev zakona o slovenski vojski in za začetek odpravljanja plačnih nesorazmerij v javnem sektorju. Sredstva se povečujejo zaradi potreb predsedovanja EU, ključnega pro-

jekta za Slovenijo. Pred kratkim je bil odprt nov Kongresni center Brdo, kjer bodo potekale konference evropskih ministrov in druga zasedanja. Povečujejo se tudi sredstva za izobraževanje, predvsem za varstvo in vzgojo predšolskih otrok ter za ustanovitev Evro-sredozemske univerze.

Za leto 2009 je predvidena gospodarska rast v višini 4,3 %. Na podlagi tega je v proračunu za leto 2009 načrtovanih skoraj 9 milijard evrov prihodkov (8.987 milijonov evrov) in 9,1 milijard evrov odhodkov. Prihodki proračuna za leto 2009 se tako v primerjavi s predlogom sprememb proračuna za leto 2008 znižujejo za 0,6 odstotne točke BDP, medtem ko se proračunski odhodki znižujejo za 1,0 odstotno točko BDP. Več bo sredstev za znanost in tehnološki razvoj, za izobraževanje, zaposlovanje in zmanjševanje brezposelnosti.

In kaj to pomeni za Občino Velike Lašče? V proračunska dokumenta in načrte razvojnih programov je vključena ureditev križišč in odsekov cest v Malih Laščah, na Jakičevem, Podulaki, modernizacija ceste Velike Lašče – Nova vas na odseku Podstrmec – Lužarji ter prestavitev avtobusne postaje in ureditev mostu in križišča na Rašici.

V sodelovanju z županom Antonom Zakrajškom in predlogi občine, sva s kolegom poslancem Jožetom Tankom predlagala prerazporeditev sredstev za ureditev pločnika na Turjaku iz leta 2009 v leto 2008, ureditev tretjega pasu na odsekih ceste Pijava gorica – Turjak, ter sredstva za pripravo dokumentacije za obvoznico v Velikih Laščah, katere izvedba je vključena v načrt razvojnih programov in se predvideva v letih 2011 in 2012. Tudi na drugih področjih se bodo zagotavljala sredstva za projekte v Občini Velike Lašče, vendar je to odvisno od pripravljenosti potrebne dokumentacije, ki jo je treba predložiti ob prijavi na razpise posameznih ministrstev.

In ker je decembrska številka zadnja, mi dovolite, da vam zaželim mirne, prijetne in sproščujoče Božične praznike, čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti, Novo leto pa naj vam prinese nasmehov, dobre volje, iskrenih prijateljev, zdravlja in osebne sreče.

Alenka Jeraj, poslanka v Državnem zboru Republike Slovenije

ZA OGLAŠEVALCE:

Cenik oglasov:

- cela stran (189 x 262 mm):
167 EUR barvni oziroma 146 EUR črnobel
- 1/2 strani (189 x 130 mm):
83 EUR barvni oziroma 75 EUR črnobel
- 1/4 strani (90 x 130 mm):
42 EUR barvni oziroma 38 EUR črnobel
- 1/8 strani (90 x 63 mm):
21 EUR barvni oziroma 19 EUR črnobel
- zahvala (92 x 84 mm oziroma 92 x 40 mm):
13 EUR
- mali oglas (92 x 63 mm – samo besedilo):
6 EUR

Opombe:

- Cene so brez DDV.
- Društvom obvestil ne zaračunavamo.

- Popusti se ne seštevajo
- Za objavo v treh zaporednih številkah nudimo 10-odstotni popust.
- Za objavo v šestih zaporednih številkah nudimo 15-odstotni popust
- Občanom nudimo 10-odstotni popust.

Izdelan oglas morate do roka za oddajo prispevkov poslati po elektronski pošti na naslov trobla@velike-lasce.si. V pismu morate navesti tudi točen naziv, naslov, davčno številko, zavezanost za DDV.

Za enkratno objavo je dovolj naročilnica, za večkratno oglaševanje se sklepa pogodbo z ustanoviteljico glasila Trobla, Občino Velike Lašče. Ostala pravila in merila za oglaševanje določi Izdajateljski svet. Cenik se uporablja od 1. januarja 2007 dalje.

PODJETNIŠKE IN DRUGE INFORMACIJE

Pripravil Razvojni center Kočevje Ribnica d.o.o. Za natančne podatke si oglejte celotne razpise v uradnih listih ali na spletnih straneh www.podjetniski-portal.si. Vse, ki bi želeli na svoj elektronski naslov prejemati tedensko sveže informacije o podjetniških razpisih, sejnih, novostih iz poslovnega sveta, ponudbe - povpraševanje po izdelkih in storitvah vabimo, da pokličete na št. 8950-610, 031/647-793 ali pišete na e-naslov pokolpje@siol.net. Posredovanje informacij po e-pošti je brezplačno.

• **Javni razpis za dodeljevanje sredstev, namenjenih za financiranje investicijskih projektov podjetniškega značaja.**

Razpisnik: Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja. Predmet razpisa: Sredstva se dodeljujejo začetnim projektom v osnovna opredmetena in neopredmetena sredstva pri: vzpostavitvi novega obrata, širitvi obstoječega obrata, diverzifikaciji izdelkov obrata z novimi dodatnimi izdelki, bistveni spremembi proizvodnega procesa v obstoječem obratu. Sredstva se po tem razpisu se ne dodelijo za (neupravičeni stroški): nakup transportne opreme (premično premoženje) v podjetjih, ki poslujejo v sektorju transporta, strošek davka na dodano vrednost. Pogoji za sodelovanje: na javni razpis se lahko prijavijo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki in obrtniki, registrirani z dejavnostjo po Zakonu o gospodarskih družbah in zadruga ter združne zveze po Zakonu o združenjih. Rok za oddajo prijave: tretji rok za oddajo prijav je 12.11.2007, četrti rok 14.12.2007 ter peti rok dne 11.1.2008. Podrobnosti razpisa: www.rdf-sklad.si/gospodarstvo.html

• **Javni razpis za ukrep Pomoč mladim prevzemnikom kmetij za leti 2007 in 2008.** Razpisnik: Ministrstvo za kme-

tijstvo, gozdarstvo in prehrano. Predmet razpisa: je enkratna finančna pomoč mladim prevzemnikom kmetij za prvi lastniški prevzem kmetije. Rok za oddajo prijave: Rok za oddajo vlog je od 5. novembra 2007, od 8. ure dalje, do objave obvestila o prenehanju zbiranja vlog. Podrobnosti razpisa: www.mkgp.gov.si in www.arsktrp.gov.si in na vseh Kmetijsko gozdarskih zavodih.

• **Javni razpis za izbor programov javnih del v RS za leto 2008.** Razpisnik: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Predmet razpisa: je sofinanciranje izvajanja programov javnih del. Pogoji za sodelovanje: vloge za programe lahko predložijo delodajalci ali druge organizacije za tiste dejavnosti, katerih cilj ni pridobivanje dobička in kadar z dejavnostjo, ki se izvaja v okviru javnih del, na trgu ne povzročajo nelojalne konkurence. Izvajalci javnih del so lahko le neprofитni delodajalci. Ciljne skupine brezposelnih oseb so: brezposelne osebe starejše od 50 let, brezposelne osebe s I. in II. stopnjo strokovne izobrazbe, brezposelni iskalci prve zaposlitve, brezposelne osebe s posebnimi ovirami pri zaposlovanju (Romi, upad delovne sposobnosti, socialne razmere .....), brezposelni invalidi, katerih invalidnost je ugotovljena z odločbo pristojnega organa. Rok za oddajo prijave: Prvi rok predložitve vlog je 12.11.2007 do 12.00 ure, po tem datumu pa v letu 2008 vsak 5. v mesecu do 12.00 ure. Zadnji rok za predložitev vlog je 06.10.2008 do 12.00 ure. Podrobnosti razpisa: <http://www.ess.gov.si>.

• **Javni razpis za sofinanciranje turistične infrastrukture.** Razpisnik: Slovenski podjetniški sklad. Predmet razpisa: je sofinanciranje posamezne investicije nastanitvenih zmogljivosti, ki bodo vplivale na razvoj turistične destinacije. Rok za oddajo prijave: 25.11.2007, 25.3.2008 in 25.7.2008.. Podrobnosti razpisa: <http://sklad.aditus.si/index.php?id=163>

Spoštovani pisci,
zelo sem navdušen nad vašimi prispevki. Menim, da skupaj pripravljamo dobro glasilo, Trobla je dobro čtivo.

Da pa bi bili članki bolj enotni oziroma bolj v skladu s celotno revijo, predlagam spodnje izboljšave. Večinoma ne gre za napake, ampak zgolj načela, ki mi lahko olajšajo pravočlankov.

Najraje imam, da mi članke pošiljate po emailu na trobala@velike-lasce.si.

Ker elektronska pošta včasih zataji, vsak prejeti članek potrdim z odgovorom na vaš mejl. Če mojega odgovora ne prejmete, me pokličite, da čim prej rešimo zaplet.

Kot vidite, so zdaj vsi članki opremljeni s podnaslovi. Prosil bi vas, da vse vaše prihodnje članke opremljate s podnaslovi. Pri izbiri naslovov se lahko ozirate na pravilo: "Naslov pritegne, podnaslov razloži".

V prid hitrejši pripravi člankov bi vas prosil, da v člankih ne uporabljate VELIKIH TISKANIH CRK. To namreč pomeni več porabljenega časa, ne pa prihranek, kot se zdi na prvi pogled.

Naslednja stvar so datumi: hitreje se prebere "10. avgust", kot pa 10.8.2007. Sploh letnica se zdi nepotrebna, saj Troblina reportaže tako ali tako poročajo o dogodkih, ki so se zgodili v obdobju od prejšnje do aktualne Troble.

V medijih ponavadi ne pišemo "gospod Lojze Peterle", ampak kar "Lojze Peterle". Lahko pa piše "poslanec v evropskem parlamentu Lojze Peterle". Da pa se izognete monotonosti, lahko zapišete tudi "naš gost", "naš častni gost", "evropski poslanec", "kandidat za predsednika" ...

Še ena podobna: hitreje kot "250 km" se prebere 250 kilometrov, tako pisanje je tudi bolj učinkovito, saj bralec lažje dojame napisano. Še ena taka: naj piše "oziroma" namesto "oz.".

In najbolj kritična težava, s katero se soočam? Word poslabša kakovost fotografij. Zato fotografije vedno pošiljajte ločeno, ne vpete v Wordov dokument!

Hvala za upoštevanje zgornjih predlogov.

Trobimo naprej s še boljšimi Troblami,
urednik Miha Merljak.

ZAHVALA

Ob izgubi naše noni

Ivane JAKŠE

iz Malih Lašč

se zahvaljujemo vsem, ki ste jo z nami pospremili k zvezdam.

Posebna zahvala gre tudi gospodu župniku Francu Gorjupu za lep obred, Marku Zakrajšku za organizacijo pogreba in pevskemu zboru za odpete pesmi.

Hvala vsem za cvetje, sveče in darovane svete maše.

Vsi njeni

*V zrnu peska videti ves Svet
In Nebo v Roži na poljani,
Večni čas imeti v hip ujet
In Neskončnost obdržati v dlani.
(William Blake)*

ZAHVALA

Ob bolečini, ki jo čutimo ob izgubi našega dobrega moža, očeta, tasta in dedka

Lojzeta JANČARJA

Iz Podhojnega hriba

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena in poslana sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše.

Iskrena hvala gospodu župniku Vinku Šegi za lep obred. Hvala ministrantom, moškemu pevskemu zboru, Društvu upokojencev Velike Lašče ter Pogrebniemu zavodu Zakrajšek za opravljene pogrebne storitve.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*V nebesih sem doma,
tam Jezus krono da,
tam je moj pravi dom,
tam vedno srečen bom.*

ZAHVALA

K Bogu je odšel

Jože RIGLER

(25.9.1926-5.7.2007)

iz Logarjev 2

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega poslovili in ga pospremili na zadnjo pot, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter zanj molili.

Hvala g. župniku in Pogrebniemu zavodu Zakrajšek.

Posebna zahvala osebju Bolnišnice Golnik za vso oskrbo in sočutje v zadnjih urah.

Družini Rigler in Hočevar

N.Si
Nova Slovenija
Kršćanska ljudska stranka

Drage obćanke, spoštovani obćani!

**Želimo Vam lepo doživete
božićne praznike,
da bi jih preživeli v miru.**

**V letu 2008 pa veliko osebnih sreć,
zdravja ter medsebojnega spoštovanja.**

**Ob DNEVU SAMOSTOJNOSTI
Vam z ljubeznijo do domovine
iskreno ćestitamo.**

OO N.Si Velike Lašće

ker smo tu doma

RENAULT

KLANČAR, D.O.O.

Groznikova 11 1000 Ljubljana
(Rudnik - ob Dolenjski cesti)

Telefon: 01/42 72 001

E-mail: klanca@dealer.renault.si

POOBLAŠĆEN SERVIS ZA VOZILA RENAULT
MENJAVA IN SHRANJEVANJE PNEVMATIK
PNEVMATIKE SAVA, MICHELIN, KLEBER, KORMORAN ....
LIĆARSKO KLEPARSKA DELA
NOVA IN RABLJENA VOZILA

V prihajajočem letu vam želim veliko uspehov, odprta vrata za vse dobro in obilo vsega tistega, česar si sami želite.

Fizioterapevtka Lucija Marija Lenič

*Naj v prazničnih dneh v vaših srcih zagori božična luč,
Od toplega doma trdno držite svoj ključ!
V novem letu vam želimo uspešno setev,
Obilo radosti in dobro žetev!*

*Lepe Božične praznike skupaj doživimo,
En topel stisk roke drug drugemu namenimo!
Trenutke sreče ves čas ohranimo,
Odločno proti vsem tegobam se borimo!*

2008

Kolektiv Kmetijske zadruge Velike Lašče

*Vsem podjetnicam in podjetnikom, občankam in občanom
Občine Velike Lašče želimo zdravja ter obilo poslovnih
uspehov v prihajajočem letu 2008.*

Društvo podjetnikov občine Velike Lašče

VARSTVO PRI DELU V VELIKIH LAŠČAH

Termin: torek, 22. januarja 2008, ob 16:00,
v Gostilni Škrabec, Rob

Prijave in informacije: Andrej Stritar; 01 788 19 77

Tečaj s preizkusom znanja traja štiri šolske ure.
Cena (brez DDV): 21 EUR,
za člane Območne obrtne zbornice Ljubljana Vič
po sklepu izbršilnega odbora brezplačno.

Veselje in sreča naj vas spremljajo, ko
nas obišče čar božičnih dni

SDS

V novem letu 2008 želimo občankam in občanom
veliko uspehov, zdravja, osebne sreče in blaginje

*Ko se zgrinja staro leto v novo, ko se rodi božič,
ko se sonce jača in zora vrača, praznuje rojstni dan
Republika Slovenija.*

Bodimo ponosni in dostojno proslavimo naš praznik.

OO SDS Velike Lašče

SLS slovenska ljudska stranka

Naj se mir božične noči razširi na vse nas in v naše domove.
Nebeško dete naj obilno blagoslovi vsa naša dela, naša
hrepenenja in naša pričakovanja.

Radostni praznujmo božične praznike!

Vsem občankam in občanom, bralkam in bralcem Troble,
želimo v prihajajočem letu 2008, leto veselega upanja,
tvornega sodelovanja in dobre besede, ki jo bomo izrekli
drug drugemu in drug o drugem.

Iskrene čestitke tudi ob dnevu samostojnosti!

Občinski odbor Slovenske ljudske stranke
Velike Lašče

Srečno 2008

Socialni demokrati ob izteku starega leta ocenjujemo
svoje delovanje kot uspešno.

Zahvaljujemo se članom, simpatizerjem in vsem, ki ste
pri naših aktivnostih sodelovali in nas podpirali.

V prihajajočem Trubarjevem letu 2008 želimo vsem
izpolnitev lastnih in skupnih pričakovanj, osebne sreče
in zadovoljstva v družini in naši širši skupnosti.

OO SD Velike Lašče
Predsednica: mag. Polona Cvelbar

MONTAŽA IN SERVIS ANTEN RTV

INS SAT - antenski sistemi

Peter Kočevar s.p.,
Merharjeva 2 Ribnica
GSM 041 761 769

- meritve RTV signalov
- dograditev ali izboljšava **POP TV**, **A kanal**, **TV3**, **HRT** ...
- montaža SAT sistemov (do 2000 programov, filmi, erotika, šport ...)
- subvencija države za kraje, kjer je SLO signal slab
- **KONČNO**: kabelska TV preko SAT (SLO 1, 2, POP TV, A kanal, TV3, šport klub, discovery...)

UGODNE CENE, PRIZNANI PROIZVAJALCI

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.

GRADEŽ 14, 1311 TURJAK

GSM: 031/356 668

TEL: 01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

Zavod za prostorsko,
komunalno in
stanovanjsko urejanje
Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih, **vodilna mapa** po novih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

Najdete nas na
Taborski c. 3 v Grosuplju
in po telefonu
(01) 7810-320 ali (01) 7810-329

AMULET D.O.O. NEPREMIČNINE

BRANKOVO 8, 1315 VELIKE LAŠČE

GSM: 031/682-804; 031/682-805; 01/788 11 80

**ALI IMATE TEŽAVE PRI PRODAJI
ALI NAKUPU NEPREMIČNIN?**
Uredimo vam vso dokumentacijo in
postopek prepisa nepremičnine.
Rešujemo hipoteke, odkupimo
nepremičnino ali jo prodamo in
sodelujemo pri dražbah.

PRODAMO

- HIŠO v Loškem Potoku, na sončni lokaciji, 185 m², polovica hiše novogradnja 2002, ostalo obnovljeno 2002, hiša takoj vseljiva, garaža dodatno 16m², ogrevanje na olje, priključek za telefon, na koncu vasi, parcela 1315 m², možna gradnja še ene hiše. Cena: 78.000 EUR
- ENOSOBNO stanovanje v Ribnici, predelano v dvosobno, 2. nad, balkon, l. izgradnje 1984, 42,01m². Cena: 65.000 EUR.
- DVOSOBNO stanovanje v Ribnici, delno obnovljeno 1998, 64,5 m². Cena: 66.000 EUR
- KMETIJO v okolici Žužemberka, z zazidljivo parcelo, hiša za obnovo ali nadomestno gradnjo, kozolec, skedenj, travne površine in gozd v skupni izmeri 67.701 m². Cena: 65.000 EUR.
- DVOSOBNO stanovanje v Grosupljem, 52,75 m², v 1. nad., balkon, CK, l. izgradnje 1980, mirna soseska, bližina trgovine, šole, vrtca, parkirni prostor pred blokom. Cena 112.600 EUR
- VELIKE LAŠČE, center, hiša, prenovljena 2004, takoj vseljiva, prtičje

- 120 m², l. nad., 81 m² + zastekljen zimski vrt 35 m², neizdelana mansarda 80 m², garaža 90 m², dvorišče 251 m², bližina šole, vrtca, pošte, občine, trgovine, izredno lepa in sončna lokacija. Cena: 280.000 EUR
- LJUBLJANA-PRESKA, enosobno stanovanje, v bloku z balkonom, lepa lokacija v mimem okolju, 35,88 m², leto izdelave 1977, četrto nadstropje, cena: 87.000 EUR.
- VIDEM-DOBROPOLJE, zazidljiva parcela, 706 m², v centru, izredno lepa lokacija, raven teren, bližina banke, šole, pošte, občine. Cena: 78 EUR/ m²;
- VIDEM, okolica zaz. parcele različnih velikosti od 1.000 do 10.000 m², cena 52 EUR/ m²

KUPIMO

- ENO do dvosobno stanovanje na relaciji Ribnica-Velike Lašče-Videm-Dobropolje-Grosuplje-Škofljica-Ljubljana
- KMETIJO, hišo z več zemlje, zaz. parcelo do 60 km iz Ljubljane

ŽENITNA AGENCIJA IN POSREDOVALNICA ANGEL

STE osamljeni in nesrečni? Za informacije pokličite ali se osebno oglasite v ženitni agenciji in posredovalnici Angel. Tu vam bomo poiskali partnerja, ki vam bo zasedel praznino v srcu.

GSM: 051/682-380, 031/682-805;
01/788 11 80

*Veseli
Božič ter
Srečno in
uspešno
leto
2008*

Ribnica
tel.
836-11-28

Optika Anita

Nova Opel Astra.
Razširite svoja obzorja.

OPTEL

Panoramska streha in nova generacija motorjev.
Nova Astra že za 11.990 EUR (z DDV 234 MT).

Odlej se lahko vse poti nepozabno doživljati. S panoramsko streho, naprednimi motorji nove generacije in stilom Sport Switch. Ki gredo spremeniti v športnika, vam doda življenjske in pospeševanje v še večji užitek. Poleg priključnega oprejalnega modela in športnega kupa je GTC vs. do razveštila tudi karavanska različica s številnim priključnim prostori, dinamičnimi vidnimi in novčasti, očene varnosti lastnosti. Testirajte svojo Astra pri trgovcu z vozili Opel, to je lahko vaša naslednja velika poteza. Nova Opel Astra. Naredite svoj svet bolj zanimiv.

Avtohiša Zalar, Male Laziše 105, 1315 Velike Lašče 01 78 81 999

Cena vključuje novo Opel Astra 1.4 Ecotec, 1.6R - 239,44 MT. Povprečna poraba goriva za vse modele od 4,8 do 9,3 l/100 km. (moja CO₂ za vse modele od 130 do 223 g/km.

www.opel.si

Vaše ideje in želje pri nas dobijo obliko

INDIHAR TS

svetujemo, projektiramo, proizvajamo in dostavljamo
sežne garniture in drugo oblaženo pohištvo

BOJAN INDIHAR S.P.
Trubarjeva cesta 59, 1315 VELIKE LAŠČE
Telefon: 01 78-730-79, Mobitel: 041-79-59-31

pestra izbira tkanin, umetnega usnja in usnja

Mercator

Prav vi ste lahko pomemben člen pri vsakodnevnem stiku Mercatorja s kupci.

V največjem in uglednem slovenskem podjetju, ki se odločno in vztrajno širi in uveljavlja na novih trgih, cenimo svoje zaposlene. Zavedamo se pomena njihovega zadovoljstva, zato soustvarjamo okolje, v katerem se dobro počutijo. Da lahko kupcem vedno podarimo iskren nasmehek. Postanite del zgodbe o uspehu!

Ustvarjamo varno in prijetno delovno okolje za svoje zaposlene in spodbujamo osebni in strokovni razvoj.

Ujemi svoj poklic!

Spomladi 2008 odpiramo nov HIPERMARKET Ljubljana - Rudnik.

V ta namen bomo zaposlili več novih sodelavcev na delovnih mestih:

- ┌ **PRODAJALEC** (m/ž)
- ┌ **MESAR** (m/ž)
- ┌ **PEK** (m/ž)
- ┌ **KUHAR** (m/ž)
- ┌ **BLAGOVNI MANIPULANT** (m/ž)

Več o tem na www.mercator.si pod Razpisi za zaposlitev.

Vaše prijave z življenjepisom, dokazili in navedbo, za katero delovno mesto kandidirate, sprejemamo na naslov Poslovni sistem Mercator d.d., Kadroviski sektor, Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana ali po e-pošti na naslov zaposlitev@mercator.si. Za dodatne informacije lahko pokličete na telefon 01-560-1669 ali 01-560-1642, vsak delovnik od 9. do 14. ure.

VESELI DECEMBER

TRUBARJEVO LETO 2008

PETEK, 21. DECEMBER, ob 19h

Levstikov dom, Velike Lašče
RESTAVRACIJA V VESOLJU –
premiera gledališke predstave
(KUD Primož Trubar Velike Lašče, Gledeja)

SOBOTA, 22. DECEMBER, ob 19h

Dom krajanov, Turjak
BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT
(KUD Marij Kogoj Turjak)

SREDA, 26. DECEMBER

Gasilski dom, Velike Lašče
BLAGOSLOVITEV KONJ
(Konjerejsko društvo Velike Lašče)

SREDA, 26. DECEMBER, ob 19h

Levstikov dom, Velike Lašče
BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT
(Občina Velike Lašče)

PETEK, 28. DECEMBER

Gradež
TEPEŽKANJE
(Društvo za ohranjanje dediščine)

PONEDELJEK, 31. DECEMBER od 23h dalje

Rašica
SILVESTROVANJE NA PROSTEM
(Občina Velike Lašče in Krajevni odbor
Rašica)

NEDELJA, 13. JANUAR, ob 18h

Levstikov dom, Velike Lašče
KONCERT OB IZIDU ZGOŠČENKE
(Velikolaška vokalna skupina)

PETEK, 25. JANUAR, ob 18h

OŠ Primoža Trubarja, Velike Lašče
OTVORITEV VEČNAMENSKE ŠPORTNE
DVORANE
(Občina Velike Lašče, OŠ Primoža
Trubarja Velike Lašče in NK Velike Lašče)

SOBOTA, 26. JANUAR, ob 9h

(OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče)
8. CENETOV MEMORIAL – medobčinsko
prvenstvo v namiznem tenisu za
rekreativne igralce
(TVD Partizan Velike Lašče)

PETEK, 1. FEBRUAR, ob 19h

Trubarjeva domačija, Rašica
28. kulturni večer »NA TRUABRJEVINI V
ČAST DOMOVINI« z Francetom Bučarjem
(Občina Velike Lašče in Tone Kuntner)

ČETRTEK, 7. FEBRUAR, ob 19h

Trubarjeva domačija, Rašica
ODPRTJE RAZSTAVE
»VSEM SLOVENCEM ...«
s predstavitevijo kataloga
(Parnas, zavod za kulturo in turizem Velike
Lašče in Javni zavod Trubarjevi kraji)

PETEK, 8. FEBRUAR

Levstikov dom, Velike Lašče
ABECEDARIJ – gledališko-plesni projekt
z videokreacijami
(KUD Primož Trubar Velike Lašče)